in vasis psalmi veritatem tuam deus psallam
in cythara sanctus israel Exultabunt labia m[illegible]
cum cantavero tibi et anima mea quam redemisti
[illegible] et lingua mea tota die meditabitur iusticia[illegible]
tuam cum confusi et reveriti fuerint qui querunt ma[illegible]
michi Deus iudicium tuum regi da et iustici[illegible]
Dauid. am tuam filio regis Iudica[illegible]
populum tuum in iusticia et pauperes tuos in iudi[illegible]
Suscipiant montes pacem populo et colle[illegible]
iusticiam Iudicabit pauperes populi et saluos fa[illegible]
filios pauperum et humiliabit calumpniatore[illegible]
Et permanebit cum sole et ante lunam in ge[illegible]
neraciones generacionum Descendet sicut plu[illegible]
uia in vellus et sicut stillicidia stillan[illegible]
terram Orietur in diebus eius iusticia et [illegible]
abundancia pacis donec auferatur luna Et [illegible]
minabitur a mari usque ad mare et a flumine usque ad
terminos orbis terrarum Coram illo [illegible]
[illegible]

Ambrosius me possidet
lib[rum] de lege diuina

[U]itam tuam tuy
tuus sum
intellectu
...
capitulum

[illegible]

[illegible]

De Spiritibus Creaturis
2

2

[illegible]

3a suppositio [illegible]

[illegible]

4a [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Pre p[illegible] q[uod] for[illegible] [illegible] maior[illegible] perfectio[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] perfect[illegible] [illegible]
[illegible] perfectio[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] capit [illegible] eo[illegible]
[illegible] ad actu[illegible] ut [illegible] appetit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mag[illegible] [illegible]
[illegible] capit [illegible] perfection[illegible] [illegible] ad actu[illegible]
[illegible] [illegible] ad form[illegible] perfection[illegible] [illegible]
[illegible] perfect[illegible] [illegible] [illegible] perfectio[illegible]
[illegible]

[illegible]

ad una[illegible] form[illegible] [illegible]
[illegible]
appetit[illegible] [illegible] form[illegible] [illegible] perfectio[illegible] [illegible]
[illegible]

puncta

[illegible]

[illegible] ibi separat[ur] [illegible] violenta [illegible]

[illegible] violenta [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Contra primum principale

[illegible]

Contra 2m dicte arguitur

[illegible]

Contra terciam dicte

[illegible]

Super finalis Ruado

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

2a via [illegible]

3a via. [illegible]

[illegible]

Istis ergo prenotatis

[illegible]

[illegible]

Ad argu^ta. In oppo^m [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ipso actu per formas unam formam continet una materia ad aliud 3m sed plura formas [illegible] ad actum [illegible] non potest formae naturae [illegible] a materia [illegible] materia ista non potest suscipere aliam formam [illegible] ad aliud [illegible] a forma [illegible] ad quod [illegible] [illegible] materiam [illegible] per aliam formam [illegible] quo [illegible] illa non [illegible] appetitum naturalem ad illam [illegible] materia [illegible] non [illegible] illa [illegible] appetitum naturale ad aliam [illegible] materiam [illegible] per illa [illegible] appetitum [illegible] possit [illegible] forma [illegible] materia [illegible] non [illegible] appetitum [illegible] forma [illegible] materiam [illegible] ad [illegible] non [illegible] forma [illegible] [illegible] materia [illegible] ad [illegible] potest [illegible] ad aliam formam [illegible] forma [illegible]

[illegible] materia non [illegible] potest [illegible] ad aliud [illegible] materia [illegible] fuit [illegible] in celestibus [illegible] ad aliam formam [illegible] non [illegible] forma [illegible] materia [illegible] naturale potest [illegible] forma [illegible] celesti [illegible] illa quod habet [illegible] quod [illegible] formam [illegible] ad 3m [illegible] forma [illegible] celesti [illegible] forma [illegible] non [illegible] forma [illegible] illa non potest [illegible] materia [illegible] fuit [illegible] in celestibus [illegible] ad aliam formam [illegible] non [illegible] ad [illegible] non [illegible] ut [illegible] aliam [illegible] ut [illegible] non [illegible] 2m [illegible] celi [illegible] [illegible]

[illegible] ut intelligo non [illegible] non [illegible]
[illegible] actualiter [illegible]
[illegible] actuale [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] celeste [illegible]
celeste non [illegible] actua
[illegible] sua [illegible]
[illegible]
[illegible] actualiter non
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] qualitates
ut [illegible] et actualiter frigidum [illegible]
[illegible] celesti
[illegible] forme
[illegible]
[illegible]
[illegible] naturalis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
non [illegible]
[illegible]
participat [illegible] actus [illegible]
[illegible] participat [illegible]
[illegible] actu [illegible] sibi [illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] entis [illegible] sua [illegible]
[illegible]
[illegible] entis [illegible] et entis in
actu. [illegible] entis in actu [illegible]
actualiter existens et entis

in [illegible]
actualiter [illegible]
[illegible]
actuali [illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] actionem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] alios [illegible]
[illegible] rei [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad operationem
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

f. 2º 2 3º quod qui oppositi contra-
rii sic 2m sicut media similitu-
dinis sunt [illegible] actus [illegible]
[illegible] actu [illegible]
passiva [illegible] ipsa [illegible]
[illegible] ad activo [illegible]
actum [illegible] activo [illegible]
passiva [illegible]
[illegible] activo [illegible]
[illegible]
[illegible] ipsos
[illegible] et cum [illegible] appetit
[illegible] ab alio [illegible]
[illegible] opposito actu [illegible]
[illegible] sibi [illegible]
ab alio [illegible] opposito actu
[illegible]
[illegible] ab alio [illegible]
et [illegible] opposito [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] minoris
a minore [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] possit logica [illegible]
[illegible]
[illegible] aliorum [illegible]
posse [illegible]
[illegible]
[illegible] unitas [illegible]
[illegible] linea [illegible]

superficies ad modum [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] substantia 2
2m [illegible] activa
et [illegible]
[illegible] activa ut [illegible]
et [illegible]
[illegible] ad activa
[illegible] participat de
[illegible]
[illegible]
actuali [illegible]
[illegible] actualitate
[illegible] fortitudo
[illegible] actus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] actus [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] habet ad una
[illegible] ab alia [illegible]
[illegible] causat [illegible] forma
causat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] possit [illegible]

[illegible] distinctiva 2 [illegible]
q scit ab[illegible] 2 cum hoc non [illegible]
[illegible] non primo [illegible] non [illegible]
[illegible] materialis [illegible]
sine quod [illegible]
possit [illegible] conceptus [illegible]
[illegible] 2 distinctivus [illegible] primo
[illegible] intellectum
[illegible] 2 [illegible]
[illegible] 2 [illegible]
[illegible] materia non [illegible]
[illegible]
[illegible] 2 [illegible] 2 [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] forma [illegible]
[illegible] distinctio [illegible]
[illegible] primo [illegible] 2 2 [illegible]
forma 2 [illegible] non [illegible]
[illegible] sub [illegible] ad
formam quod non abstracte [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] ab [illegible]
[illegible] 2 [illegible]
[illegible] per [illegible] apparet
[illegible] non 2 [illegible] intellectum
[illegible]
[illegible] ab [illegible] 2
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] notitia [illegible]
[illegible] alys [illegible] possunt
[illegible]
[illegible] formalis
[illegible] possunt
[illegible] 2 distinctivis [illegible]
[illegible]

[illegible] 4[illegible]
[illegible] in [illegible]
2 [illegible] dico
[illegible]
[illegible] in [illegible] 2 [illegible]
dico [illegible]
[illegible]
[illegible] ponunt [illegible] non
[illegible]
quia non obstat [illegible]
[illegible] alias [illegible]
[illegible] 2 [illegible]
[illegible]
[illegible] 2 [illegible]
[illegible]
[illegible] 2 [illegible]
[illegible] 2 [illegible]
dico quod [illegible] 2 [illegible]
[illegible] 2 [illegible]
[illegible]
[illegible] est
[illegible]
[illegible] quo
non [illegible]
[illegible] aliquam [illegible]
[illegible] 2 [illegible]
[illegible] ponunt
[illegible] 2 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] 2 [illegible]

spatio in quo est multis non est ergo
[illegible] quibus modum [illegible] multis in [illegible]
sit eadem multis [illegible] ergo [illegible] Ad
[illegible] cum arguitur ad [illegible] [illegible] naturale [illegible]
nulla [illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] arguitur [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] sine illo potest [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quidem
proportionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non posset forma sua [illegible]
[illegible] manere forma et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible]
[illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
et [illegible] non [illegible] manere
[illegible] [illegible] et ad [illegible] [illegible] est
[illegible] et [illegible] [illegible] quidem
[illegible] [illegible] [illegible] non ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quidem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
velat illa difformitas
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] alia non [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
illud [illegible] in [illegible] [illegible] sine
illa potest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et quod ad [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] potest [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non posset manere
sine illo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] forma [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] manere non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] manere non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sit ut [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et in maiori [illegible] [illegible]
[illegible] et non [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] alibi [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] non [illegible] Ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Ad [illegible] [illegible] [illegible] arguitur forma multis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] naturaliter in [illegible] [illegible] ad forma
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] stat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Ad [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible]
forma [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] sine qua
non [illegible] forma in [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] forma non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible] forma [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] et non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Ad [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] non et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] forma [illegible] non [illegible] forma

nisi per unionem distinctam sunt non
potentiarum anime [illegible] necessario istud quam
dicere cum secundum similem [illegible] quod ipsa
sit sicut ipsa immediate sunt nec
Et sic non per dictam unionem [illegible]
~~[illegible]~~ unionis [illegible] non est [illegible]
quod forte inferunt [illegible] sed disp[illegible]
[illegible] hoc [illegible] non est medium
unitatis [illegible] sicut [illegible] unitas
sed medium [illegible] [illegible]
[illegible] sicut unita [illegible] credo
quod [illegible] unione sunt [illegible] sunt
sunt [illegible] ad denominationem
et tamen sicut ipsa [illegible] sunt [illegible]
[illegible]

Ad 4m Ad quartum dicitur [illegible] quod [illegible]
una [illegible] receptio sunt et [illegible]
creditur quod est receptiva [illegible] sunt
et successive et quod ad [illegible]
formam [illegible] susceptiva [illegible]
[illegible] et distincta potentiam. Et ad
[illegible] potentie duplicem [illegible]
quia non est maior [illegible] ad potentiam
[illegible] distincta a materia [illegible] potentiam
receptiva [illegible] post distincta
a materia [illegible] quia aliter non [illegible]
[illegible] est et [illegible] est quia [illegible]
ad [illegible] quod [illegible] quia ista materia est
[illegible] et [illegible] materia est in potentia ad illa
forma et post illa [illegible] in materia
desinit [illegible] non [illegible]
receptio [illegible] definitio
[illegible] alterius [illegible] quia receptio
est definita [illegible] successive
[illegible] est [illegible] et in [illegible]
[illegible] receptio ad [illegible] et [illegible]
[illegible] quod [illegible] alterius
sed non [illegible] alterius [illegible] potentie

quod super illud denotatur [illegible] implicat
[illegible] supposito est [illegible]
oppinandum [illegible] in materia est in [illegible]
per se ipsam receptiva forme et
[illegible] per illa [illegible] dicitur
non ipsa in [illegible] est una potentia [illegible]
receptiva successiva diversarum formarum
sed tamen quod non possit esse non [illegible]
[illegible] ipsam [illegible] potentie respective
ad diversas formas quarum una [illegible]
et alia [illegible] per [illegible]
Et [illegible] credo quod [illegible]
[illegible] quod in [illegible] non est receptiva
forme per illam potentiam distinctam
sed quod [illegible] circumstantia
[illegible] illa [illegible] non sunt receptiva
[illegible] est quod [illegible] in potentia [illegible]
per se ipsam receptiva forme [illegible]
et non per [illegible] potentie respective
desinit esse receptiva [illegible]
[illegible] de potentia activa [illegible]
et potentiis respective ad diversa
[illegible] ipsam [illegible]
2m [illegible] quod in materia est [illegible]
[illegible] quod [illegible] dicitur
aliqua [illegible] ad [illegible]
Secundo et [illegible] dicitur [illegible]
[illegible] sit forma [illegible]
[illegible] ad [illegible]
illarum [illegible] potentia [illegible] in
[illegible] et quod [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] forme [illegible] in [illegible]
[illegible] sunt [illegible] active et
passive sed caliditas et frigiditas

vel non s[ecundu]m albedi[n]em et nig[redine]m et neu[tru]m
Horum modorum c[ontra]rietas i[n] s[ecun]da
[illegible] i[n]venit[ur] [illegible]
[illegible] p[er] determinat[ur] s[ecundu]m p[er]fectio[n]e[m] c[ontra]ria
sic[ut] c[ontra]rietas s[ecundu]m elementares
s[ecundu]m ad mixtor[um] [illegible] s[im]plicia
possibili[te]r [illegible] c[ontra]ria s[ecundu]m q[uo]d
sine positi[on]e sine [illegible] et 2m q[uod]
ad mod[um] loq[ue]ndi [illegible] c[ontra]ria
[illegible] et [illegible] [illegible] med[ium] [illegible]
illar[um] [illegible] 2o et [illegible]
dicit[ur] [illegible] c[ontra]ria [illegible] [illegible]
q[uod] [illegible] ad c[ontra]ria [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
q[uod] m[od]o dicit[ur] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] mod[um]
loq[ue]ndi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i[n] eod[em] medio [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] ista
c[ontra]rietas n[on] toll[itur] [illegible] et io
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et ad
[illegible] [illegible] 3o [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et p[ost] [illegible] [illegible] et alia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alia
n[on] c[ontra]ria [illegible] [illegible] n[on] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] maior [illegible]
[illegible] i[n] [illegible] [illegible] [illegible]

i[n] causis ut [illegible] est q[uod] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] n[on] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] p[er] illas [illegible]
[illegible] et obtine[n]t Ad [illegible]
[illegible] [illegible] mod[us] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] i[n] [illegible] [illegible]
[illegible] ad alios [illegible]
[illegible] n[on] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] qua
[illegible] [illegible] [illegible] i[n]finite
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] n[on]
[illegible] [illegible] maiori[tate] [illegible]
i[n] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nota [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] i[n]finite [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] i[n]finite [illegible] Ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] ille mod[us] loq[ue]ndi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et ad [illegible] qua [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]

forma et aequalis perfectionis et tertia
et hoc quod vero negatur tertium parte patet
dicit et ideo quia omnes isti gradus
feruntur ab una perfectione medio videlicet
quod nullam perfectionem minimam ponit
et quod et per hoc dicto quod sit talis
in forma sunt dicit in se
2 ideo et quod non dicta perfectio
sunt forma licet ideo perfectio
a forma non perfecto certi vel sunt
in quo certi vel in actu sunt 2m
quod per in materia assimilatur primo
in quo gradu vel dicitur in uno sunt
ideo actu ab illa per motum in diverso
impediunt in a sua forma operari
vel disponunt ad eius corporis non
perfectionem quod materia perficiunt
et dicendum ex parte de se perfect
ad eam specialiter non obiecit
cum quod forma ad quas naturaliter
possibilis materia non in
non quod potentia et non
non perfectibilis non perfecit
Ad 4m quod inducit difficultatem
dicit actu potentia in causa in forma contentis
sunt est perfectionis vel non sed
dico quod per unum modum probabile
quod non sunt dicunt forma perfecta
vel et in sunt consideratum
est vel ratione forma naturaliter
ad formas perfectas sunt forma
perfectionis dicit in vel consid
sunt quibus ab ea per quam distinguuntur
ipsas ponitur diversis speciebus
sicut et multos actus et
speciei in motu vel in speciei
ab obiecto diversorum specierum et tamen
ad 8m quod una potentia non est
perfectior alia per comparationem ad
materiam vel per comparationem ad formam
... quod una potentia in se ut
ab alia distinguitur et ipsa perfectior
et ad perfectione vel unius perfectam
formam indivisibilis licet non sit per
comparationem ad formas non contentas inno
tescat — —
Ad Sextum principale in quo
tangitur difficultas de appetitu naturali
unde ideo quod potentia actus et
in naturali appetitu quo ad formam
et ad formam in oppositum et
sequitur quod in potentia per se ipsam movet
ad formam necessario et ideo sicut quia
et ut per ea dico nec proprio
quod potentia suum appetitu appetitus
voluntatis ad appetitum naturalem
et quod sit ex dicto intelligatur
quod omnis appetitus aguntur quo in
potentia mouens et eius passiva et per
inclinans se et inclinans ab alio ad
suum finem vel alium sed non dicit
appetitus et opposita non ab appetitu naturali
quod vel et forma et quod forma et
actu non motum et dico mobilis
ab obiecto licet non tamen ut appetitus
agnitus. Sed alia et appetitus naturalis
quod motum ad principium spirituale et
et pure passiva et ideo et tamen
appetitu non per in se inclinante
ad formam sed vere actu agens
a quo inclinatur vel moventem ad
formam. Ad 2m cum arguitur quod de ipsis
appetitu naturalem est et ideo tamen
ad diversitatem sed manifeste dicendum
maior videtur licet in generali
distributionem sed etiam de appetitu
naturali ac vero quam formam non ita
vera quod ... quod dicitur ...

[illegible] quod p[er] se est [illegible] vel [illegible]
movet est [illegible] ab [illegible]
movet [illegible] p[ar]tem et [illegible]
[illegible] formale [illegible] qui
a for[ma] a[n]i[m]e [illegible] q[uod] movens [illegible] appetitus
[illegible] movens [illegible] sed appetitus
passivus non est [illegible] et [illegible]
[illegible] illius [illegible] ipsi [illegible]
[illegible] et [illegible] appetitus [illegible]
[illegible] appetitus accepto et non [illegible]
appetitu actuali et [illegible] appetitu
actuale non [illegible] sit actus [illegible]
acto sed [illegible] actu [illegible]
[illegible] ar[gumentu]m si
in appetitu [illegible]
[illegible] appetitus [illegible]
[illegible] appetitus [illegible] forme [illegible]
non sit [illegible] sed [illegible]
forme [illegible] et [illegible]
[illegible] movetur [illegible] appetitus
naturalis [illegible]
quod [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] appetit [illegible]
[illegible] sed non appetit [illegible]
[illegible]
[illegible] appetitivus [illegible]
[illegible] forma [illegible]
[illegible] et non [illegible]
Et [illegible] appetitus [illegible]
appetit [illegible] forme et [illegible]
appetit [illegible]
appetit [illegible]
non [illegible] appetitus [illegible]
[illegible] ordine [illegible]
[illegible]
[illegible] forma [illegible] ordine [illegible]
[illegible]

q[uod] [illegible] p[er]fectio[n]e[m] forme [illegible] appetit
[illegible] forma [illegible] sit [illegible]
[illegible] sit i[n] alia [illegible]
[illegible] et q[uod] non a[ppetit] iste due [illegible]
forme [illegible] non [illegible]
[illegible] alii [illegible] forme [illegible]
non forme [illegible]
[illegible] forme
[illegible] et q[uod] [illegible]
[illegible] ad forma[m] [illegible]
[illegible] Dico [illegible] q[uod] [illegible] forme
[illegible] materie [illegible]
appetit [illegible] sit q[uod] [illegible]
appetit forma[m] [illegible] non [illegible]
[illegible] appetitu [illegible] forma [illegible]
[illegible] appetitu sufficit
[illegible] Et [illegible] appetit [illegible]
[illegible] non appetit [illegible] sua p[er]fectio
sed [illegible] forme [illegible] perficit [illegible]
perfectio forme [illegible] appetit Dico
q[uod] [illegible] non [illegible] de forma [illegible]
[illegible] non appetit [illegible] sua p[er]fectio
[illegible] p[er]ficit
[illegible] appetit
[illegible] non appetit
[illegible]
[illegible]
[illegible] appetit
Dico [illegible]
[illegible] q[uod] [illegible] forme [illegible]
perficit [illegible]
q[uod] forma [illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible] a[n]i[m]e [illegible]
[illegible] a forma [illegible]
[illegible] forma[m] [illegible]
a for[ma] sed a[n]i[m]e [illegible] p[er]ficit [illegible]
a for[ma] [illegible] a for[ma] [illegible] p[er]fectio
[illegible]

de p(er)fectio(n)e extr(inse)ca ad mod(um) s(e)c(un)d(u)m
no(n) m(od)o p(er)ficit(ur) p(er) unu(m) extra se sed
q(uod) p(er) aliud et tu(n)c [illegible] m(od)o p(ot)ius
ad illud p(er)ficiend(um) tu(n)c n(on) posset esse
sine s(uo) p(er)fectibili. Dico q(uod) no(n) m(od)o
appetit unu(m) q(uod) aliud sed [illegible]
de p(er)fectio(n)e actuali [illegible] p(er) m(od)u(m)
p(er)ficit(ur) p(er) unu(m) q(uod) p(er) aliud ex q(uo)
p(er) ad p(er)ficere [illegible] exist(it) ex
[illegible] n(on) e(st) in se et [illegible] p(er)ficere
et [illegible] appetit(us) [illegible]
appetit(us) act(ualis) no(n) [illegible]
[illegible] formam m(od)o appetit [illegible]
Ad 3m [illegible] eo(rum) [illegible]
e(st) mag(is) act(ualis) [illegible] appetit
[illegible]
appetit(us) n(on) e(st) [illegible] passio(n)em
[illegible] ut m(od)o appetit [illegible]
[illegible] dispo(sitio)ne [illegible] pas
sione [illegible] act(us) volu(n)tatis
[illegible] n(atura)lis [illegible] p(ro)cedens ab
appetitu volu(n)tatis [illegible] volu(n)tas
et q(uod) a n(atura)li p(ro)cedit n(atura)lis [illegible]
[illegible] passio p(ro)cedens ab appetitu
volu(n)tatis [illegible] q(uod) n(on) e(st) [illegible]
volu(n)tas [illegible]
[illegible] volu(n)tas et passio p(ro)cedens
ex appetitu n(atura)li q(uod) n(on) e(st) q(uo)d illud
d(icitu)r n(atura)lis. Et [illegible] d(icitu)r corp(us)
n(atura)lis p(er) [illegible] ad ma(teria)m
q(uam) h(ab)et n(atura)lem [illegible]
ad formam [illegible]
[illegible] appetit(us) m(od)o [illegible]
ad passio(n)e(m) [illegible]
[illegible] appetit(us) [illegible]
[illegible] act(us) et passio(n)es [illegible]
[illegible] actuale et potentiale(m)
[illegible] appetit(us) act(ualis) potentialis [illegible]
in appetitu [illegible] appetit(us)
act(ualis) potentialis [illegible]
[illegible] n(atura)lis [illegible] appetit(us) [illegible]
ad [illegible] et [illegible]
[illegible]
n(atura)lis [illegible] appetit(us) [illegible] ad magis

[illegible] appetit(us) [illegible] appe(titus)
[illegible]
[illegible] p(er)sonalitas
[illegible] appetit(us) [illegible] passiva potentialis
[illegible] appetit(us) [illegible] ad [illegible]
in [illegible] appetit(us)
potentia [illegible] appetit(us) actualis [illegible]
e(st) appetit(us) [illegible] ad appetit(us)
potentialis [illegible] appetit(us) actuale
et [illegible] de novo [illegible]
appetit(us) [illegible] aliu(d) appetit(us)
potentialis [illegible] appetit(us) [illegible]
[illegible] appetit(us)
[illegible] act(us) [illegible]
[illegible] actualis [illegible]
[illegible] appetit(us) potentialis
[illegible] appetit(us) actualis
[illegible]
[illegible] forma(m) habitu(m) ut [illegible]
[illegible]
appetitu(m) [illegible] appetit(us)
[illegible] ad [illegible]
n(on) e(st) act(us) [illegible] passio [illegible]
[illegible] appetens n(on) [illegible]
ad [illegible]
appetitu(m) actualem [illegible] de novo
et [illegible]
[illegible] appetit(us) est
[illegible] act(us) [illegible] pas
[illegible]
[illegible] appetit(us) [illegible]
[illegible] includat [illegible] ad [illegible]
et 2m [illegible] act(us) i(m)manens [illegible]
[illegible] n(on) [illegible]
act(us) [illegible] act(us) [illegible]
[illegible] volu(n)tas [illegible]
act(us) et [illegible]
passio(n)es in eo q(uod) passiva [illegible]
[illegible] illud act(us) [illegible]

patet quod ad illud dicendum sit secundum primi
ad primum principium [illegible] dicendum [illegible] vltimum
eodem [illegible] [illegible] quod primum [illegible] appetitum
[illegible] forma accidentalis. Dico quod si intelligatur
de consueto appetitu ab illo qui est
ad formam substantialem nec [illegible] 2 [illegible]
ad illius [illegible] a[2] [illegible] [illegible] appetitus
[illegible] naturalis in illo [illegible] appetitu
mouetur ad finem sed [illegible] accidentalis
sit [illegible] ad formam substantialem [illegible] dico
[illegible] quod forma accidentalis non sit [illegible]
[illegible] ad formam substantialem [illegible] [illegible]
[illegible] 2 accidentalis 2 de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 2° dico quod
quod concluditur [illegible] quod primum [illegible] appetitur
forma accidentalis [illegible] appetitus [illegible]
[illegible] forma substantialis [illegible] accidentalis [illegible] forma
accidentalis [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] appetitiuum [illegible]
[illegible] [illegible] forma substantialis pono
[illegible] 2 [illegible] appetitui 2 non [illegible] forma
accidentalis [illegible] dependentiam [illegible]
[illegible] materia ad formam [illegible] non [illegible]
ad formam accidentalem —

Ad quintum [illegible] quod [illegible] forma
substantialis [illegible] forma substantialis [illegible] primum
[illegible] [illegible] 2 [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] forma substantialis [illegible]
accidentalis [illegible] accidentalis [illegible]
Dico quod [illegible] [illegible]
[illegible] accidentalis [illegible] [illegible]
2° [illegible] quod [illegible] [illegible] accidentalis
[illegible] [illegible] qui [illegible] non [illegible]
quod [illegible] [illegible] accidentalis [illegible] quod
[illegible] [illegible] 2 non [illegible] [illegible]
ad [illegible] modo [illegible] [illegible]
quod [illegible] forma substantialis materialis [illegible] accidentalis
[illegible] [illegible] dependet a [illegible] [illegible]

accidentalis a [illegible] 2 [illegible] materialis [illegible]
sufficit ad [illegible] accidentalis [illegible]
[illegible] quod [illegible] materia non [illegible]
[illegible] ad formam ut [illegible] forma ad materiam
[illegible] illorum [illegible] [illegible]
ad [illegible] 2 [illegible] quod ut
[illegible] dependet a forma ut [illegible]
dependet ab utroque illorum ab [illegible]
in [illegible] 2 ab alio formaliter 2 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Quando alius dicit quod [illegible] forma substantialis
[illegible] dependet a materia 2 [illegible] [illegible]
dependet [illegible] materia [illegible]
[illegible] dependet a forma 2 [illegible] materia
[illegible] 2 [illegible] materiam
2 formam [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] accidentalis [illegible] [illegible]
[illegible] quod forma 2 [illegible]
dependet a [illegible] 2 non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 2 [illegible] quod
[illegible] esse [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] accidentium [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] ad ipsam materiam [illegible] ut [illegible]
[illegible] quod [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
accidentalis [illegible] 2 [illegible] forma substantialis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
substantialis [illegible] materia [illegible] substantiale ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] forma [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] forma
substantialis [illegible] habeant [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] accidentium [illegible]
[illegible] [illegible] 2° [illegible]
[illegible] quod forma substantialis [illegible]

Questio est de spualibus creaturis. Et primo querit
utrum substantia spualis creata sit composita ex ma
et forma. Et videtur quod sic. Dicit enim Boetius in primo
de trinitate, forma simplex subiectum esse non potest. Sed sba spua
lis creata est subiectum scientie, virtutis et gratie, ergo non est
forma simplex, sed nec est ma simplex quia sic esset impotens, tamen non
sumus aliqua operatione, ergo est composita ex ma et forma. Preterea quecumque
forma creata est limitata et finita, sed forma limitatur
per materiam, ergo quelibet forma creata est forma in materia. Nulla ergo
substantia creata est forma sine ma. Preterea principium mutabilitatis
est ma, unde secundum philosophum natura est ubi inmaginem materia
in re mota. Sed spualis substantia creata est mutabilis. Solus
enim deus natura immutabilis est, ergo spualis sba
habet materiam. Preterea Augustinus dicit xii confessionum quod deus fecit
materiam quandam visibilium et invisibilium. Invisibilia autem
sunt substantie spuales, ergo substantia spualis habet materiam. Preterea
philosophus dicit viii methaphysice quod si qua substantia est sine materia
statim est ens et unum et non est ei alia causa ut sit
ens et unum. Sed omne creatum habet causam sui esse et unitatis,
nullum creatum ergo sba sine ma, ergo substantia spi
ritualis est composita ex ma et forma. Preterea Augustinus dicit in
quodam libro et non recolo quod plures fuit formatum corpus
Ade quam anima ei infunderetur quia prius necesse est fieri ha
bitaculum quam habitatorem introducat. Ergo corpus anime
ad corpus sicut habitator ad habitaculum. Sed habitator est
per se subsistens et multo fortius angelus. Sed substantia per se sub
sistens non videtur forma tantum esse, ergo substantia spualis creata
non est forma tantum sed composita ex ma et forma. Preterea manifestum est quod
anima susceptiva contrariorum est. Hoc autem videtur proprium substantie
composite, ergo anima est substantia composita et eadem ratione angelus

P forma e qua aliqd e qd go com ta est ex quo e et
qd q e copositu ex ma z fore Oib aut suba spualis creata
gta z ex quo e et qd est ut pz p boiecium in libro d eb
domadibus go oib suba spualis est com ta ex ma z forma
P dicit est contas vna in diuidis sm q essen est gnis tbq
ppoints alia e in ibq creatis sm q vle e gne suis
inferioribus Sim te aut uidet pte gmitati ut id quo distig
unt ea q gmicant in illo gm non pt ab aliud rat
ab ipo gm P imitas em qua pt distigui a filio e
ipa essen que z pride l fto gmds in gmitate aut vlis
spotz q id p qd distigunt ea que gtinet sub gm pt
aliud ab ipo gm in om aut creato qd gtinet sub
aliquo gne gm nite e de compositio eius qd z gne z
eius p qd gne ipm istingit Suba aut spualis creata
e in aliquo gne opz go q in suba spuali creata pt
compo ne dis z eius p qd na gib gtrahi hec aut
uidet compositio matie z forme go e suba spuali creata
e compositio mae z forme P forma gmis no pontr
ni in intellectu uel ma Se suba spualis creata ut an
gelus e in aliquo gne forma go gnis illius vel e in
intellectu uel in ma s pt angeli no heet ma z no ess
in matia go ess d intellectu tm z suppo to q nlls
itelligeret angelum sequet q an no ess q e inhnis dz go
dice ut uidet q suba spualis creata pt com ta ex
ma z fore P si suba spualis creata ess fore tm seq q
vna suba spualis ess pns alti ul q ess in altia Se
n vnq angelus itellig alium aut hoc e p ecciaz an li
intellectu ea pt opertebit q suba an li intellectu pt pns
i intellectu an li intelligentis ipm aut p spem z tuc
illud se pt spes p qua an ls ab alio intelligi no dicti
ab ipa suba an li intellectu hec videt posse dari i quo

differat / si suba anime est sine ma sicut et eius spes intellib hoc /
dub / est in qnb qd unq anima p sui subaz sit / pnb in dq qz sola
bnitas soli metr yoli illiba qo et / sm ex quo sequit est
inqnb si qd suba tralis creata sit / inmalis ℘ Comen
tator dt in xij me qd si ancha ess sine ma ide essz ad
archa qz dm intellctid et / sicut videt idez qd puus ℘ augus
dicat / vij sup ge ad lram qd sicut celu habuit maz i terra
de qua fieret / sicut fieri potuit et ang ea ipsa no fieret q
aia dr ha aliqua maz p pus gne spualez q no dubdet
aia go aia vit esse com ta ex ma et suba et eadem rone
an ℘ dam dt qd solus deus essent est / immatialis et
incorporeus go no suba spualis creata ℘ omnis sba
natura sue limitibz circuscripta hz esse limitatum et coar
tatum Sz sm conb in libro d spu sto omnis suba creata
sue limitibz circuscripta go omnis suba creata hz esse limi
tatum et coartatum si oe qd coartat in aliqo coartat
go in qualibz suba creata z aliqd contrahens et aliqd co
artatum et hoc videt esse for et ma go omnis suba
spualis creata z gta ex ma et forma ℘ ii sm eidem
patit et agit si unuqdqz p formaz d maz patit si suba
spualis creata ut angelus agit dum illuminat inferiore
angelum et patit dum illuminat a supiori Sili in aia
z intellctus agens et pgalis go tam aia qz angelus copoit
ex ma et forma ℘ omne qd z a e actus purus d pon pua d
cpositum ex actu et pon si suba spualis creata no e ac
tus purus hoc enim solius dei z nc etiam pon pua go e gta
ex actu et pon qd videt ide esse qd e compon ex ma
et for ℘ pls in thymeo inducit deum summum loquente
dijs creatis et dicentem voluntas mea maior z nexu
vro et indiceb h via aug in libro de ci dei dij at
creati videt esse an li go in an libz z necessus sui compo
℘ in lris que manet et essen dubie ma qz ma est /

prim distinccionis secundi sentenciarum sed substancie spirituales mutantur et corrumpuntur
Deinde quia habent materiam Probatio: illud patitur a corpore non habens materiam sed
substancie spirituales creatae patiuntur ab igne corporeo ut patet per
Augustinum in de civitate dei ergo substancie spirituales creatae habent materiam
Probatio: boecius in libro de trinitate et unus expresse dicit quod Ange
lus est compositus ex materia et forma Probatio: boecius in libro de ebdomadibus quod est id
quod est aliquid aut potest habere admixtum et ideo possunt dici de omnibus
abstractis et concretis sed modo concreto est aliquid admixtum sed in
abstracto non. Nam in homine potest esse aliquid aliud quam humanitas
ut puta albedo vel aliquid quod significatur in qualitate humanitas non potest esse
aliquid aliud nisi quod ad rationem humanitatis pertinet. Si ergo substancie
spirituales sunt forme abstracte non poterunt in eis esse
aliquid aliud nisi quod ad earum speciem pertinet. Sed sublato eo quod pertinet
ad speciem vel corrumpitur res. Cum ergo omnis substancia sit incorrup
tibilis non erit quod in eis substancie spirituali creatae poterit admittere et ita
omnino immobilis quod est inconveniens Probatio: omne quod est in genere participat
principia generis. Substancia autem spiritualis creata est in genere predicamento
substancie principia autem eius predicamenti sunt materia et forma quod patet ut videtur
per boecium in commento predicamentorum qui dicit quod Aristoteles in libro predicamentorum
de substantiis materia et forma agit de medio autem composito dabis intel
ligere quod substancia que est predicamentum de qua ibi agit sit composita ex
materia et forma ergo substancia spiritualis creata est composita ex materia et
forma Probatio: omne quod est in genere componitur ex genere et differencia. differencia
autem sumitur a forma genus autem a materia ut patet in 8 metaphysice
cum ergo substancia spiritualis sit in genere videtur quod sit composita
ex materia et forma Probatio: id quod est primum in quolibet genere est causa eorum que
sunt post se sicut primus actus est causa omnibus entibus in actu
ergo eadem racione id quod est in potencia quocumque sed hoc a prima
potencia que est pura potencia scilicet a prima materia Sed aliqua potencia est in spiritua
libus substanciis creatis quia solus deus est actus purus ergo sibi a spiri
tualibus creaturis habet hoc a materia quod non posset esse nisi materia
est pars eius ergo est composita ex materia et forma Sed contra est

q dr dyo e celo & dr no. de angelis q sut i corpore i
& imaterial. Sz dicēs q dr inmaterial qz no sunt mā
subiecta q̄ntitati & trasmutationi Sz con̄ est q pmittit q
ab omni ꝑ mā sunt unde ph̄s sm ph̄m in ꝯto phisicor celestis
localis no quer̄ ꝑꝑ motu & ꝑꝑ nc matia querer̄ inp
ꝑpa motu sm qd q aliqua sunt motu sm loc̄ q̄z eā
ē in eis mā Dn c̄a q̄ sūt gnalia & corruptibilia sunt motu
ad esse Quae aūt sūt trasmutabilia sm locū sunt mota ad ubi
Sz sbe spuales no sūt trasmutabiles sm esse q̄ no ē in
eis mā ad esse & sic no sūt cōmunes ex mā & for̄ ph̄s hugo
de sco vic dr sup augꝰ le dyo q in sbis spualibꝰ
idez q̄ z qd iuuificat et qd iuuificat̄ sm id qd iuuificat
ē for̄ a qd aūt iuuificat̄ ē mā for̄ em dat esse mā
iuuide aūt iuuificabꝰ z esse q̄ in angelis no differt mā
a for̄ ph̄s Auic et algazel dicit q sbe sepate q spua
les sbe dicūtur sūt omo a mā denudate ph̄s plus dr in
3o de aīa q lapis no ē in aīa sꝫ spēs lapidis qd uidet̄
ꝑꝑ sm ꝯac ut pꝫ in ea mā esse no pt q̄ aīa
no ē cōta ex mā & for̄ ph̄s in libro de cauī dr q intelligentia
ē sbā q no diuidit̄ sꝫ quod q̄ cor̄ diuid̄ q̄ intelligentia
no ē sbā cōmunis ph̄s in libro q sūt sine mā idē z vel
licet a sba spuali ē forma intellectualis omo immaterialis
q̄ & sba intellectualis ē sine mā ph̄s augꝰ dr in libro de
trinitate q aīa se intelligit no aūt intelligit ꝑ mā q mā
no ē aliud eius ph̄s dam dicit q mā ē sine q no
ē cōta ex mā & for̄ ph̄s spūs racionalis magis appropinquat
pmo sm mos deo q̄ spūs brutalis Sz spūs brutalis
no ē cōmunis ex mā & for̄ q̄ multomagis spūs racionalis
ph̄s plus appropinquat pmo sm sba angelica q̄ mā & for̄
sꝫ for̄ materialis no ē cōta ex mā & for̄ q̄ nec sba an
gelica ph̄s for̄ accntalis ē ordine dignitatis inferior & dignior

4 [illegible]

quam substantia. Et deus facit aliquam formam accidentalem sub-
sistere preter materiam ut in sacramento altaris. ergo multo fortius
facit aliquam formam in genere substantie subsistere preter materiam et sic
materie videtur esse species spirituales. Augustinus dicit xii° confessionum
Duo fecisti domine unum prope te scilicet substantiam angelicam aliud
prope nihil scilicet materiam. sed ergo materia non est in angelo. quod contra ipsum
dubitatur. Hic est dicendum quod circa hanc questionem generalem aliqui
opinantur dubitare et asserere substantiam spiritualem creatam
esse compositam ex materia et forma. Quidam vero hoc negant. Unde
ad huius veritatis manifestationem ne in ambiguo procedamus
Considerandum est quid nomine materie significetur. Manifestum enim
est quod cum actus et potentia dividant ens et quodlibet genus
ratione actus et potentie dividatur. communiter materia prima nominatur que est in
genere substantie ut potentia quedam intellecta preter omnem speciem et formam
et etiam preter privationem que tamen est susceptiva et formarum et privationum
ut patet per Augustinum in xii confessionum et primo super genesim ad litteram et per
philosophum in vii° methaphisice. Sic autem accepta materia quem propri-
ius acceptio et communis imponitur quod materia sit in substantiis spiri-
tualibus. licet enim in uno et eodem quod quandoque est in actu et quandoque
in potentia prius sit tempore potentia quam actus. actus tamen naturaliter prior
potentia. Id autem quod est prius non dependet a posteriori sed e converso. Et ideo in-
venitur aliquid primum actum absque omni potentia. Nunquam autem invenitur
in rerum natura potentia que non sit perfecta per aliquem actum et
propter hoc semper in materia est aliqua forma. A primo autem
facto perfecto summe qui habet in se omnem plenitudinem
perfectionis contingit esse actum in aliis diversis secundum tamen quendam
ordinem nullus enim actus causatus est imperfectus. quanto tamen
aliquis actus est perfectior tanto deo est propinquior. Inter omnes
autem creaturas deo maxime appropinquant spirituales substantie
ut patet per dyonisium ca° 4° de div. nom. unde maiore accedunt ad
perfectionem primi actus cum comparantur ad inferiores creaturas

respectum ad receptum in se actus ad potentiam. In illo igitur modo licet ipse accidens
verus licet quod substantie spirituales ad esse suum requirunt materiam primam quia
complete expressionem meam omnia enim sunt longe supra totam materiam
et omnia materialia elevata. Hoc etiam maxime apparet si quis operationes
substantiarum spiritualium attendat. Omnes enim spirituales substantie intelligentes
sunt. Talis autem unica est vera potentia qualis requiritur perfectio eius
naturalis actus requirit potentiam requirit. Perfectio autem cuiuslibet intelligentie
substantie in quantum huiusmodi est intellectus in quantum intellectualis. Igitur potentiam
etiam in substantiis spiritualibus requirere quod sit proporcionata ad suscep
tionem forme intelligibilis. Huiusmodi autem non est potentia materie prime. Nam
materia prima recipit formam contrahendo ipsam ad esse individuale.
Forma vero intelligibilis est in intellectu absque contractione. Sic
enim intellectus intelligit unumquodque intelligibile quod est forma eius
in eo. Et ergo intellectus autem actus intelligibile. Possessio enim naturam
ipsam intelligibilis generis et speciei etiam sua forma intelligibilis in intellectu
est secundum communitatem sue communitatis. Non est igitur substantia intellectualis receptiva
forme ex eo quod materie prime. Sed magis per oppositam quali
tatem. Unde manifestum fit quod in substantiis spiritualibus prima forma
materia que de se caret in illis partibus esse non potest. Et
tamen in quorum duo se habent ad invicem sicut actus et potentia non tamen
materia et forma nisi equivoce dicte. Ut non fiat vis in vocibus
etiam in substantiis spiritualibus materiam et formam. Et ideo in substantia spirituali esse
duo quorum unumquodque comparatur ad alterum ut potentia ad actum. Quod sic
potest manifestari. Nam quidquid est in ens quod est deus est actus infinitus
utpote habens in se totam essendi plenitudinem non contracta ad
aliquam naturam generis vel speciei. Unde oportet quod ipsum esse eius non sit esse
quod inditum alicui nature que non sit suum esse quia sic finiretur ad
illam naturam. Unde dicimus quod deus est ipsum suum esse. Hoc autem
non potest dici de quolibet alio. Sicut enim impossibile est plures intelligere
esse albedines separatas. Sed si albedo esset separata ab omni

subito τ incipiente esse vª tm̄ ita impugle z q̄ pt ipm ee
subsistens n vm tm̄ Dme gº qz pz[t] sm ens cu no st
sui esse hnt esse i aliquo receptiu p qd ipm esse 9hib[z]
et i quolz creato aliud e na vel que rec[t] esse τ aliud
ipm esse pticipatu τ ad hoc qz vel pticipet p asslem
sm actu[m] mqm vel pñt pticipab e se n ae e q be
pticipatu i vnoquoqz compe[t] ad naz pticipate ipm s[d]
actu ad poñ az In na gº vero corporeaz ma no
pse ptic[at] ip esse si p forma foe n adveniens malie
fa[t] ipaz ee actu sicut dicta corpe Dm i xlvq com[te]
e asp[te] du[te] actu τ du[te] pom ita so quedn ma z
ut poñ r[v] forme τ foe e actu ei Sz utm na astituta
ex ma τ foe e ut poñ r[v] ipi[us] ee i ip̄tu e susceptiua
ei remoto gº fundam[to] mae si remaneat aliq foe de
tmiate nature p se existens subsistens no i ma adhuc co
pabit[z] ad suu esse ut poñ ad actu no dico ad se ut poñ
sepabilis ab actu s q se sui actu qmittet τ hoc mo
na spualis sube q e com[ta] ex ma τ foe e ut poñ
r[v] sui esse et[t] i sba spuali e copo̅ito poñ[e] τ actus
τ p ons foe[e] τ mae Et ad oibz poñ noie[t] ma τ oib
actu foe si tn ng̃ppe dom sm qnez vsu noim Et sm
gº dicim q ro forme oppoit[z] roi subiecti ita oib foe
in q̄ptu hqdi e actu dme at subiectiu compa[z] ad id
q e sbiectiu ut poñ ad actu Si qua gº forma e q
sit actu tm ut dma esse[a] ca nllo pt esse subtu
τ d' hac bo lo Sciat alq sit que e q[t] sm aliqd est
i actu τ sm ad i poñ Tale sm hoc tn eit subtm sm q
e in poñ Sbe at spuales licz sint sbe subsistentes sut
tn in poñ i ip̄tu hnt esse finitu τ limitatu qz itel
lades z om cognoscat sm sui rom τ volutas z a

ma vlis bom i mat sp i intellectu z volu te sube creatē
pon ad aq qd e extra se Vnd si qs vce gndet sube
spuales no i vem esse subiecte naturabz q spcs
ad itellectum z volu te Ad 2m dcm q dux e limitaco
forme vna quide sm q forma spei limitat ad indim
z talis limitaco fit p mat alia no sm q for gnis li
mitat ad nam spei et talis limitaco for e no fit p matam
s p formam mag determinatam a q sumit dra. dra emd
addita sup genus contrahit ipm ad spem et talis limi
taco e i subis spualibz sm s q sunt forme determinate
speru Ad 3m dcm q mutabilitas no i vem i subs
spualibz s eaz ee sm itellectum z volutez et talis
mutabilitas no z exr. aq s q ponte intellectus z vo
lutatis Ad 4m dcm q no e mtetco aug m dice q aug
sit eade nuo ma corplium z incorplium cu ipe dicat
de ce formatate intelli p celu z tra que dr pa
creata ut p celu itelligat sub a spualis adhuc
informis p tra aut nam corpalium ve z g mse qi
dcata informis e qm sbe carebat vndeca de manis
et vacua ul ivis z p composita sm aliz litt celu
aut no depbit maue z vacuu p qd mar te appz q
ma carens om spe no e p sube angelice Cz informitas
sbe spualis e sm qd no dux e gusa ad vm acq illuia
qd ptebat ad pozonem intellectuale Ad go maz gnez vis
bilium z invisibilium no habet ratione sube informe sicut mo
Ad 5m dcm q phs i no lot d ca agete s d causa
formali Illa emq sub ico ta eqo ma z forma no stat
sub ens z vim Cz ma e ens bnm pon z sit ens actu p
additum forme q z ei ca essendi Cz for no lz esse

per aliam formam. Unde si sit aliqua forma subsistens statim est ens
et unum nec habet causam formalem sui esse, habet tamen causam
influentem ei esse, non autem causam moventem que reducat
ipsam de potentia per entem in actum. Ad sextum dicendum quod licet dicatur
sit per se subsistens non tamen sequitur quod sit composita ex materia et forma quia per
se subsistere potest que forme absque materia. Cum enim materia habeat
per formam esse et non econverso, nihil prohibet quod forma sine materia sub
sistat licet materia sine forma esse non possit. Ad septimum dicendum quod esse
susceptivum contrariorum esse substantie aliqualiter convenit si sit
composita ex materia et forma. Si sit simpliciter substantia spiritualis non est
subiectum contrariorum nisi per accidens quantum ad voluntatem et intellectum secundum
quod est in potentia ut ex predictis patet. Ad octavum dicendum quod non est idem
componi ex quo est et quod est et ex materia et forma licet et
forma possit dici quo aliquid est tamen materia non proprie dicitur
potest quod est. Cum enim non sit in potentia sed quod est id quod subsistit
in esse quod quidem in substantiis corporeis est compositum ex
materia et forma. In substantiis autem incorporeis est ipsa forma simplex,
quo est autem ipsum esse participatum quia in tantum unumquodque est
in quantum ipsum esse participat. Unde et Boetius sic utitur istis
vocabulis in libro de ebdomadibus dicens quod in aliis preter primum non
idem est quod est et esse. Ad nonum dicendum quod aliquid sub aliquo
continetur dupliciter: uno modo sicut individuum sub specie, alio modo sicut species
sub genere. Quecumque enim sub aliqua una specie sunt multa indi
vidua distinctio multorum individuorum est per materiam indivi
dualem que est preter naturam speciei et hoc in rebus creatis. Si vero sunt
multe species sub uno genere non oportet fore quibus distinguuntur species
ad invicem sint aliud secundum rem a forma generis quia genus per unam et
eandem formam hoc individuum collocatur in genere substantie cor
poris et usque ad speciem specialissimam. Si enim secundum aliam formam

qo i div^m beat q sit subba d'nccte oz q a^e foze supremes
sm q's colloca^r i inferioribz gnibz z spebz sint foze acca
dentes quod ex hoc pz fore endaccn^tes a subali dat q fore
sbalis sz t' hic aliqi foz ab acc^tib gdvenit vel ca hoc
aliqi exntes sz go sna foz p qua i div^m collocavit i gne
hab3 i dividuu esse hoc aliq omib a^e foze advenient i
dividuo exnti i actu z ita erunt foze accn^tes. hec sed^z
q p advetudz ae formaz qbz colloca^r a^d v'spe
spalia ul subaltc^a no sit gnis sm^x neqz p subtractom
corrupco sm^x z sm quid. Vi go gnac^o sit trismutaco
ad esse vel illud sm^x gnaz i de q sm^x fit ens d' no
ente in actu s ente in poten^a tm. Si go aliq d' p'exnte
i actu no gnabit sm^x ens sed hoc ens et eadez
roz de corrupcoe. Ista go ddm q foze dinciu
vers sut ordinate et vna addit sup alteraz i psecoe
z hec pz p phm i viii me^ce qui dicit q dios z spes
vere sut sicut nui i qbz spes mltiplica^r p addicom
vnitatis. Unde ecia p hoc q p indiccom appaet g ta
data spes vere mltiplica i sm psom z ipsecm sic go
p hoc excludi^r popco avicebron in lib^o fontis
vite q ma sp^a q oino pme or foz^a gpdea^r simo v^d
cpt foz az spei qua quide suscepta i aqua sui pte
sup forda subs trip^b a az foraz p qua sit corpor^a de
corpus usqz ad ultimaz spez z i cia pte i q no vnt foraz
corporeale i corporea sbs cu maz no sub ta q^a a qui
no vocant maz spualez par ab maz ia psecz p foraz
subs q e subs^tcs gn^tis z a^o z actom in dicit ec clare
ad intelligedu subas incorporeas. hon n. exp li^c g hyp

q' aliquod individuum sit corpus inanimatum et aliud corpus animatum
per hoc q' in individuo animato sunt formae aliquae ut substantia vel for
ma substantiae vel corporeitatis. Contra q' in individuo est forma perfectionis
per quam est non solum subsistens vel corpus esse sed etiam vivere
et aliud ab ea forma imperfectior per quam non attingit ad vi
tam sed solum ad subsistere corporale. Ad xiii dicendum q' forma
generis de aliquo quae est materia non potest esse extra intellectum nisi
materia in forma plantae vel metalli. Contra hoc genus substantiae
non est de aliquo quae non est materia aliter non esset medium ad
spirituale. Confirmatur hoc genus non dependet a materia secundum suum
esse sed potest etiam vivere extra materiam. Ad xii dicendum q' species in
tellectuales quae sunt in intellectu angeli in intentione dicunt ab an
gelo intellecto non sicut abstractum a materia et materiae conditionibus
sed sicut ens intentionale habentes quod est esse tantum in natura
sicut dicitur species coloris in oculo a colore qui est in pariete. Ad
xii dicendum q' in archa quae est sine materia per se subsisteret esset intellectus
separatus et immunitas a materia et condicionibus intellectualis. Tamen hoc
archa sine materia non differt ab archa intellecta. Ad xiii quod
angelus induit aliud incorporando quod patet ex hoc quia
natura proportionem implicat. Ad xiiii dicendum q' sola deus
dicitur immaterialis incorporeus quia omnia eius sunt composita
potentia et spiritu quia corporea et materialia licet in se infinita
corporea et immaterialia. Ad xv dicendum q' esse substantiae spiri
tualis creaturae est coarctatum et limitatum non per materiam sed
per hoc q' est receptum et participatum in natura determinata specie
ut dicitur. Ad xvi dicendum potest q' agit et patitur substantia
spiritualis creata non secundum q' forma vel materia sed secundum quod est
actu vel potentia. Ad xvii dicendum q' substantia spiritualis non est
actus purus non potentia pura sed habens potentiam ad actum non tamen

composita ex materia et forma. Ad xxiiii^m quod plato appellat deos stellas
non animalia sed corpora celestia. Ad xiiii^m dicendum quod materia est
principium distinctionis secundum numerum in eadem specie, non autem distinctionis
specierum. Angeli autem non sunt multi numero in eadem specie, sed multitudo
eorum est sicut multitudo naturarum specierum per se subsistentium. Ad xv^m
dicendum quod substantie spirituales non patiuntur ab igne corporeo per
modum alterationis naturalis sed per modum alligationis, ut Augustinus dicit.
Unde non oportet quod habeant materiam. Ad xvi^m dicendum quod liberum arbitrium
voluntate et ratione non est bene utitur ipse solus iudicat. Ad xvii^m
dicendum quod forma separata non ingreditur (?) et actus non potest aliqui (?) recepta
nec esse admixta sed solum ingreditur et impotentie. Et licet non
substantie spirituales in quantum sunt impotentes secundum intellectum et volun-
tatem recipiunt aliqua accidentia. Ad xviii^m dicendum quod in intellectu
hoc non est dicendum quod de ratione substantie que est genus sit esse com-
positum ex materia et forma cum substantia sit de genere (?) cum non sit in ratione (?)
naturalis sed intendit dicere quod cum forma et materia non pertineant
ad genus substantie tamquam species sola substantia que est composita collocatur
ut species. Ad xviiii^m dicendum quod in rebus compositis ex materia
et forma genus sumitur a materia, differentia a forma. Verum tamen quod per materiam non
intelligitur materia sed (?). Ergo per formam recipit quoddam esse ipsum
et materiale et esse specificum quod per formam recipit, sicut esse
et materiale et esse hominis tamen illud
accidentale esse ipsum et materiale et esse hominis est unum secundum unam formam.
Dicere esse non est secundum aliam et aliam formam sed secundum unam formam
quod homo dat non solum hoc quod est esse actualiter sed hoc quod est esse
hominem. Alia autem aliquid accidentaliter dat esse solum quod est al-
Unde alius non est unum et sed erit tamen quod ab una et eadem
forma homo est et animal, et substantia (?) ergo materia a substantiis spiritu-
alibus remanebit in genere et natura non secundum materiam et formam.

sed secundum quod accidantur in substantia spirituali tamen illud quod est quidne
si et in perfectoribus substantiis quod etiam id quod est secundum philosophum ad xxv
dum quod aliquid quanto plus est in actu tanto perfectius est quanto
autem aliquid plus est in potentia tanto est imperfectius. Imperfecta
autem a perfectis sumunt originem et non econverso. Unde non concedo quod
omne quod est in potentia aliquo modo sit materiale. Sed prima potentia quae est
materia. Et in hoc videtur deceptus Avicebron in libro
Fontis vitae dum credidit quod omne quod est in potentia vel sub tali
quod ammodo hoc habeat ex sua materia.

Secundo quaeritur utrum substantia spiritualis possit uniri
corpori. Videtur quod non. Dicit enim Boethius in capitulo de divi-
no quod incorporalia sunt incorporalia corporibus. Sed
sub forma corporis dicitur anima cuius substractio actus eius ergo substantia
spiritualis et incorporea non potest esse forma corporis. Ergo nec unum
secundum philosophum in libro de somno et vigilia unaquaeque potentia est
sua actio. Sed operatio propria substantiae spiritualis est intelligere quae non
potest esse corporis quia non contingit intelligere per organum cor-
poreum ut patet in tertio de anima. Ergo potentia intellectiva non potest
esse forma corporis ergo nec substantia spiritualis in qua fundatur talis potentia
non potest esse forma corporis ergo in substantia spirituali in qua fundatur
talis potentia non potest esse forma corporis. Praeterea quod advenit alicui
post esse completum advenit accidentaliter ei. Sed substantia spi-
ritualis habet esse in se subsistens. Ergo si advenit ei corpus
adveniret ei accidentaliter non ergo unitur ei ut forma substantialis. Sed
dicebat quod anima licet sit spiritualis et per se subsistens in quantum
autem est anima unitur corpori ut forma. Sed contra anima secundum
suam essentiam est spiritus ergo secundum suam essentiam est forma corporis
et sic habetur propositum aut secundum aliquid additum suae essentiae. Si
autem secundum aliquid additum cum omne id quod advenit alicui
supra esse suum sit accidentale. Sequitur quod anima per aliquod accidens

unitur corpori et illo est ens per accidens quod est inconveniens ergo unitur
ei per suam essentiam et sine qualitate spiritus. ¶ Forma non est propter
materiam sed materia propter formam, sed anima non unitur corpori ut perfi-
ciatur sed magis corpus per animam et forma eius non unitur ei propter
animae perfectionem sed anima ad suam perfectionem non indiget corpore
cum sine corpore possit esse et intelligere ergo anima non unitur
corpori ut forma. ¶ Unio materiae et formae est naturalis sed unio animae
ad corpus non est naturalis sed miraculosa dicit enim in libro de
spiritu et anima plenum fuit miraculo quod tam diversa potuerunt
adinvicem coniungi ergo anima non coniungitur corpori ut forma. ¶ Secundum
philosophum de caelo omnis debilitatio est propter materiam quod ergo ph°
debilitat aliud non unitur ei naturaliter sed anima debilitatur
per unionem corporis et quantum ad esse quia corpus quod corrumpitur aggravat
animam ut dicitur in libro de spiritu et anima et quantum ad operationes
quia non potest se cognoscere nisi retrahendo se ab omnibus corporalibus
necnon ut in eodem libro dicitur ergo unio animae ad corpus
non est naturalis et sic quod prius. ¶ Contrarietas dicit in duo Contra
mensurae quod cum id quod est impossibile fit a causa [illegible] hoc non fit per
aliquod aliud additum sed cum anima unitur corpori videtur corpori
aliquid extrinsecum quia anima creatur a deo et corpori infunditur
ergo anima non est actus seu forma corporis. ¶ Forma ducitur de
potentia materiae. Sed substantia spiritualis non potest educi de potentia
materiae corporalis ergo substantia spiritualis non potest uniri corpori
ut forma. ¶ Accidens generaliter spiritus ad spiritum quam spiritus ad corpus
sed spiritus non potest esse spiritus alterius forma ergo neque substantia spiritua-
lis potest esse forma corporis. ¶ Augustinus dicit quod anima et angelus Aug
sunt natura pares officio dispares sed angelus non potest esse
forma corporis ergo nec anima. ¶ Boetius dicit in libro de duabus B
creaturis naturam esse unumquodque informans specifica differentia sed eadem

e spēi dēa aīe est angeli sez rōale go eadē e natūā
utriusq̃ ⁊c. idē ꝗ pꝫ pus ꝑ. aīa eodē mō se hꝫ ad totū ⁊ ad
ptes qz ē tota in toto ⁊ in qualꝫ pte to ꝭ subā spūalis
q̃ ē itellaūs nullꝰ ptis corpis ē actꝰ ut dr in 2o de
aīa go subā spūalis nō ē forma alicꝰ corpis ꝑ forma
nālis exñs i corpe nō opatr ex corpꝰ ꝭ aīa exñs i corpe
opatr ex corpꝰ dr enī in concilio agrippen d mu
lieribꝫ q putāt se ad dyanā de nocte ire q r ⁊ oibꝫ advet
in spū q putāt se in corpe pati ⁊ spūs corp [illegible]
ego corpꝰ opatr nō go subā spūalis vnitr corpi ut forā
nālis eiꝰ ꝑ. in libo d articul fidei dr neqꝫ mā [illegible]
forā sine mā neqꝫ forā sn̄ mā sub [illegible] pt ꝭ corpē e sub
iectū [illegible] go corpꝰ nō ē mā sine forā [illegible] go
subā spūalis advenit ei ut forā pꝫ q due forme
erūt i vno eodē qd ē impõle ꝑ corruptle ⁊ i corruptle
[illegible] dr vnitē ut ꝑ plures mutatōes
in ꝑ meēe plā go dic corruptle ⁊ incorruptle [illegible] duo
[illegible] q sūt spēs unꝰ gnis ꝭ vni [illegible] nō ē nc pt ē
forā alteri [illegible] dt q vm [illegible] nō mutat aliud ad ē
go subā spūal cu sit icorruptlis nō mutat corpꝰ [illegible]
ad esse ⁊ ita nō ē forā eiꝰ cu forā dat ē mā ꝑ q q
vnitr alti p qd nō ē d esse eiꝰ [illegible] vnitr ei ut
forā ꝑ ꝭ itellaūs vnitr corpi p fātasma qd nō ē d subā
itellaūs ut Commētator dt in 3o d aīa go subā spūalis
q ē itellaūs nō vnitr corpi ut forā ꝑ. sub subā spūalis
e intellctual. Jtē aū subā intellctual ē abstracta
a mā [illegible] a mā sit aliq intelligiale nulla
go subā spūal ē forā in mā ⁊ io nō pt vnīi corpi ut
forma ꝑ ex mā ⁊ forā fit [illegible] vnū [illegible] go spūalis subā
vnitr corpi ut forā opꝫ q ex spūali subā ⁊ corpe fiat

sm forme quo intellectuales que recipiuntur in intellectu recipientur
in materia corporali quod est impossibile quia forme recepte in materia corporali
sunt intelligibiles tandem impossibile non ergo substantia spiritualis vnitur corpori
ut forma. Sed contra est quod dyonisius dicat, in 4° capitulo de diuinis nominibus quod
anima est substantia intellectualis habens vitam indeficientem sed anima est
forma corporis ut per eum dicitur ut quod ponitur in 2° de anima ergo
aliqua substantia spiritualis siue intellectualis vnitur corpori ut
forma. Respondeo dicendum quod difficultatis huius questionis ex hoc accidit
quia substantia spiritualis est quedam res per se existens et forma autem debet
esse in alio in materia cuius est actus et perfectio Vnde contra
spiritualis substantie videtur esse quod sit corporis forma Et propter hoc
Gregorius Nicenus in suo libro quod de anima fecit et posuit arestotiles
quod posuit animam non per se subsistentem esse et corruptam corrupto
corpore et posuit eam endelechiam idest actum vel perfectionem physici
sicut corporis et tamen si quis diligenter consideret evidenter apparet
quod necesse aliquam spiritualem substantiam formam huiusmodi corporis esse
manifestum est enim quod huic homini singulari ut sorti vel platoni con-
venit intelligere nulla autem operatio conuenit alicui nisi per aliquam
formam in eo existentem vel substantialem vel accidentalem quia nichil agit
aliquid vel operatur nisi quod est actu est autem vnumquodque actu per formam substancia-
lem vel accidentalem cum forma sit actus sicut ignis est ignis
per igneitatem actu calidus per calorem oportet ergo principium huius
operationis que est intelligere formaliter inesse huic homini principium autem
huius operationis non est aliqua forma cuius esse sit dependens a corpore et
materie obligatum siue immersum quia hec operatio non fit per corpus ut
probatur in 3° de anima vnde principium huius operationis est secundum co-
munitatem materie corporalis quum vnumquodque operatur secundum quod est
Vnde oportet quod esse illius principii sit esse elevatum supra materiam
corporalem et non dependens ab ipsa hoc autem est proprium spiritualis

subie oz go dice q pdcā giungat ut q spualis suba sit
scd situam corpis Credidit uo gcededes q itelg e
act q spualis sube negauerit eam spualez vnī cor
pi ut forma quod diuersis posuit itellectum pgle
sm esse sepatu a corpe vidit tn q n esset aqua
vnio ad sui ditoez acto e ad sui ditoez ptine
no posset Si tn sint ut due sube distincte omo
una agente ul opante a q no d opari Vnd po
suit itellectum qui dicebat sepatu omo sm ee
a corpe ctinuari aut hoi p fantasia hac roe
q spes intelgi e pfecto intellectus possibilis fun
dat i fantasmatibus a quib abstrahit sic go dix
esse vnī intellectu pgli aug3 scd aliud i fan
tasmatib a quib abstrahit fantasia aut i hoie
q illa virtutalia e vtq i corpe hns organu corpale
go spes intellectualis e media coniunges intellectum pgle
hoiu sm se ct continuato intellectus sufficit ad hoc q ph
ho piter intelligat ut go d arestote dicit i 3o lib de a
aia fantasta compartur ad itellectum pgle sicut co
lor ad visu Sic go spes intellectualis a fantasmatib
abstractate d intellectu pgli sicut spes coloris e
i sp visu Sic at i fantasmatib intellectualis spes sicut
spes ystetiacta e i colore parietis p hoc q spes visiue
q3 scd visu fundatur in colore parietis no giugitur
visu paries ut videt s ut visus no em paries p hoc
videt s videtur noh facit cognosce ut pt deo scd
cos pli e impossibile cognoscere sicut ptm eo ipa cog
noscitiua potēcia neq go h hō p hoc erit itelligens
q sunt i eo fantasta quorum spli dicte e spes intellectus

e in intellectu possibili secundum quod per hoc quod sua fantasmata sunt a corpore
intellectu Sed oportet ipsum intellectum possibilem qui est potentia realiter
intellectus formaliter inesse huic homini ad hoc quod hic homo intel
ligat unde eciam ratione continuacionis defecisse
ad species intelligibiles non sufficit ymmo ad intellectum possibilem non receptibus
est abstracta a fantasmatibus sicut non solum est intellecta in actu
secundum autem quod est in fantasmatibus est intellecta solum in potentia per
hoc igitur magis demonstratur distinctio intellectus possibilis in fa
tasmatibus continuacio Sed oportet non in anima esse distincta que
hominem alia vim non sufficit non sufficit quibus aliis sequitur habere igitur
… tamen impossibile … quod ipsis efficacius
posuit huic hominem intelligere non tamen substanciam spiritualem hominem
corpore ut formam ut Gregorius Nissenus [illegible] narrabat
ipsis posuit substanciam intellectivam quam dicit animam hominem corpori
per quendam spiritualem contactum quod quamvis intelligitur secundum quod movens
illud agens tangit motum aut passum et ideo sic sufficit tamen
potentia Sed quia secundum dictum … de generatione quod quedam
tangunt et non tanguntur quia agunt et non paciuntur Plato dicebat
ipsis ut dicit Gregorius Nissenus quod homo non est aliquid compositum ex
anima et corpore sed est anima utens corpore ut intelligatur esse
in corpore quodammodo sicut nauta in navi unde tangere …
in corpore animam Sed quia homo intelligit requiritur hic homo est ipsa
substancia spiritualis que est anima cuius actus proprius est intelligere
licet ad substanciam formam corporis non existente Sed ad huius
rationibus improbacionem … sufficiat quod … in corpore anima
induat … hac positione Sed contraria … ymmo
corpore ut forma patet quia … non habent esse
speciei per animam quod manifeste patet appareat quia recedente anima
non dicitur oculus aut caro nisi equivoce sicut oculus pictus aut lapideus

Vnd manifestum est quod anima est forma et quod quid erat esse huius
corporis. Aqua huius corporis licet non sit ex speciei. Qualis
autem licet esse possit respondeo dicendum. Considerandum est autem quod quanto
aliqua forma est perfectior tanto magis supergreditur materiam corporalem
quod patet inducendo in diversis formarum ordinibus. Forma enim
elementi non habet aliquam operationem nisi que fit per qualitates activas et
passivas que sunt dispositiones materie corporalis. Forma autem corporis
mineralis habet aliquam operationem excedentem qualitates activas et
passivas que consequitur speciem ex influentia corporis celestis
ut quod magnes attrahit ferrum et quod saphirus curat
apostema. Ulterius anima vegetabilis habet operationem cui conducunt
deserviunt quamvis active et passive organice sed tamen supra
posse huius quantitatis ipsum efficit ipsum producit nutriendo au-
gendo usque ad determinatam terminum et alia huiusmodi complendo.
Anima autem sensibilis ulterius habet operationem ad quam nullo
se extendunt qualitates active et passive nisi quatenus re-
quiruntur ad compositionem organi ad quod talis operatio
exercetur ut videre appetere audire et huiusmodi. Perfectissima autem
formarum humana anima que est finis omnium formarum
naturalium habet operationem omnino excedentem naturam corporalem
que non fit per organum corporale scilicet intelligere et quia esse
rei proportionatur eius operationi ut dictum est. Cum operetur
unumquodque secundum quod est ens oportet quod esse anime superexcedat
materiam corporalem et non sit totaliter comprehensum ab ipsa sed tamen
aliquo modo attingatur ab ea in quantum ergo supergreditur esse
materie corporalis potens per se subsistere et operari anima humana
est substantia spiritualis in quantum non attingitur a materia et esse suum
communicat illi est corporis forma. Attingitur autem a materia cor-
porali ea ratione quod semper supremum infimi ordinis attingit

cs̄imus p̄mum ut3 p dyo· ar̄lo cum̄o d̄e de no· 7 illo s̄ua s̄ua a
q e 7 s̄ f̄ma t orde me subā s̄ alam esse s̄m gmu-
m̄cāe p̄t corpi s̄uā qd 3 dignissimm ut s̄iat ex aīa
7 corpe vm s̄c ex for̄ 7 m̄a (Si vō subā s̄pualis
esset com̄ta ex m̄a 7 for̄ impossibile esset q esset forma
corpis q de vone m̄ae e q no sit i aliq s̄m q
ipa sit s̄m subiectū (Ad s̄m go dd̄m q lic3 subā
s̄pualis no cōphendat a corpe attingit tn̄ aliquat̄
ab eo ut dctm̄ 3 (Ad 3m dd̄m q intelligē 3 opaco
aīe s̄uā c s̄m q sup excedit p̄porcoē m̄ae corpal
(Et io no fit p aliqd organum corpale sit tn̄ dicat q
ipm̄ quicunq ho intelligit quatuor aīa q̄ 3 p̄s ei9 for-
malis s̄3 hac opacom̄ p̄porz sicut opaco cuilz ptis
attribuit̄ toti ho videt oculo ambulat pede 7 sic
de alijs (Ad 4m dd̄m q aīa h3 se subsistendi
quantū ee ei9 no dependz a corpe utpote sup m̄a3 cor-
pale eleuatū et n adhuc esse gōmem recipit corp9
ut sic sit vm esse aīe 7 corpis q̄ e esse hois (Si aut
s̄m aliud esse vmiret̄ ipsi corpi seq̄r q esset vmo ac-
cide (Ad s̄m dd̄m q aīa s̄m sua essentia e for̄a
corpis 7 s̄m aliq̄d additū tn̄ cōpstā a corpe alt̄
(Est forma c̄pstā no supexcedit corpis p̄porcone
de s̄pus vl s̄pualis subā (Ad 6m dd̄m q naa p̄s h3
p̄fcoē nae separata a toto vn aīa cu sit p̄s s̄uā
nae no h3 p̄fcom̄ sue nae n̄ i vmoē ad corp9 qd p3
ex h̄ q in v̄tute ip̄i9 aīe 3 q fluat ab ea q̄da
pon̄e q no s̄ut actus organi s̄m q excedit corpis
p̄porcoē (Et itm q fluat ab ea pon̄e q s̄ut actus

organorum in quibus sit que agit / a materia corporali non tamen aliquid perfectum
in sua natura non actu explicatum posset / quod in eo virtute contineretur
unde anima licet possit esse et intelligere a corpore separata tamen non
habet perfectionem sue nature cum est separata ut dicit augustinus 12° super
genesim ad litteram / ad 7m dicendum quod miraculum non accidit secundum
quod dividitur contra naturalem operationem sed secundum quod excedit ipsa natura
lia opera miracula dicuntur propter absconditam causam licet divina
virtute procedunt et hoc modo dicit augustinus super johannem quod mira
bilius est quod de quinque panibus granum tanta segetibus in
terre producit quae sufficiat ad totius generis humani pabulum ter
quam quod ex quinque panibus milia hominum saciavit / ad 8m
dicendum quod id per quod debilitatur anima secundum intellectum sua natura
non est naturale quod agit / tamen per aliquid quod pertinet ad
naturam animae ex quo sequitur in eo quedam debilitatio vel defectus
sicut corpori ex contrarietate que est naturalis animali ex quo tamen sequitur in
eo morbus et corruptio sicut enim naturale est animae quod indigeat
fantasmatibus ad intelligendum ex quo tamen sequitur quod privatur in
intelligendo a substantiis superioribus / ad 9m dicendum quod anima a corpore
gravatur hoc non est ex ejus natura sed ex ejus corruptione secundum
illud sapiencie 9° corpus quod corrumpitur aggravat animam quod vero
dicitur quod abstrahitur se a corporibus corporalibus ut se intelligat
intelligendum est quod abstrahitur se ab eis quia ab objectis quia
anima intelligit per immaterialitatem sunt corporalia non tamen ab eis
abstrahitur secundum esse quinymo separatis corporeis organis
sensibus anima non sit / virtute neque sentit aliquid intelligere ut
quidem libet dicere / ad octavum dicendum quod quanto aliqua
forma est altior tanto indiget a potenciori agente produci
unde cum anima humana sit altissima omnium formarum producitur
a potentissimo agente scilicet deo alio tamen modo quam alie forme

a quibusdam agentibus non sunt subsistentes. Unde esse non est eorum sed eis
aliqui sunt. Unde fieri eorum est secundum quod materia vel substantia reducitur
de potentia in actum et sic est forme de potentia materie absque additione ali
cuius extrinseci. Sed ipsa anima habet esse subsistens. Unde si proprie de
beret et corpus trahitur ad esse eius et propter hoc dicitur quod est ab
extrinseco et quod non educitur de potentia materie. Unde patet solutio ad ra
Ad xm dicendum quod spiritus magis conveniunt cum spiritu quam cum corpore
convenientia nature. Sed convenientia proportionis que requiritur inter
materiam et formam magis conveniunt spiritus cum corpore quam spiritus cum
spiritu cum duo spiritus sint duo actus. Corpus autem comparatur ad
animam sicut potentia ad actum. Ad xj dicendum quod anima et angelus
sunt pares natura quantum ad equalitatem utriusque et intellectualis sunt
sed angeli natura spiritui est superior ut patet per dyonisium capitulo quarto de divinis
Ad xij dicendum quod rationale prout accipitur et dividitur anima non angel
magis intellectuale ut dyonisius dicit quod angeli non cognoscant
veritatem per discursum rationis sed simplici intuitu quod est proprie intel
ligere. Si tamen rationale large accipiatur tunc dicendum est quod non
ultima differentia speciei. Sed dividitur per alias differentias specie cum
ultima differentia speciei. Ad xiij dicendum quod intellectus
propter dubiis quantitatibus intelligendis. Ad xiij dicendum quod intellectus potentia non utitur
non dicitur actus alicuius partis corporis in quantum est potentia non utens
organo ipsa tamen est anima que est forma corporis ut forma specialis. Dicendum
est. Ad xiiij dicendum quod illis mulieribus dicitur spiritus dicitur accidentaliter
in spiritu non quod spiritus id est substantia anime sit corporis que est in spiritu
sed quod est in fantasia anime eius visa fuerunt. Ad xv dicendum quod
materia prima forma que est loco non potest esse substantia secundum quod substantia
non proprie dicitur aliquod ens actu secundum quod corpus animatum sit ens
actu ut possit esse substantia non habet ab alia forma quam ab anima
ut infra patebit. Ad xvj dicendum est quod compleatur et incompleatur
non dicuntur proprie secundum conditionem nature proprie dicitur in eo est

et diuisibilitatem compositionem in utroque licet possint quae in genere locari
quod accidit sibi in intellectum intelligibile solum anima aut licet sit in
corruptibile non tamen in aliquo genere quia corpori quod tamen sit per se localiter
naturae non competit esse in genere ut species vel esse persona
aut ypostasis composito. Unde nota quod aliqui dicunt quod Si per hoc
intelligatur ypostasis vel persona id est individuum in genere aut
specie collocatum. Sed per hoc aliqui dicunt esse quod sit per se
subsistere sicut anima et hoc aliqui. Ad xviii dicendum quod in prima parte co-
mentator [illegible] ut ostensum est. Ad xviiii dicendum quod licet
substantie intellectualis et quod sit in minimis anima a qua dependeat
eius esse specialiter totaliter [illegible] sui anima. Unde non prohibetur alias
esse substantias intellectuales et formas corporis ut dictum est. Ad
xx dicendum est quod ex anima et materia et corpore ita fit unum quod cum
anima superexcedit corporis proportionem ex ea parte qua corpus
excedit attribuitur ei potentia intellectiva. Unde non oportet quod species
intellectuales quae sunt in intellectu recipiantur in materia corporali.

Tertio queritur utrum substantia spiritualis que est anima humana
uniatur corpori per medium. Et videtur quod sic. Dionysius enim de
xiiij capitulo [illegible] quod suprema quaeque coniunguntur infimis per media sed
inter substantias spirituales et corpus sunt media anima vegetabilis
et sensitiva. Ergo substantia spiritualis que est anima rationalis unitur
corpori mediante vegetabili et sensibili. Preterea philosophus dicit in ii^o de
anima quod anima est actus corporis physici organici potentia
vitam habentis. Corpus ergo physicum organicum potentia vitam
habens operatur ad animam ut materia ad formam. Sed hoc non est corpus
physicum organicum nisi per aliquam formam substantialem. Ergo
forma substantialis quaelibet sit precedit in materia substantias spirituales que est
anima rationalis et eadem ratione alie forme quibus constituitur anima
[illegible] propter quibus materia non potest [illegible] nisi dicta forma que

neutr eorum predicatur de communiter gnigab et dicta de spe predicatur
cu sim psim i duo me de gnig sunt a ma et dicta a forma s gnig
hois e al qd sunt a na spiritua dicta vo reale q sunt ab
aia reali sensitiua ab spiritua sed ad aiaz racionale
sicut ma ad formaz s na spiritua pficitur p aiaz spiritua
go aia spiritua perexistat aie reali i materia et eadem rone
omnes alie forme precedentes p ut p in duo phicorum Jme
mouens seipsm diuitur in duas ptes quaz vna e mouens
et alia mota Sz hoc et qd dicitur ab e mouens seipsm ps eius
mouens e aia ps aut mota non pt esse nuda ma s opz
esse corpus qz de qd mouetur z corpus ut pz in vi phicorum
corporal z p aqua formam perexistat go aliq forma in ma
an aiaz et qd pus p dam dicit beanta e simplicitas
diuine essencie ut non congruat vni ymi aterm n mente
aia distat go sim sim pcb commixtio impedit qp aq no
punt quugi sine me Sz aia vocalis et corpus maiore
distat sim sim et oportuit go qz qp p aqd medium
vniatur p augus dicit in libro de spiritu et aia qz aia que n e
spus e et caro q n e corpore insa extremita bus facile iugit
spus e et aio q n e corpore ipsa extremita bus facile iugit
quiguntur in stan te aie qp corpus non e s ple corpi et subte
corpis q sp spus qz sine aia sed non pt longi go aia
corpi p duo media s sz p subtilitatem et spuali tes p m eod libro
de Cu aia pt i corporea p subtiliorez naz corpis sui i
pugne et aez corpus amistat ead a rone corpus amistat
qua ei vnitur deficientibus enim hiis quibus amistat corpus
aia descedit a corpe ut augus dicit vi o sup gen ad litteram
go aia vnitur corpi p meum p ea q maiore dicit no
iungitur n p meum s capl e et i capl e maiore dicit
ut dicitur in x me de go aia lucida q e i decoracio p non vnitur

corporis corrupti n p mem p̄. prius quidem dr in libro de aia
sp̄ibus 7 aie q aia vnitur corpi mente spu g° vnit
ea p mem p̄ que sunt dispa sm essen 7 no vniunt p
meo 7 ei aliq ee qd faciat ea esse vm ut in viij
meth 7 aia 7 corpus distin p essen g° no p̄nt n per
mem p̄ aia vnitur corpi ut pficia p huiusmodi vnioz q
forz no e pp materia ꝫ mā pp formā pficit aut aia
ex vnioe corpis papue quantu ad intellige fantasma iquantu
ꝫ intellct abstrahendo a fantasmatibz g° vnit corpi p fanta
q no sunt de eens corpibz neq de eend aie g° aia
vnit corpi p mem p̄ corp an adventum aie roalis
i matrio albedo ꝫ aliqua forma advenmete aie roali
no ẽ dicede q ia forz deficiat q neq cedat i materia neq
esse dāem quid redirect g° aliq forz preexistat i mā
an adventum ~~aie roalis~~ aiaz roalez p in embrione an
aduetu aie roalis apparet opa uite ut in xvj de
aialibz ꝫ opa uite no sunt n ab aia g° aia aia pre
ystat i corpe an adventum aie roalis q° videtur q
aia roalis vniat corpi mente aliq aia p̄. cu
abstrahendu no sit mendacium ut dr in 2° phicorum
7 corp mathematicum de quo loquitur aliquis est cu g°
no sit separatum a sensibilibz rei q sit in sensibz 7 ad
hoc q sit corp 7 requir forz corporeitatis g° forma
corporeitatis p̄mitt eo in q̃ v corpe hūa 7 q̄ e corp
sp̄le an aiaz hūana p in viij meth dr q oia diffi
nico ꝫ ptes 7 q ptes diffiicois sunt forz i quolibz g°
diffinito oꝫ esse plures formas Cu g° sit quedam
diffinitio nāe 7 in eo pone plures formas 7 ita aliqua
forz preexistat an aiaz roalez p n° dat q no ꝫ ꝫ
aia roalis no ꝫ corporeitas cu sit icorporea g° no

dat homini corporeitatem et ita patet quod licet habeat hoc ab anima
forma p[rima]. Commentator dicit quod materia primo recipit formas universales
quam particulares utpote prius formas corporis quam animati corporis
et cetera de corporibus. Cum ergo anima sit una pars ultima forma et magis specifica
videtur quod presupponat alias formas universales in materia p[rima]. Commentator
dicit in libro de substantia orbis quod dimensiones perpetuantur in materia
ante formas elementales sed dimensiones sunt accidentia et presuppo-
nunt aliquam formam substantialem in materia aliter esset accidens prior
substantia esse substantiale ergo ante formam substantialem elementi preexistit
aliqua forma substantialis in mixto quam formas ante animam intellectualem
p[rima]. Secundum philosophum in libro de generatione facilius aer generatur in
igne quam aqua propter hoc quod convenit cum eo in una qualitate scilicet calore
Cum ergo ex aere fit ignis oportet quod maneat idem calor specie
quia si specie differret calor ignis et calor aeris erunt octo
qualitates simplices et non quatuor sicut eadem non tamen esset ex altera quali-
tate [illegible] quam quatuor elementis inveniuntur. Si ergo dicatur
quod remaneat idem specie sed differens numero non erit facilior generatio
aeris in igne quam aque in igne quia forma ignis habebit cor-
rumpere duas qualitates in aere sicut in aqua vel [illegible] ergo ipsum
pro idem calor numero hoc non potest esse nisi preexistente aliqua
forma substantiali que utrobique remaneat una et conservat subiectum
caloris unum, non enim potest esse accidens unum numero nisi subiectum
fuerit unum. Dicendum ergo dicendum quod ante formam corporis mixti pre-
intelligatur aliqua forma substantialis in mixto ergo magis ante animam
intellectualem p[rima] materia facta [illegible] et [illegible] ad omnes
formas. Si ergo preexistat quod forme et dispositiones ante alias per
quas apta ad hanc formam vel ad illam non magis
recipientur in ea quam forma quae prima p[rima] materia communis forme proportionaliter
quod ei potest subesse. Sed potentia ista non est idem quod essentia materie
Sed eiusdem essentiae equalis sunt cum deo quae est sua potentia [illegible]

ergo aliquid medium inter materiam et animam et quasi forma alia. Contra:
Contra est quod scribitur in libro de ecclesiasticis dogmatibus non duas
in homine esse animas dicatur unam materialem qua corpus vivifi-
cet et aliam spiritualem que rationi ministret ex quibus sequitur quod sicut
esse ei conveniat corporibus et corporibus subest. Ex per unam et
eadem formam que est anima intellectiva est talis ut ex predicta auctoritate patet. 2o
eadem ratione per unam et eandem formam collocantur in ordine gradibus super-
dictis et non persistit [illegible] animam aliqua tertia forma in materia. Preterea plus
distant deus et anima quam corpus et anima sed in misterio incarnacionis
verbi unitas est anime immediate ergo multo fortius anima potest uniri
corpori immediate. Preterea medium comparatur in ulterius extremis sed
non potest esse aliquid quod potest participare corporale et participare spirituale ergo non
potest aliquid cadere medium inter animam et corpus. Preterea magister dicit in prima
distinctione secundi sententiarum quod unio anime ad corpus est exemplum vel
[illegible] unionis qua anima beata coniungetur deo sed ista coniunctio fit
sine medio ergo et ista unio. Preterea philosophus dicit in 2o de anima quod
corpus non continet animam sed magis anima corpus. Contra dicit idem Com-
mentator quod anima est causa continuationis corporibus. Ex quo continuitas
corporis dependet a forma spirituali per quam corpus est corpus ergo ista
anima rationalis est in homine forma qua corpus est corpus. Preterea si-
ficatur et utrumque anima rationalis quod forma simplicibus elementa-
Ex a forma simplicibus elementaribus corpus simile speciei substancia et ergo mul-
to fortius ab anima corpus habuerit [illegible] non persistit aliqua forma
vel aliquid medium. Respondeo quod operatio vitalis aliqua dependet
ex premissis. Cum enim anima rationalis [illegible] possibili [illegible] per contac-
tum virtualem ut motor vel ac si poneretur [illegible] philosophus dicit
quod sit media medium inter animam et corpus et [illegible] animam et
materiam secundum. Cum vero ponatur anima uniri corpori ut forma nature
dico quod uniatur ei immediate. Ex quo enim forma substancialis substancialiter secundum
accidentalibus unitur materie vel subiecto [illegible] eodem quod e

vm̄ sm̄ qz eius ¶ Et al' vnūquodqz eius actu p formas sui sm̄
esse spūale sui sm̄ esse acc̄le. Dn̄ eius for̄ e actus
et p̄ q̄ns ex ro vni^tas quia aliqz vm̄ s^d go no e dice qs^t
aliqd ad mēm q̄ m̄a h̄eat ee quia p̄pria for̄ ita non
p̄t^ra q p̄t aliqd me^m p̄ncipes formaz m̄ae ul' sub^to sm̄
g^o q aīa e forma corporis no p̄t ee aliqd mēm it aīaz
et corp^s sm̄ uo q e motor n p̄hib3 ponē i mēta me^ta m̄a
mfeste n p̄z q aīa p̄ corp^s mouet alia mēlia et p̄ sm̄
eadē mouz corp^s ¶ Et tēc Du^m restat q^d p̄t p̄sm^s sb tāc
aīe q^e compet ad vnm̄ s^cd m̄a ad formaz circa h^c eius
e du^e o^e ¶ Quida eīn dicūt q̄ sit multe for̄e sb̄ales
i eod̄e i̅diduo q^rt vna subalternat aliā et m̄a s^a noē
immediati s^cd tn̄ ultīe forme sb̄alis s^t subiect̄ et me
dia^bz formis mēis ita q ipa m̄a igitur sub forma
s^a e sub tn̄ p̄ ī forme secunde et d^e deinceps usqz ad
ultimā formā ¶ Et go sub tn̄ dic tōalis potē^m e corp^s
p̄fectiū aīa sensitiua et hūc tōm^m aīa tōalis immēte
ut forma alia e opio q̄ i vno i̅diduo no e n vna forma
sb̄alis et sm̄ hoc ē dice q p̄ formaz q̄ aīa hūana h̄z hoc
i̅diduū no solū q p̄t h̄o s^t q p̄t aīal et q p̄t vm̄ et q p̄t
corp^s et sb̄a et eius et s^c p̄nt nulla aīa for̄e sb̄alis poēdit
in hoc h̄oie aīaz hūana^tām p̄ q̄ns n^c accnt̄ib^s q̄ impugle
ē dice q m̄a p^a p̄ntiaz p^o p̄ formaz accn̄le q̄ sb̄ale
¶ Opz eīn ee accn̄s fundatū in sb̄a / hēr at duaz opi
niom̄ disputat^e ex h^c poēdit / ¶ Sz quida ad inq̄redū
ūitate s^m n̄a ver^e poss̄t ēēt / ego tē.. in tēbz et h^c
fuit p̄sm̄ plonia^rre ¶ Quida u^o ex illis p̄nlibz et h^c
fuit p̄sm̄ phīe ars^d ut d^r boheci^s v^l comēte s^e pnta

Copideauert plomci ordine gnm & speze qnda sp
supius pt intelligi siue inferiol. Sicut ho sine hoc
hoie & al sine hoie & deinceps Estimauerunt etia q
qcqd e abstractu sm itellctm sit abstractu i re, alias
videlicz eis q itellctus abstrahetes essent falsi & vani
si nlla res abstracta rsponderet. ppter qd crediderunt
nam esse abstracta a ssibilibz qsi sine eis existentem
Un plo posuit hoiez abstractu ab hijs hoibz &
deinceps usqz ad ens & vnu & bonu qd posuit prima
rerz cam. Viderunt etia q sp inferi ptcipat aliqd
e suo supiori & q na supioris ptcipata i inferiori ptcipans
aut se hz ut mate ad ptcipatu. Un posuerunt me
abstracta qnto aliqd z vlius tanto e formalius. Et ad
vd sm eade via digredie ex qo posuerunt q qnto
aliqd for e vlior tanto e matlior. Et hc e positio Auice
bron in libro fontis vite q posuit mam pma absqz
oi for qua vocauit mam vlez & dixit ea coem
subtz spualibz & corpalibz. Cu dixit aduenire foram
vlez q e for sbe exnte i aliq sui dixit recipe foram
corporeitatis. Alia pte eius q ptinet ad spuales
subas sb hgr for i materie & sic deinceps posuit i
ma formas sub for sm ordine gnm & specie usqz ad
ultima spez speciale. Et hc positio qnius videbatur
cordare a pa tn sm rei vitate qnia gradat
& e seqntia eius posuerunt etiam plonici q qnto aliq
e vlie e formalior tanto e pfectio i aliqo indiuiduo
magis e abstracta. Un sub hc pu abstracti q
e bo posuerunt maz pmaz ut supmo agete tendeat
pm sub hc & deinceps sm ordine causarz abstractarz

et forma eius participatiua in materia sicut volis abstractiue et formalis) tamen uniuersaliter forma participata est materia etc. Secundo propono sum(m) ueca p(ri)ncipale p(ri)ma que g(e)n(er)al(ite)r accedat ad esse(n)tiam in p(ri)ncipio primo quidem quod non indiuiduum substantie est simpliciter unum sed eius substantia simpliciter unum ex duobus actu(alite)r quia ex potentia et actu compositum est quod est potentia sed actu et ipsum hoc homo albus non est simpliciter unum sed ad bipes est simpliciter unum quod hoc ipsum quod est animal est bipes Si enim daretur esse separatum animal separatum bipes homo non esset unum sed plura ut philosophus argumentatur in 7o et 8o metaphysice manifestum est eidem quod si multiplicentur forme substantiales in uno indiuiduo substantie quod indiuiduum substantie non esset unum simpliciter sed secundum quid sicut homo albus Secundo uero in hoc consistit ratio accidentis quod sit in subiecto et in quo per subiectum intelligatur aliquod ens actu et non in potentia tantum sicut quod modo forma substantialis non est in subiecto sed in materia Si uterque quod forma substantialis aliquid ens actu quamuis prima forma est accidens manifestum est quod quod forma substantialis facit ens actu et constituit simpliciter sequitur quod sola prima forma que aduenit materie sit substantialis omnes uero subsequentes aduenientes sunt accidentes non tamen hoc excluditur quod secunda dicit quod prima forma est in potentia ad secundam quod de se substantiam comparatur ad suum actum ut potentia ad actum completiorem etc. esse formam corporis que consistit in subiecto potentia uite quod anima que non consistit Unde si forma corporis in anima faceret ipsam esse substantiam multo magis forma corporis potentia uita habentis faceret ipsum esse substantiam et esset alia forma in subiecto quod est in actu Tertio sequitur quod mediante compositione posteriore forme non esset generatio simpliciter sed secundum quid Cum generatio sit transmutatio de non esse in esse id simpliciter generatio quo fit ens simpliciter de non ente simpliciter Cum quod aliquid presupponitur ens actu non potest fieri ens simpliciter sed potest fieri ens hoc album

forte

illud magnum quod est secundum quod Hugo formas precedentes in materia
faciat eius actu sequentibus formis non faciet esse primum. Et ideo
propter hoc omnes antiqui qui posuerunt materiam formas esse aliquid actu sicut
ignem aut aerem aut aquam aut aliquod medium dixerunt quod fieri non est
nisi alterari diversas dubitationes eorum solvit ponendo materiam esse in
potentia tantum quam dicit esse subiectum generationis et corruptionis secundum
et quia materia nunquam denudatur ab omni forma propter hoc quamlibet recipit
unam formarum per aliam et ego scio quod dicitur quod in hoc proposito
est de formis substantialibus quam de accidentalibus et quod per eam hoc non solum
est de formis aliis et in corporibus et substantia et eius quod quid sic generatur sit
et formarum et similiter agentibus in materia in illuminatione dicitur actus
et operationibus hoc. Iterum quod quanto aliqua virtus est altior tanto in se
plura complectitur non coniunctim sed unite. Sic secundum virtutes speciebus
quibus se extendit ad omnia specialia quae secundum diversas potentias ipsorum
ipsorum apprehendunt perfectionibus dicuntur agentibus et inducere perfectionem
rerum formarum. Unde perfectiores formae faciunt per unum omnia quae imperfectiores
formae faciunt per diversa et adhuc amplius puta si forma corporis
ex ... dat materiae esse et esse corporeum forma plante
hoc et super addit vivere. Anima vero sensitiva et super
super sensibile esse. Anima vero rationalis et hoc insuper et rationale esse
sic non invenitur diversitas formarum per naturalium secundum perfectionem
minus et magis perfectionem ut est videre in omnibus generibus et speciebus rerum
naturalium propter quod species rerum comparantur numeris ubi dicitur in 2 de
anima quarum species per additionem unitatis ... variatur et ... dicitur quod vegetativum
est in sensitivo et sensitivum in intellectivo sicut trigonum in te
tragono pentagonus pentagonum eandem virtutem quam et
tetragonum habet eandem hoc et adhuc amplius non quod secundum
pentagono sit id est quae est pentagoni preter tetragonum quia duae

figure sicut cera aia itellectiua i v^te gtinet ssitiua z
h3 sic z aduc aplig no tn ita q sint due aie Cu at
dicebat q aia itellectiua differret p essentia a ssitiua
i hoie no posset assignari ro vnionis aie itellectiue ad corpus
cu nulla opacio ppa aie itellectiue fit p organu corpale
Ad scdm g^o dicendum q auctoritas ipo itelligenda e de
causis agentibus no de causis formalibus Ad 3m dicendum
q cu forma pfectissima dat ee de q dant forme imp
fectiores z aduc materia ptut ab ea pficitur eomo pfectiores
q pficitur a formis q_ua ut materia ppa i v illig mod
pfectione que addit pfectione forme supp a^ab tn ita q no
itelligatur q distiuco i formis scdm essentiam s3 solu scdm
itelligencie ronem Ad 4 g^o ipa materia scdm q itelligitur ut
pfecta mee corporea susceptiua uite e ppm subiectum
aie Ad 3m dicendum q aiali pt illud q hue e sbo des
tiuo nae aialis ab hoie no e scdm diuerse rale
forme q alia forma fit p quam ab pt z sup addat
alta p quam pt ho s3 scdm vos intellectiles scdm eam q
itellectiue corpus pfectum in esse ssibile ab quasi com
paratur ad pfectiom ulteriore q e ab aia roali ad qua
tum sigi ut nale ad formale Cu em gnis z spes scdm
qsda intencoes itellectuales no requiritur ad distincioem
spealem q gnis distiuco ralis formarum s3 intellectualis tm
Ad 5 etia dicendum q aia mouet corpus p ogmiciem z appe
titum vnis eadem appetitiua z ssitiua r alia ho determinatum
organum h^r ab i^o organo recipit motus aialis q3
corpus scdm corpus les Cu em vna pars aialis e mouens

alia e mota ut pes movetis accipiat sm ymm aie organ
appetitive et reliquum corpus sunt motu sed quod in se manet
voluntas et intellectus que sunt alicuius organi actus movetur
est ipsa aia sm potes intellectiva motu ab corpus sm quod
e psom ab ea aia in esse corporeo ad 2m dicendum quod
incarnatio e ut aia ponitur medium inter verbum et carnem
non rone nature sed congruentie Unde etiam aia separata car
ne ut in morte christi mansit verbum immediate unitum
carni ad 3m dicendum quod liber ille non e augustini nec e inte
ctus aucthoritas et liber vero salvus ipse loquitur de aia etiam
ad aiam pertinet spiritualitas et spiritualitas et spiritualitas
ad carnem spiritu lux ipsius e appetitus vero e ad corpus pertinet
cum pertinent aut ad aiam ipsius et eo sunt plenius corpus
sub corporibus habitus esse media inter aiam et carnem non sunt
aia e forma corporis sed sunt e modo ad 4m dicendum quod ad
ministracio corporis pertinet ad aiam ipsius modo non ipsius
e forma et licet ea quibus aia administrat corpus sunt naturalia
ad hoc quod aia sit in corpore dispositio talis materie non tamen propter hoc
sequitur quod eadem non sunt administrationis et formalis unionis propter
et eadem e aia sm substantiam que e aia et forma sed dicendum ita
etiam eadem sunt que sunt naturalia ad unionem formalem et ad mini
strationem licet non sunt sm eadem rationem ad 5m dicendum quod per
hoc quod aia dicitur a corpore ut coniuncta et incorporea non tollitur
quin sit forma eius ut ex predictis patet ad 6m quod immediate corpori
unita ad 7m dicendum quod aia ratione corporis unitur per se tamen in
quantum est motor quod sm quod movetur ab aia in corpore e spiritus ut
augustinus dicit in libro de causa aialium motus unde aiia
libri e non e magistri aut ad 8m dicendum quod si aliqua duo sic se habeant
per corporis ita quod utraque habeat naturam unde spiritus complectendo
non possunt uniri nisi per aliquod medium ligans et unientes aia aut

et corpus non sunt simul cum utraque natura sint per se heterogenea Sed comparantur
ad invicem sicut materia ad formam quorum unio est immediata ut ostensum
fuit est Ad vi dicendum quod anima unitur corpori ut perfectio non solum
quantum ad intelligere sentire sed etiam quantum ad naturam spectat
quantum ad alias operationes quas exercet per corpus tamen dato quod
solum propter intelligere sentire uniretur non sequeretur quod unio
esset mediantibus fantasmatibus Sed anima unitur corpori propter intelligere
ut per ea hoc intelligat quod non esset si fieret unio per fantasmata ut
ostensum est supra Ad xij dicendum quod corpus antequam anima uniatur aliqua
forma est actu non manet anima adveniente ad vetus non dicitur
est per quandam generationem generatio autem unius non est sine corruptione
alterius sicut cum recipitur forma ignis in materia aeris desinit
esse actu in ea forma aeris et materia invenitur tamen sub nova esse
dicendum quod forma stat vel corrumpatur quod eius est fieri et corrumpi quod
est esse quia non forma est ut existentibus sed per eius ea quo aliquid est
unde et fieri non dicitur nisi compositum quod tamen reducitur de potentia in actum
Ad xiij dicendum quod in embrione apparent quedam opera vite
sed quidam dixerunt huiusmodi opera esse ab anima matris sed hoc est
impossibile quia de ratione operum vite est quod sint a principio extrinseco
quod est anima Augustinus vero dixerunt quod a principio inest anima vegetabilis
et ea cum fuit magis perfecta fit anima sensitiva et tandem fit
anima intellectiva per actionem exterioris agentis et dicunt hoc
est impossibile quia cum forma substantialis recipiat magis
et minus et quod generatio esset motus continuus Secundo forma anima intellectiva
non esse corruptibilis cum vegetabilis et sensitiva corruptibiles sint
dicendum fundamentum potentie anime rationalis substantia vegetabilis et sensibilis
non autem dicere possunt quod sint tres anime in uno homine ut ostensum
est relinquitur dicendum quod in generatione animalium et aliorum
et corruptionibus semper succedunt adveniente non forma perfectiore

forma deficiat imperfecte et sic ad iembrioe sit aia vegetabilia tamen cum pervenitur fuit ad maiorem perfectionem tollitur
forma imperfecta et succedit forma perfecte que est aia vegetativa et
sensitiva simul et ultra cedente succedit ultra forma completissima
que est aia rationalis Ad xiiii dicendum quod corpus materia ad differentiam corporis
abstracti Unde dicitur corpus mathematicum esse insensibilibus
et dicitur duos ratione simul ubi arestotiles argumentatur in tercio methaphisice contra
quosdam platonicos hoc ponentes non tamen sequitur quod abstrahentium
sit mendacium si quod corpus materia sit in intellectu tamen quod
non intelligit intellectus abstrahentes corpus quod est non insensibilibus
sed intelligit ipsum non intelligendo sensibilia sic si intelligat
hominem non intelligendo eius risibilitatem non mentitur aut
si intelligat hominem non esse risibile Dato tamen quod corpus materia ad
esse in corpore sensibili aut corpus mathematicum sit dimensionabile
tamen placet ad quantitatem Unde non sequitur ad ipsum aliqua forma
substantialis corporis dicitur quod est in genere substantie forma qui substantiale quod dicitur
corporeitatis quia non est tres dimensiones sed quedam forma substantialis
ex qua sequitur in materia tres dimensiones et hec forma in genere est
ygneitatis in quali ad similitudinem dicitur intellectum Ad xv
dicendum quod propter diffinitionis sive per formas vel species non potest in alium
distinctionis formatis sed secundum distinctionem intelligibile ut dictum
est Ad xvi dicendum quod licet aia non habeat corporeitatem
in actu generaliter tamen virtute sicut sol calorem Ad xvii dicendum quod secundo
est quod commensuratur tangit est secundum totum tamen quod primus intelligit
materia perfectionem totam formam solis quod substantialis sicut prius intelligit
aliquid ens quod unum et unum quod aliquid quod hoc Ad xviii dicendum
quod quamvis esse generis vel specie consequitur propria accidentia vel generis
vel specie Unde cum iam materia intelligitur perfecta secundum totam hoc genus
quod est corpus prius ratione intelligit dimensiones quod prius propria accidentia
hoc generis consequitur intelligendo intellectum prius in materia secundum

diuas eg ptes diu͂s for͂e elementales / ad xix dicm q· idez
calor spe͂ e͂ i igne et i aere qz q͂bz qua͂ spe͂ali attribuit͂
vni elem͂to in q͂o e͂ pfec͂ et p concomitanciam ul' deriuacõez
co͂nit' tn͂ impfeccõe / cu͂ g͂o ex hoc aere fit ignis calor
manet ide spe͂ sz augmetat' no tn͂ ide nũo qz no manet
ide subiectu͂ n͂o fac' ad difficultatez q͂uis ad cõrupcõem p͂ q͂m
est cõrupcõe subiecti et no exigit tale accidens / ad xx dicm
q͂ ma͂ ut e͂ nuda cõsiderata lz se teneat ad oẽs formas / Sz
dei͂ma͂ ad spaleᵉ for͂as p vtute mouētis ut tradit p
m͂r cõ d' generacõe et sm͂ orne intellige forma et ima͂ e͂
ordo agencium n͂ aliud in tipo tn͂ corpa celestia vm͂ a
vtute actiuũ q͂ aliter n͂o ultim͂ agens agit sed cõpit ab ipsis
ẽlibz agetibz / Sz ultim͂ agens sm͂ agit i vtute agetis
oim' superior͂ / vn͂ no inconueniens a diuersis agetibz diuse
for͂e dicũtur inducꝰ sz vna forma e͂ q͂ impmit͂ a primo age
te cõtinens vtute i se omnes formas p͂cedentes / et ma͂ q͂ primũ
cõpta͂ pfecta sub rõe for͂e collois et accidentia͂ sequencium
sic ip͂a ad subsequentez pfeccõem / ad xxi dicm q͂ aicom
q͂dcq͂ cõtinet sibi ma͂ z seu' for͂a actu / vn͂ ma͂ no subest for͂e
mediate aliq͂ alia pom͂ &c

Utrum tota aia sit in qualibz pte corpis
Et videtur q͂ n͂ dicit Commentator in libro de causa
motꝰ aia aliud n͂ e͂ quam e͂ in medio corporis effectiua sm͂
quodam corpis p͂n͂o exeuntis / In n͂a autem n͂ e͂ frustra
no e͂ g͂o aiam in qualibz pte corpis / P͂ ex corpe et aia
cõstituit͂ vnum / Sz g͂o in qualibz pte corpis esset alique
pars aialis esset aliq͂ q͂ e͂ in g͂nis / P͂ i q͂cũq͂ e͂ sub tota cõpacto ⁊
subiecti omnes potencie que sunt in essencia aie sunt
eq͂liter i subiecto g͂o si aia e͂ i q͂lz pte corpis sequitur

qꝫ i qualꝫ pte corpis esset omib potētie aie ⁊ audit⁹ eēt
i oculo ⁊ uis⁹ in aure qd ē inconueniens ꝓ ita forā q̄ requirit dis
plez paru uptitr i q̄ꝫ pte corpis sn pz d' forā dom⁹
q nō ē in qualꝫ pte dom⁹ s; in tota domo forē id q
nō requirit dispōne partiu sunt i singul ptib⁹ ut forā
aelb et ignib et alia et forā corpeb dispone partiu ut
i oib⁹ aīalib ergo aīa nō ē i q̄ꝫ pte corpis ꝓ nlla forā
q extendit' sm extesiōm mae est i qualꝫ pte corpis
s; aīa extēdit' sm extesioē mae ꝫ com in libo de
quātte aīe talia esse ee aīaz quātā ca spacia cor
poris esse parum ergo nō ē tota i qualꝫ pte corpis ꝓ
aīa qꝫ sit i q̄ꝫ pte corpis perpue videt' ex hoc qꝫ i
q̄ꝫ pte corpis opat' Oꝫ aīa opat' uie ꝫ nō ē q̄
ut aug⁹ dicit ad volusian aīa sentit ⁊ videt in celo
ꝫ nō ē nō est ergo nām aīaz ee in q̄ꝫ pte corpis ꝓ sm
pham motib nob mouet' aīa q i nob sit gligit' at vna
pte corpis mouēi alia quiescete Si at aīa ē i q̄ꝫ pte
corpis pet' qꝫ pl' moueat' ⁊ quiescat qꝫ videt' inqlep̄
Si aīa ē i q̄ꝫ pte corpis vl aliqꝫ pes corpis inmediatu
ōr ne̅ hebit aīa dicēz ⁊ nō dependet alie ptes a re
de qꝫ ē q̄ sed sup illd q̄ ꝫ qꝫ pn̄le hoīb nō ē i cerebro
sm plōm s; in corde sm ꝫ ꝓ nlla forā q requirit deter
minata figurāz pt esse ꝫ nō ē tota i figurā s; aīa q̄ i corpe
e sm determinata figurāz dicit in commentator sup° d' aīa
qꝫ qdlꝫ corp⁹ aīalib hꝫ figurāz ꝓpā ⁊ hec manifestat' in
spēb⁹ membra n' leoni⁹ nō dicit a membris cerui n' ꝓp'
dicip hec aie ergo cum pte nō ibemat' figurā totā aīa
nō ēē in pte ⁊ ex hoc ē qꝫ comentator ꝫ in eode libo
qꝫ pl cor hꝫ nāz recipiēdi aīaz qꝫ hꝫ hꝫ figurāz maium

e q pb ei no incipit / et aiaz q no lz tlez figuraz P qto
aliqs e mgs abstractu tato bus d'minat ad aq cor le
Oz angelus e mgs abstractus q aia d'mina at / agelus ad
aliqua pte molis qua mouet / i illo e i qlz pte ei ulz p
pliu i pto pbatur v dr q motor celi no e in toto s in
quada pte causeh e multo mig go aia e i quali pte sui
corpis P s i qlz pte corpis e opatio aie i ipa aia pat
vone i quacuqz pte corpis e opacio visiue potene ire
visiua pote Oz opacio visiue pote e esse i pede p esse ibi
organu visiue pote vnm q depit / opacio visiua ell
pp defectu organi nu ell i poz visiua p i ell / aia
P Oz aia e i qlz pte corpis Oz q ubicuqz st aliqua
ps corpis ibi st aia Oz pueri crescentes ptes incipiunt
esse p augmentu q prius no erant / ergo aia cuius incipit
esse ubi prius no erat Oz uidet impossibile tb eu modo
aqs incipit ee ubi prius no erat / aut p hoc q de nouo
fit sicut cu aia creat i infundit corpi a p tnsmutacoes
mutacoes sicut cu corpus tnsfert de loco ad locu a
p tnsmutacoez alterioz in ipm sicut tu corpus sit incipit
esse valbui qt nm l diu pt / go aia noe i qlz pte
corpis P aia no e nisi in corpe cuius ee actus est / aut
actus corpis organici ut dr i 2o de aia Cu go no qlz
ps corpis sit corpus organicu no erit aia i qlz pte
corpis P plus dicit culo i os vmq homib q due aie
nes duoz homi s aia vna no pt ee i duabz corpibz
diuisoz go no pt esse i ptibz vmq homis P p aia est
i qlz pte corpis Oz q ablata quacuqz pte corpis
remanet aia qd pt ee sim cu remaneat ho viuus

ut quod transferatur de una parte ad aliam quod est impossibile cum anima sit
simplex et per consequens immobilis. non ergo in qualibet parte corporis. Praeterea
nullum divisibile potest esse in indivisibili cum oporteat locum
equari locato. In corpore autem contingit signare infinita indivisibilia.
Si ergo anima sit in qualibet parte corporis sequitur quod sit in infinitis
quod esse non potest cum sit finitae virtutis. Praeterea cum anima sit simplex
et absque dimensione divisiva nulla correlatio videtur ei at
tribui nisi virtutis. Sed non est in qualibet parte corporis secundum suas po
tentias in quibus consistit totalitas virtutis. ergo non ergo in qualibet
parte corporis est tota anima. Praeterea quod aliquid possit esse totum in toto
et in qualibet parte videtur provenire ex eius simplicitate in corporibus
tamen videmus hoc non posse accidere. Sed anima non est simplex. Est enim composita ex
materia et forma. ergo non est in qualibet parte corporis. Probatio mediae: Philosophus
in 12o metaphysicae reprehendit ponentes materiam corporalem primam quae
probabat per dicta corpus non corpus autem non est ergo in [illegible]
potentia aliquid elementum sed electum est materia prima ergo est
spiritualis vel corporeae ut angeli et animae habent materiam primam. Praeterea
quaedam animalia decisa vivunt. non est autem dicere quod altera pars
vivat per totam animam. ergo per [illegible] decisionem anima est
in parte tota sed pars animae. Praeterea [illegible] et per formam idem subiectum ut dicitur
in 3o physicorum. per formam autem est quod attingit propria virtute ut dicitur
3o physicorum. propria autem virtus animae secundum intellectum
quod non est actus alicuius partis corporis. non est ergo tota anima in
qualibet parte corporis. Sed contra est quod Augustinus dicit in 6o de trinitate
quod anima in toto tota est et in qualibet eius parte est tota. Praeterea damascenus
dicit quod angelus ibi est ubi operatur. pari ergo ratione et anima. Sed anima
operatur in qualibet parte corporis quia qualibet pars corporis nutritur au
getur et sentit. ergo anima est in qualibet parte corporis. Praeterea anima est
maioris virtutis quam formae materiales. Sed formae materiales ut
ignis vel aeris est in qualibet parte. multo ergo magis anima. Praeterea in libro
de spiritu et anima dicitur quod anima praesentialiter sua corpora vivificat

Et quibus partibus corporis unificantur anima ergo animam et aliis partibus corporis
partibus presentibus. Secundo dicendum quod veritas huius questionis ex precedentibus
dependet. Videtur enim ex predictis quod anima unitur corpori non solum ut
motor sed ut forma. Patet consequenter quod videtur quod anima non presupponit alias
formas substantiales in materia que dant esse substantiale corpori aut partibus eius
sed quod totum corpus et omnes eius partes habent esse substantiale et speciem per animam
qua recedente sicut non manet homo aut animal aut vivum ita non
manet nec oculus nec manus aut caro aut os nisi equivoce sicut depicta
vel lapidea. Sicut ergo ad omnes actus pertinet in eo cuius est actus
ergo anima que est actus totius corporis quia est forma corporis et non solum
motor totius corporis et omnium partium est in toto corpore et in qualibet
eius parte. Sed aliter se habet corpus ad animam et aliter ad partes eius.
Anima enim quidem totius corporis actus est primo et per se, partium vero in
ordine ad totum. Ad cuius evidentiam considerandum est quod cum materia
sit propter formam talem oportet esse materiam ut competit forme. In istis
rebus corruptibilibus forme imperfectiores que sunt debiliores in virtute habent
paucas operationes ad quas non requiritur partium dissimilitudo sicut
patet in omnibus inanimatis corporibus. Anima vero cum sit forma altioris et
maioris virtutis potest esse principium diversarum operationum ad quarum executionem
requiruntur dissimiles partes corporis. Et ideo omnis anima requirit
diversitatem organorum in partibus corporis cuius est actus. Et tanto maiorem
diversitatem quanto anima fuerit perfectior. Sic ergo forme infime uniformiter
perficiunt suam materiam, sed anima difformiter ut ex dissimilibus
partibus constituatur integritas corporis cuius primo et per se anima
est actus. Sed considerandum est quod dicitur totam animam esse in toto
et totam in singulis partibus. Ad cuius evidentiam considerandum est quod cum
totalitas triplex. Primo quidem manifestatur secundum quantitatem prout
totum quantitativum natum est dividi in partes quantitativas et hec totalitas
non potest attribui formis nisi per accidens scilicet in quantum dividuntur
per accidens divisione quantitatis sicut albedo divisione superficiei
sed secundum hoc est formarum que consequuntur quantitatem quia

ex hoc competit aliquibus formis quae sunt/ magis perfectae ut sint
plene in toto et in qualibet parte. Unde formae recipiunt/ magnam
diversitatem in partibus non sunt/ sic extensae et totaliter
particulae possunt aliud perficere. Circa autem/ totalitatis attendi-
tur secundum perfectionem essentiae cui totalitati etiam respondet/ partes
essentiae sicut principia quaedam in composito materia et forma, loyce non
genus et differentia, quae quidem et perfectio in formis accidentibus recipit/ magis
et minus, non autem in substantialibus. Tertia autem totalitas est secundum virtutem per quod
attribuitur de aliqua forma secundum extensionem in materia puta de al-
bedine possumus dicere quod est tota in qualibet parte totalitate essentiae
et ultima non autem/ totalitate tertia quia est per accidens per totam
superficiem albedinis extenditur in qualibet parte superficiei non autem/
tota quantum qualibet per accidens secundum partes in parte autem [illegible]
[illegible] non sunt extensae in materia unde in ea prima totalitas non habet
locum. Dicendum ergo secundum totalitatem essentiae simpliciter anima potest/
esse in toto et in qualibet parte corporis non autem/ secundum totalitatem vir-
tutis quia partes differunt/ perficiuntur ab ipsa ad diversas
operationes. Et aliquis non operatio eius est sicut intelligere quam per
nullam partem corporis exequitur. Unde sic accepta totalitate anima
secundum virtutem non solum est tota in qualibet parte corporis sed nec
tota in toto quia virtus animae capacitatem corporis excedit/
ut/ supra dictum est. Ad primum ergo dicendum quod philosophus loquitur de
anima quantum ad potentiam motivam quae primo fundatur in corde.
Ad secundum dicendum quod anima non est in qualibet parte corporis secundum primo
et per se sed in ordine ad totum ut/ dictum est. Et ideo non quaelibet pars
animalis est animal. Ad tertium dicendum quod secundum philosophum in libro de
somno et vigilia cuius est potentia eius est actio. Unde potentiae
quarum operationes non sunt solius animae sed totius coniuncti sunt
sicut in subiecto in animali anima autem sicut in radice. Solum potentiae
autem quae sunt animae sicut in subiecto quarum operationes anima
non per organum corporis exequitur quae tamen sunt animae secundum quod

excedit corporis Deinde non sequitur quod in quibuslibet partibus corporis sint omnes
potentie anime Ad v dicendum quod forma domus incipit actum
non dat esse speciei singulis partibus domus Sicut autem
anima singulis partibus corporis et ideo non est simile Ad quintum dicendum
quod auctoritas ista non potest intelligi quod anima habeat extendi
secundum extensionem corporis sed quod virtus anime quantum ad potentias
in maiorem quantitatem quam corporis Ad vj dicendum quod omnis operatio actualis
aliquo medio mediante quantitatem et obiectum operationis vel talis potest
in illis actionibus que procedunt ab agente in aliquod extrinsecum
transmutandum vel secundum modum intelligendi potest intelligi et velle
et potest esse longinqui sicut accidens in agente manentes ut dictum est
in nono metaphysice cum sit talis per modum aliorum actionum ut ab uno
tendentes in aliud potest ergo aliquis in quibus operatio sive ubi dicitur
potest intelligi Ad nonum quod per longinquum ad via determinatur unum
ex ea parte qua operatio exit ab agente et ideo unum quod anima
ubicumque operatur ibi est Aliquo ex ea parte qua operatio determinatur
determinari ad alterum et ideo ubicumque operatur ibi est Sic enim sentit
et videt in celo in quantum celum sentitur et videtur ab
ea Ad xij dicendum quod anima moto corpore movetur per accidens et
non per se Non autem est inconveniens quod aliquid simul moveatur et quiescat
per accidens secundum diversa esse aliter inconveniens est per se simul quiescit
et movetur Ad xiij dicendum licet anima sit actus cuiuslibet partis
corporis non aliter conformiter omnes partes corporis perficiunt
ab ea uti dictum est sed una aliqua principaliter et perfectius
Ad xv dicendum quod anima dicitur per determinatam figuram esse in corpore
non quod figura sit ei quam est in corpore sed per eius figuram
corporis est ex anima Unde si non est conveniens figura huius esse
anime non potest sed anima sed aliquam figuram requirit anima in toto
corpore cuius perfectio est actus et aliam in parte cuius est actus
in ordine ad totum sicut dictum est Unde secundum animalibus in quibus

figura partis est similis figure totius. patet de capite aialium ut quaedam
tota ita decisa viuunt. In animalibus tamen perfectis in quibus multum
differt figura partis a figura totius patet de capite animalis per se
totum et simpliciter perfectum est ut decisa viuat. Et caput tamen animalis in
ordine ad totum ut quaedam viuant. Circa x dubitatur utrum angelus
non corporalis celeste corpus mouet partialiter. Secundo secundum se partialiter mo-
tor. Unde non est plene de ipso et anima que est forma totius et singularum
partium. Circa xj dubitatur utrum si esset oculus in pede esset in potentia
visiua quia hec potentia est actus talis organi animati in motiuis
organo in manet ... anima non tamen potentia visiua. Circa xij dubitatur
utrum augmentum non sit nisi motus localis partium ut in secundo physicorum
phisicis dicitur. Unde augmentato puero partialiter aliquis partes corporis
capit et per se non sunt. Nota quod illa anima per actionem et per trans-
mutationes suas receptas per actionem mouetur moto corpore. Circa
xiij dubitatur utrum corpus organicum est perfectibile ab anima primo
et per se singula autem organa et organice partes ut
in ordine ad totum partialiter. Secundum est circa xiiij dubitatur utrum caro
mea accidentaliter sit in magis cognoscenti secundum corpus ... quod caro mea
cum esset mortua secundum quod ... ad totum est gustus
caro mea. Circa xv dubitatur utrum per decisam partem non sequitur quod an
habeat anima vel ad aliam partem transmutetur non ponitur
quod in ista sola parte anima esset sed sequitur quod ista pars desinat
perfici ab anima totius. Circa xvj dubitatur utrum anima non est indiui-
sibilis ut punctum ... quam cum esset
quod esset in loco indiuisibili ... anima est indiuisibilis per ab-
stractionem a quantitate continui. Unde non est quod eius totalitas sit in
aliquo indiuisibili totaliter. Circa xvij dubitatur utrum anima ex hoc quod
est indiuisibilis sequitur quod non habeat totalitatem quantitatis non
propter hoc relinquitur quod in ea sit sola totalitas po-
testatis siue essentie. Nota ut dicitur. Circa xviij dubitatur utrum potest

in libro c[ontra] i[n]tendebat m[aior]e d[icto] p[er] p[ri]us o[mn]ino e[ss]e[n]ciam no[n] so
ma[teriali]bus [sed] e[tiam] formalibus et efficie[nti]bus et finalibus et
to videtur q[uod] ab ip[s]o antiq[ui] n[atur]ales q[ui] posuerunt tantum cau[sas]
mat[eria]le q[uae] no[n] [est] loca[ta] i[n] rebus i[n] cor[pora]libus q[uia] no[n] potuerunt
ponere p[ri]n[cipi]a o[mn]ino ena[m] no[n] g[ra]do i[n]tendi[t] dice[re] q[uod] p[ate]t aq[uae]
elem[en]t[u]m mat[eria]le perp[etu]e i[n]mat[eria]liu[m] [sed] q[uod] illi sunt [con]sp[ecti]
di q[uia] p[ri]n[cipi]a [con]ver[s]i sp[irit]ualiu[m] neglexerunt ponere[n]t causa[m]
mat[eria]le tantum d[icen]d[u]m e[st] d[icen]d[u]m q[uod] in ill[is] causalibus q[ui] dep[re]hen[d]i
unt e[st] una c[aus]a v[er]itatu[m] i[n]telle[ctu]m i[n] po[tentia] p[ro]p[ter] d[icti]o[ne]m a[u]c[tor]i
reducu[n]tur d[icti]a actu i[n] m[ateri]a[libus] o[mn]ib[us] sic [con]sig[na]t[ur] i[n] o[mn]ib[us] formis
q[uae] l[ib]et ex te[m]p[or]e i[n] mat[eria] d[icen]d[u]m e[st] d[icen]d[u]m q[uod] c[aus]a a[ctu]a [e]c[ontra]
tota i[n] q[ui]b[us] p[ro]ba[tu]r a[u]c[tor] tota[m] t[ame]n p[er]fe[cti]o[ne]m o[mn]i[um] esse e[ss]e[nti]e t[ame]n no[n]
o[mn]i[um] rem po[ten]tie [con]tra tale[m] ut [e]x p[re]dictis

Dimo q[ue]ritur u[trum] aliqua s[u]b[stanti]a sp[irit]ual[is] creata sit
no[n] unita corpori [et] v[id]etur q[uod] no[n] dicit e[nim] aug[ustinus]
i[n] p[ro]p[ri]o p[re]mo p[er]i solius dei e[st] p[ro]p[ri]u[m] t[ame]n filii t[ame]n sp[irit]us s[an]c[t]i
s[an]c[t]i[s] [e]c[ontra] ut absq[ue] ulla corporee p[ro]p[ri]etatis admixtione
intelligatur [e]x[is]t[ere] n[ul]la g[ra]do s[u]b[stanti]a sp[irit]ualis creata pot[est] esse
corpori no[n] unita [pre]t[erea] p[ro]p[ri]etatis ip[s]a dicit q[uod] sp[irit]ualia p[ro]
corporalibus subsistere no[n] p[ossu]nt no[n] [e]r[go] g[ra]do ponere sp[irit]uales s[u]b[stanti]as
cor[pora]libus no[n] unitas e[ss]e [pre]t[erea] b[er]n[ardus] sup[er] cantica liquet q[uod] o[mn]e
sp[iritu]m creatu[m] corporeo indige[re] sol[ac]io mat[eria]l[i] e[st] a[u]t[em] q[uod]
c[aus]a na[tur]a no[n] deficit i[n] n[ecessari]is m[ul]to m[agis] deficit deus
no[n] g[ra]do sp[iritu]s creat[us] s[i]n[e] corpore i[n]venit[ur] [pre]t[erea] s[i] a[liqu]a sp[irit]ual[is]
c[aus]a o[mn]i[n]o corpori no[n] unita na[tur]a e[st] q[uod] p[ate]t sup[er] t[em]p[u]s t[em]p[u]s
cor[pora]lia e[nim] no[n] excedit [sed] s[u]b[stanti]e sp[irit]uales create no[n]
o[mn]i[n]o s[u]nt sup[er] t[em]pus cu[m] eni[m] [e]x n[ih]ilo create sint [e]t p[er]
c[on]s[equens] [ha]b[ea]nt i[n]cepi[sse] na[tur]a e[s]t ea[m] [v]ariabiles esse et
p[ossu]nt deficere i[n] no[n] esse cu[m] n[ihi]l ab a[liquo] [con]tine[tur] q[uod] a[u]t[em] [e]c[ontra]

t no est/ defice no omo e sup bes pt/ n nc esset d
alio pnc no esse no e qo pg le aliquab creatab
subab absqz cor bs esse p angeli corpa q assumut/
corpg abla assumptu ab agelo mouet ab eo lz qo mo
uea sm locu psupposit/ sentire z uiue utz e pro de aia
videt q corpa ab agel assumpta secat z uiuacit et
ita sunt corpibz natz conita de qbz trd magre videt
q sub/ a corpibz absolute nlla qo spualis suba est/
corpi no conita p angelg e natua psecte sp aia
psectg aut e q dat vita z conit q et qs conit/
tm cu qo aia conuet/ z det/ vita corpi p hc q e
fore eg videt q multo forc g angelg no solu vniat/
s etc formal alicui corpi cui dat vita z sic/ i de qs
sunt p manifestu e q angeli singla cognoscut/ alioqn
frustra homibz i custodia deputaret/ Ro sub ab/
singla cognosce p formab vole s q sic/ eqlit se
hret eaz cognito ad ptitu z futuz/ tm ai cognosce
futura solius dei e sic cognoscut/ qo angli singla p
formab particlares q requirut organa corpalia
sibi conita z nllg spus creatg uidet oino a corpe
absolutg p pm in vdundato lz ma ageli aut/ sit
queda i mdundua alioqn no hrent spab a corpab co
ge em pncm lz cu qo hreant maz ex qua sunt/
ut sup dem e vide q hreant maz in q sz corpa
deqbz conult p spus creat sub subs finite nate
e q sub in dtminato gne ul spe e qo in eab inveni
re maz vlez spen corpa aut na vl d no hnt q in
dudduent cp lz qo esse aqd solitudo q i indui
duent hoc aut no pt esse aqd male q inteet/

corpori com angeli cum angeli sint immateriales preterea sicut supra
dictum est necesse est ergo quod eis addatur aliqua materia corporalis per quam individuatur etc. Videtur quod sic quia substantie spirituales create non sunt materia
tamen quia sic essent imperfectionis solum et non habentes aliqua actionem non
item sunt compositae ex materia et forma ut supra ostensum est. Nec dicendum est ergo
quod sit forma tamen de rationes dicitur forme est quod sit actus materie
cum vnire videtur ergo quod substantie spirituales sibi create vniantur
messi corporali quod de pluribus est idem iudicium sed aliquae spirituales
substantie create sunt vnite corporibus ergo omnes. Contra
est quod dicit dicit in libro causarum de divinis nominibus quod angeli sunt
incorporales et immateriales. Praeterea secundum philosophum in duobus physicorum. Sed aliqua
duo adueniunt conuicta quorum vnum sine altero inueniri potest quod
alterum sine altero inueniri inuenitur aliquod mouens
motum inuenitur et aliquod mouens non motum sed inuenitur
aliquod compositum ex substantia corporali et spirituali cum ergo vniatur
aliquod corpus sine spiritu videtur quod aliquis spiritus inueniri possit cor
pori non vnitus. Praeterea richardus de sancto victore sic argumentatur
in diuinis inueniuntur plures personae in vna natura in rebus
autem humanis vna persona in duabus naturis scilicet anima et corpore
ergo conuenit inueniri sic quod vna persona conuenit in vna natura
quod non esse sed natura spiritualis corpori vnitur. Praeterea angelus in
corpore assumpto. Sed ergo corpus aliquod sibi naturaliter vnitur. Praeterea
quod duo corpora similiter essent in eodem quod est impossibile sunt ergo aliquae
spirituales substantie non habentes corpora naturaliter sibi vnita. Respondeo
dicendum quod quia natura cognitionis a sensu incipit ipsa autem corporalium
est a principio homines de veritate inquirentes solum materiam corpoream
corpore potuerunt item quod fuerunt naturales philosophi non esse nisi cor
pora estimabant. Unde et ipsam deum corpus esse dicebant quod
autem secutus videtur manicheorum heresis qui deum quandam
corpoream dicebant infinitam distantiam spacia esse di

dicebat sed recta aut ponatur finite quod recta linea inter duo puncta i
corporis figmentum esse construebat ultra corpora esse sup
plicabat sed posteriores philosophi conati per intellectum corporalia
transcendere ad cognitionem incorporee substantie pervenerunt quorum
Anaxagoras primus qui ponebat a principio omnia corporalia
ad invicem esse inmixta coactus fuit ponere super corpora
lia aliquid incorporeum non mixtum quod corporalia distin
gueret et non moveret et hoc vocabat intellectum distinguen
tem et moventem omnia quem nos dicimus deum Plato vero alia
via usus ad ponendum substantias incorporeas processit enim
quia ante esse participans necesse est ponere aliquid tamen abstractum
non participatum unde cum omnia corporea sensibilia participent
ea que de ipsis predicantur nam genus et speciem et aliorum universalium
de ipsis dictorum posuit huiusmodi naturas abstractas
a sensibilibus per se subsistentes quas substantias separatas nomina
bat Aristoteles vero processit ad ponendum substantias incorporeas
separatas ex perpetuitate motus celestis oportet enim ce
lestis motus aliquem finem ponere si autem finis alicuius
motus non semper eodem modo se habeat sed moveatur per se vel per
accidens necesse est motum illum non semper uniformiter se habere
Unde motus naturalis gravium et levium magis intenditur cum
appropinquat ad hoc quod est esse in loco proprio videmus autem
in motibus celestium corporum semper uniformitatem huiusmodi
ex quo consideravit huiusmodi uniformis motus perpetuitatem
Oportebat ergo ut poneret finem huius motus non moveri neque per
se neque per accidens omne autem corpus vel quod est in corpore est mobile
vel per se vel per accidens sic ergo necessarium fuit quod poneret aliquam
substantiam non a corpore separatam que esset finis motus celestis
In hoc autem videntur tres opiniones predicte differre quod
Anaxagoras non habuit necesse ponere nisi principium ab ea supra

mi una substantiarum incorporearum plato autem necessario habuit po-
nere intellectus et animas ordinatas secundum multiplicem ordinem
generum et specierum et aliorum quae abstracta ponebat posuit
enim primum abstractum quod est essentialiter bonum et unum et consequenter
diversos ordines intellectuum et intellectualium animarum aristoteles autem posuit
plures substantias separatas cum enim ei non appareant nisi
motus quorum quaelibet ponebat conformes et perpetuos quia vero
autem motus oportet esse aliquem propter finem et quo quod similis talis
motus debet esse substantia incorporea generis fuit ut poneret
multas substantias incorporeas ad invicem ordinatas secundum naturam
et ordinem caelestium motuum nec in eis ponendis processit
quod per ipsum probare eius fuit manifestum non discedere ergo iste
viae non sunt nobis multum accommodae quia neque per modum compo-
sitionis sensibilium ad intelligibilia neque abstractionis vel ut ad perfec-
tionem perpetuitate motus ad accipiendum unde oportet nobis alias
vias procedere ad manifestandum propositum primo ergo apparet esse
aliquas substantias omnino a corpore absolutas ex perfectione
universi talis enim videtur esse universi perfectio ut non desit
ei aliqua natura quam possibile sit esse propter quod singula dicuntur
bona omnia autem fuerunt bona valde maxime autem
cum aliqua duo sunt quorum unum ex altero non dependeat secundum
suam rationem possibile est illud sine alio inveniri sicut animal secundum
suam rationem non dependet a rationali unde possibile est inveniri
animalia non rationalia est autem de ratione substantiae quod per se subsis-
tat nullo modo dependet a corporibus ratione cuius corpus
quantitas sive dimensiones exceptis quibus nota est substantia sed
ergo possibile est reperiri aliquas in ordine naturae substantias absque
corporibus absolutas secundo patet idem considerando ordinem
rerum quae talis invenitur ut ab uno extremo ad alterum non
perveniatur nisi per media sicut sub corpore caelesti immediate

argentum ignis sub quo aer sub quo aqua sub qua terra secundum
suam gradum nobilitatis et subtilitatis superiorum corporum Est autem in ponendo
rerum statue id quod est ordinis modus secundum prius et unum secundum deus non est
ergo posse quin inter substantiam deo colloce corporalis substantia quae est omnino
corruptibilis et incorruptibilis sed oportet ponere media media quae deve
niat a summa simplicitate diuina ad corpoream mutabilem
quarum mediarum aliquae sunt substantiae incorporeae corporibus non
unitae aliquae vero substantiae incorporeae corporibus unitae Tertio apparet
ex parte intellectualis creaturae est enim quod intelligere est operatio quae per
corpus fieri non potest ut probatum est in tertio de anima Unde oportet quod substantia
cuius est haec operatio habeat esse non dependens a corpore
sed supra corpus elevatum Sic enim est unumquodque ita operatur Si er
go aliqua substantia intellectualis corpori unitur non tamen esset ea
in quantum intellectiva sed secundum quod anima talis sic supra eadem est quae
naturaliter aliquid huius corporis unum corporis in quantum indiget operationibus
per corpus exercendis ad complementum intellectualis operationis
sunt intelligentiae a fantasmatibus abstrahendo quidem autem
est intellectuali operationi et pertinet ad imperfectos ut ex
his quae sunt intelligentia secundum imponi scientiam accipiat sicut est de
imperfectione visus vespertilionis quod necesse habeat videre in ob
scuro quod autem per accidens cuiuscumque alicui non in diebus ad eo inveni
oportet eadem dicitur imperfectum in aliquo genere reducitur id quod est
perfectum in genere illo quia perfectum est natura prius imperfecto sicut
actus potentia relinquitur ergo quod oportet ponere aliquas substantias
separatas incorporeas corpori non unitas utpote non indigen
tes aliquo corpore ad intellectualem operationem. Ad primum ergo dicendum
quod in hoc non est autoritas originis ratio quia multa in illo
libro hominis loquitur sequentes opiniones aliquorum philosophorum Ad
secundum dicendum quod pascalius loquitur de spiritualibus quibus sunt annexa
temporalia ad quorum venditionem vel emptionem ipsa spiritualia
eum vel vendere putantur Illa enim spiritualia vel conservationes
non possunt seorsum subsistere a corporalibus vel temporalibus quae eis annex

tur. Ad 3m dicendum quod omnes spiritus creati indigent solacio
corporeo quidam propter se ut anime rationales quidam propter nos ut
angeli qui in corporibus assumptis nobis apparent. Ad 4m dicendum
quod substantie spirituales create quantum ad suum esse ponuntur mensurari
evo licet earum motus tempore mensuretur secundum Augustinum super
genesim ad litteram quod deus movet creaturam spiritualem per tempus. Ad 5m
autem dicendum quod propositio ista duo non esse non pertinet ad aliquam potentiam
in eis existentem sed ad potentiam agentem sicut enim antequam essent
potuerunt esse per solam potentiam agentis ita et
sic possunt non esse per solam potentiam dei qui potest subtrahere manum
conservatricem dei sed non quod potentia ad non esse ut sic tempore mensurentur
sicut quod possunt moveri licet non moveantur tempore mensurantur. Ad 5
dicendum quod moveri secundum locum a movente intrinseco et coniuncto presupponit
sentire et vivere sicut autem non moventur corpora ab angelis sumpta
unde non sequitur ratio. Ad 6 dicendum quod vivere et dare vitam
effective nobilius est quod vivere tantum sed dare vitam formaliter
est ignobilioris substantie quam ea sit que vivit per se subsequendo
sine corpore esse in nullo intellectualis substantie quamvis sit corporis
est magis conformitatem affine corporee nature minus ut possit ei
coniungi. Ad 7 dicendum quod angeli cognoscunt particularia per formas ab
universales que sunt similitudines omnium productarum quibus deus et ydea et primaria
scientia que non est per acceptionem materie et forme que principantur per
species intellectus angelici sicut autem est de intellectu divino
qui nunc in eternitate constitutus totum tempus unico intuitu conspicit
spectat. Ad 8 dicendum quod materia est individuationis principium in
quantum non est nata in alio recipi forme autem que nate sunt
recipi in aliquo subiecto de se individuate esse non possunt quia
quantum est de sui ratione indifferentes quod recipiantur in uno
vel in pluribus sed si aliqua forma sit que non sit receptibilis in aliquo
ex hoc ipso individuata est recipit quia non potest in pluribus

esse s ipsa sola manet i sepa vn̄ dicit s in viiᵒ meᵗᵉ
9 platonez arguit q si forᵉ rerū sūt abstracte oportet
q sint singulares ctᵃ ix dm q mixta ex maᵃ ꝛ forᵉ
in dcm addit sup naᵃ spei designacom maᵉ ꝛ accnᵗ
indiuidualia s in formis abstractis no addit aliqu
diuid sup naᵃ spei aliq simr tē q in talibus essē ē meᵗ q
indiuiᵐ subsistēs ut p ph̄m in viiᵒ meᵗᵉ addit tn̄ aliq
sm rōm s hoc q ē no posse recipi i pluribꝫ ctᵃ x dm
q subᵉ q sūt a corporibꝫ separate sūt forᵉ tm̄ no tn̄ sūt
actꝫ maᵉ licꝫ enī maᵃ no possit eē sine forᵉ tn̄ forᵃ
pt eē sine maᵃ ctᵃ xi dm q aīa q ē infima int
subas spūales maiorē hꝫ affinitate ad naᵃ corpoꝛᵃ
ut esse eꝫ forᵉ q supiores sube
Ꝯ dto quīto dcꝫ s spūalis suba celesti corpi
vniat Et videt q sic dr ei dyo viiᵒ caᵒ
dr no q diuina sapia iungit fines pmoꝝ pn̄ s scdoꝝ
ex quo pt accipi q naᵃ infᵉioꝝ in suo summo attingat
supioꝝ ifimū s supmū at in naᵃ corᵃˡⁱ ē corpꝫ ce
leste infimū at in naᵃ spūali ē aīa g̃o corpꝫ celeste
ē aīatū pᵗ nobilitatis corporis nobiᵒᵉ ē forᵃ corpꝫ
at celeste ē nobilissimū corpus ꝛ aīa ē nobilissima forᵃ
Si g̃o aliq iferiora corpa sūt aīata mltomagis corpꝫ
celeste aīatū erit Sz dicebat licꝫ corpꝫ aīatū ce
leste sit aīatū tn̄ forᵃ qua corpꝫ cᵉlᵉ ē corpus ē nobi
lior q forᵉ qua corpꝫ hoīs ē corpꝫ Sz 9 dubi corpe
hūano ē aīa alia pᵗ rōᵉ q dat esse corpi at no
si scd ipsa aīa dat eē subalē corpi ad aīa sit nobi
lissima forᵃ ꝛ sic q forᵉ p quā corpꝫ hūanū ē corpꝫ sit no
bilior q forᵉ p quā corpꝫ celeste ē corpꝫ Sc at sit aᵃ
forᵉ subalis in hoīe dans esse corpi pt dicē rōᵉꝫ manᵃ
festū ē q p iaꝫ forᵉꝫ corpꝫ hūanū sit receptiuū aīe ꝛ aliq

qd aut e susceptivu pfcoe bonitatis e melius eo qd no e suscep
tivu ut d[icitur] in de ce[lo] et mundo Si g[o] corp[us] celeste no e susceptivu
accntalis adu[er]sitatis seq[ui]t[ur] q forma p qua corp[us] q[ua]ntu[m] e corp[us] e nobi
lior q[uam] forma p qua corp[us] celeste e corp[us] qd vi[detur] ut[ra]q[ue] p[ro]b[atio] p[ro]cedit
s[ed] univ[er]sal[iter] sequit[ur] q nulli corpi denegetur id ad q[uo]d na[tur]al[ite]r i[n]clinat[ur]
de corp[ore] s[ecundu]m nale i[n]clinacoz ad id q indiget ad sua opacom
opaco aut ipsa corpi celesti e mot[us] circularis ad que
indiget sub a s[ub]st[anti]a spuali et no ea s[ed] mot[us] p[er] se q[ue]rit aliqua forma
sicut mot[us] gravium et levium q[ue] oportet q mot[us] cessaret cu[m]
p[er]veniret ad aliq[uo]d n[on] determinatu[m] sicut in gravib[us] et levib[us]
q[uo]d p[ate]t ex s[ecundu]m phlm Ulteri[us] g[o] q corpa celestia sunt spuales
s[ubst]a[nti]as s[ed] virtutes p[ro]p[ter] hoc q[uo]d in aliq[ua] disp[os]itione existens movet[ur] na[tur]al[ite]r
in eade disp[os]itione existens no p[ote]st q[ui]escere n[isi] violent[er] sic corp[us] grave
et leve e[ss]e suu[m] ubi existens Si p[er] mot[us] celi sit a forma nali
S[ed] q in quoli[bet] ubi existens na[tur]al[ite]r moveat[ur] g[o] in q[u]ocu[m]q[ue] u[bi] poat[ur]
q[ui]escere no q[ui]esceret n[isi] p[er] violencia n[u]llu[m] aut violentu[m] p[ote]st
e[ss]e p[er]petuu[m] Non g[o] in p[er]petuu[m] q[ui]esceret celu[m] p[ote]st dicendu[m]
ut s[ecundu]m fidem ponim[us] ad h[oc] g[o] sit magnis n[atur]e vide[tur] d[icendu]m
e[ss]e q celu[m] mo[vetur] motu volu[n]tario et se[quitu]r q celu[m] sit dicatu[m]
p[ote]st in quoli[bet] g[e]n[er]e q[uo]d g[e]n[er]e p[er] se sub e eo q[uo]d e p[er] aliud s[ed] ce
lu[m] e s[ecundu]m d[ictu]m g[e]n[er]e mo[ti] illud g[o] e p[er] se motu[m] tamq[uam] movens se
ip[su]m Sed ast movens seipm dividit[ur] i[n] duas ptes quaru[m]
una e movens p appetitu[m] ut a[n]i[m]a et alia ut mota ut corp[us]
g[o] corp[us] celeste e a[n]i[m]atu[m] p[ote]st n[on] q[uo]d mo[veri] a motore tota[liter]
extrin[se]co s[ed] motu nalez cu[m] g[o] mot[us] celi sit a s[ubst]a[nti]a spuali
q[ue] s[ecundu]m aug[ustinu]m 3o de tri[nitate] de[us] administrat corpale s[ubst]a[nti]a[m]
p[er] spualez no videt[ur] eius esse total[iter] extrin[se]ca mot[us] celi
no ess[et] nalis q[uo]d e q[ontr]a phlm in de celo p[ote]st s[ub]st[anti]a ca spualis
movens celu[m] si esset extrin[se]ca tn no possu[m] dici q movet
celu[m] s[ol]o volendo q[ui]a sic eque velle esset eius ag[er]e q[uo]d e solius
dei oportet g[o] q aliquid immittere ad movendu[m] et cu[m] eius
virt[us] e finita seq[ui]t[ur] q ei accideret fatigacio i motu p diuturn[itatem]

tpib q dꝫ mgr ⁊ maxĩe ſcḋm ponētes extremitāte motꝰ g°
ſubā ſpūalis q mouet celū ē extremitas ꝑ ut dr̄ in 8° phīcorum
motores orbium inferiorū ꝑ accidēs mouent̄ nō aūt motores ſu
periorū ꝫ motore ſupiorib orbib vnit ſuo orbi ut motiū
g° motores inferiorū nō ſoluꝫ vniunt̄ eis ut motores ſꝫ etiā
ut forme ⁊c ad mn̄ inferiores orbes ſūt aiati ꝑ m vpo
mēo cōmētator ſube ſepate ſūt i opiā diſpoe in qua
eē ſūt ſicut ē ut vna ꝑs earū maneat ꝯrꝫ ⁊ ut agens
⁊ ut finis nō aūt ſicut eē ſꝫ n ex aliquo vmen ego corpib
celeſtib ſūt vnite ſube incorporee ⁊c corpa celeſtia vi
dent̄ eē aiata ꝑ cōmētator in eodē libro exprſſe dt cor
pa celeſtia aiata eē ꝑ n agit ex ſua ſpēz effcus n
nō ꝑt ee potēe ſua ea ſubā aūt viues ē melior nō
viuete ut dt aug⁹ i libro d nā celi ai g° corpa celeſtia
cauſent vita maiorē in aialib ex putrefactiōe gn̄alr
videt̄ i⁹ q corpa celeſtia viuāt ⁊ ſint aiata ꝑ ꝯ
ꝯmētator dicit in d ſuba orbis q motꝰ celi aiali
ꝑs ē qẽe maiore g° videt̄ ea corpa aiata quib gn̄a
le ē tulat mouēt ⁊c aūt ſūt corpa celeſtia g°
corpa celeſtia ſūt aiata ꝑ laudare enarrare nō
ꝯmit n rei aiate ⁊ cognoſcēte ſꝫ p̄miſſa attribuit̄ celo
i ſacr ſcptura ſcḋm illud pſalmi laudate eū celi celorum et
Celi enarrant gloria dei ⁊ pſo xviij ſup eū celi g°
celi ſūt aiati ꝫ q ē q damaſcenꝰ dicit 2° libro nullꝰ
aiatos celos ⁊ lunā ea ꝯſiſte͛ inaiata ſꝫ enim ⁊ in
ſi les ꝑ aia vnita corpi nō ſepat̄ ab eo n p mor
te ſꝫ corpa celeſtia nō ſūt ee inaīa cū ſint in
corrupbilia g° ſ ſube ſpūales aliq vniant̄ ꝯ ꝑ ut aie
ꝑtue erūt eis alligate ⁊ hec videt̄ mgr ꝫ q aliq
angeli ꝑtue aliq corpib deputarent̄ ꝑ celeſtis
ſocietas libere ex angelis ⁊ aiabꝫ ꝯſiſtat illa ꝯſtat
ſꝫ celorū aie ſi ſūt celi aiata ſb neutra pte ꝯtinet̄

g° aliq creature corporales essent q no put esse princi
pes beatitudinis qd videtur magnus ps omnis creatura corporalis
sm suam naturam q̃ƿ decãta sit peccare si g° aliq corporales cre
ature sint corporibus celestibus unite n̄ prohibuit aliqua
earum peccasse ꝑt sequitur q aliqd celestium corpum moueatur
a malo spiritu qd videtur absurdum ꝑ bonorum spirituum suf
fragia implorare deceret si g° spiritus aliq corporibus celestibus
sunt uniti cum non sit quis eos ponere malos s3 eos bonos
ponere utpote i administratione nature corporee deputatos
sequitur q eorum suffragia essent imploranda videtur autem
absurdum si quis diceret solem ul lunam orandum pro me no g°
ponendum est spiritus aliqs corporibus celestibus esse unitos
ꝑ anima continet corpus cui unitur sm philosophum in i° de anima ꝑ si
g° corpa celestia sint animata sequitur q aliq substantia creata
contineat totum celum qd est absurdum cum hoc soli g° proprie
in creatore sit i ꝑ sequitur dicitur est ca xxiiii gratia celi circuiui
solus ꝑ Res dicendum q circa hanc questionem fuerunt diuerse opi
niones q tam inter antiquos philosophos q inter catholicos doctores
Anaxagoras enim existimauit corpa celestia ee animata
unde ab atheniensibus occisus est dixit enim solem ee lapi
dem accensum ꝑ Alii uero diuersis rationibus posuerunt
corpa celestia ee animata ꝑ Inter catholicos doctores eadem diu
ersitas fuit Origenes posuit corpa celestia animata que sensit e o
ut in quadam glosa super ecclesiasten c° Augustinus remissam
relinquit ꝑ Damascenus uero asseruit corpa celestia inani
ta esse ut in auctoritate inducta Augustinus uero relinquit sub du
bio sup gen ad litteram et in enchiridion utraque autem oppinio
verum probabilitates habent ꝑ Considerandum enim nobilitatem corporum ce
lestium inducit ad ponendum ea esse animata cum uiuentia omnibus
inuiuentibus preferantur ꝑ Si g° consideranda nobilitate substantiarum spiritualium
aliud ad contrarium nos inducit non enim superiores spiritus

celes subiecte lib(er)e puti/ de opib(us) aie n(on) que p(er)tinet/ ad itellem
q(uia) aie op(er)ac(i)o(n)es vite sub actu aie iqualitate for(m)e co(r)rupt(ibi)l(is)
(et) tra(n)smutabilis ai q(uo)da(m) e(ti)a(m) tra(n)smutac(i)o(n)e (et) alteracio(n)e
corp(or)is sunt. h(ec) n(on) intelligend(e) subiacere sup(er)iori indige(n)te
videl(icet) ut a sensibilib(us) cog(n)icio(n)em accipiat sicut (in)tellect(us)
n(oste)r. Ergo n(ull)a ea(rum) e(st) de ei(s) i op(er)acionib(us) vite n(isi) i(n)telligere
(et) velle q(ue) n(on) i(n)digent org(an)o corp(or)ali. ea(rum) dig(n)itas
i(n) moti(on)e ad corp(us) excedere vi(detur) h(abe)re at(ten)d(er)e co(n)siderac(i)o(n)em
(et)c(etera) efficacio(n)e e(st) q(uo)d s(ic)ut rac(i)o(n)is ei(us) corp(or)ib(us) (et) aie n(on)
e(st) p(ro)p(te)r corp(us) ut corp(us) (con)s(equi)t(ur) nobilitat(em) s(ed) e(st) p(ro)p(te)r ea(m) q(uo)d i(n)dig(et)
corp(or)e ad sui p(er)fect(i)o(n)e(m) s(ecun)d(u)m sup(radi)c(tu)m 3. Si quis a(u)t(em) i(n)g(en)t(e)
int(ellig)i(bi)le co(n)sid(er)et f(or)te d(e) vem(en)t(er) i(n) h(i)is duab(us) op(er)ac(i)o(n)ib(us)
o(m)nib(us) a(u)t(em) n(ost)ra(m) a medi(ci)na dissonancia(m) esse q(uo)d d(icitu)r ex h(o)c
e(st) (et)c(etera) eius d(ic)t(u)m dicit q(uo)d mot(us) celestes seq(ui)t(u)r aliqua for
ma corp(or)ea(m) sicut mot(us) supp(er)d(us) seq(ui)tur for(m)a d(i)g(n)a
ma(teri)a(m) e(ti)a(m) q(uia) vel for(m)a nat(ur)alis n(on) i(n)cl(in)at i(n) q(ua)d(am)
v(er)o. Sed dub(ium) mot(us) repugnat (con)tinuitat(e) q(uia) (r)at(i)one
mot(us) e(st) q(uo)d alicui al(iu)d s(e) h(abe)t n(on) (et) p(ri)us. Si n(on) i(n)clinat
for(m)a nat(ur)alis ad motu(m) p(ro)p(te)r ip(su)m s(ed) p(ro)p(te)r e(ss)e i(n) a(li)q(u)o v(e)l quo
adepto quiescit mot(us) (et) (con)c(e)d(itur) i(n) motu celi. Non
(con)sid(er)e(tu)r aliqua for(m)a nat(ur)alis h(abe)re o(mn)i(a) ergo d(icen)d(u)m q(uo)d
mot(us) celi s(i)t ab aliqua s(ubstanti)a i(n)telligente. Na(m) si(mi)l(ite)r
h(uius) mot(us) n(on) p(otes)t e(ss)e n(isi) q(uo)dda(m) bonu(m) i(n)tellig(ibi)le abstractu(m)
p(ro)p(te)r q(uo)d mouet s(ubstanti)a i(n)telligens q(ue) mouet celu(m) i(d est)
s(ecundu)m assequa(tu)r eg(o) s(ub)l(im)i(n)e i(n) o(mn)i a(n)i(m)o (et) ut e(st) sc(ilicet) id(e)o
actu q(uo)d i(n) v(er)itate (con)tinet i(n) 1o i(n)tellig(ibi)li bono (et) p(er)
p(er)ue co(m)pleto i(n)t(er) multor(um) eleccio(n)e p(ro)p(te)r q(uo)d o(mn)ia alia
esse videntur. S(ed) c(ontra) ergo ea du(pl)e (con)tr(ari)o subiacere spiritualiu(m)
q(uia) quidem sunt mot(us) celestiu(m) corp(or)u(m) (et) (con)tinuit(ur) e(ius)
sicut motores mobilib(us). Sed c(ontra) e(st) q(uo)d aug(ustinus) d(icit) i(n) 3o de
t(ri)n(itate) q(uo)d o(mn)ia corp(or)a reg(un)t(ur) a deo p(er) sp(iritu)m vite r(ati)onal(e)
(et) id(e)o h(abe)t(ur) a gg(regori)o i(n) 4to dyalogor(um) (et) que(m)da(m) i(n)ue(n)i(un)t(ur)

fmies hoez motuud q omo fut / abstracte a corporibus
no vnite / Alie vo vniunt corporibus celestibus p modum
quo motor vnitur mobili et hoc videtur sufficere ad intentionem phi
et cometi et de hoc ne quidem manifestum e ex dictis sed supradictis
e eciam corpus celum non dixit aliter quale quid in qualium anima
vnitur corpori ut motor Et hoc dictis vero concesso manifestum e
q non posuit i corporibus celestibus de rotundis eius anima inpri
intellectiva / Intellectus vo sm ipm nullis corporibus actu
e Dicit aut ulterius q corpora celestia sunt hoc / mo ani
ta sicut / inferiora corpora q p aiam vegetantur et sensi
ficantur ex pugna / incorruptibilium celestium corporum Et ego
nc / gaudium et corpora celestia esse aiata si p aiam
nominetur aliud intelligatur q vnio motoris ad mo
bile / istos duos modos videtur tangere augustinus in 2o sr gen
ad litteram dicens / eciam solet queri vtrum celi luminaria ista conspi
cua corpora sola sint / an habeant rectores quosdam
spiritus suos et si habent / vtrum ex eis eciam vitaliter inspirent
sicut animantur carnes p animas animalium Sed licet ipse sub
dubio utrumque relinquat / ut p sequencia patet sm premissa
terminare q habent rectores spiritus non tamen sic animantur sicut infe
riora animalia a suis animabus Vnde ego dico q corpus
celeste attamen subiacet spiritualibus motoribus / inferior ordo
subiacet spiritualium corporibus celestibus quod non per modum mo
toris / Ad 2m dicendum q sicut o. aphicus celum e corpo tum
ex materia et forma sicut / ad inferioribus Sed in materia utrumque
ex eo Sed nam superioribus corporibus non e potencia ad esse p
inferioribus Sed ad vbi tamen In ipm corpus actu ex omni est /
materia et indiget forma q dat esse ei cui subest / enim actu
q dat / ei non solum Et / corpus celeste Sed nobiliorem
formam q corpus celum Sed alio mo Ad 3m dicendum sicut
dictum / q corpus celeste e quid ex materia et forma corpi
nunc adicit / Ipse potest / ergo non forma corpora corporalis

est nobilissima creatura corporalis et actus qui implet totam potentiam materie
ita ut non remaneat in ea potentia ad aliam formam. Et propter hoc etc.
patet solutio ad 7m. Ad 8m dicendum quod corpus celeste eo quod motum a
spirituali substantia sequitur quod beatitudinationem ad ipsam sicut ad motorem et
non aliter. Et patet dicendum ad rationem 7. Ad 8m dicendum quod substantia spiritualis que
movet celum habet virtutem naturalem determinatam ad talibus corporibus mo-
tum et patet corpus celi habet talem [illegible] naturalem ut eodem motu movea-
tur et propter hoc motus celi est naturalis licet sit a substantia intelligente.
Ad 9m dicendum quod [illegible] quod imperio voluntatis substantia spiritualis
movet corpus celeste quamvis enim materia corporalis secundum transmutationem
mutationem non obediat ad nutum substantie creatae sed soli deo
ut Augustinus dicit 3o de trinitate tamen quod obedire ad nutum potest
secundum transmutationem localem etiam in nobis apparet in quibus sta-
tim ad imperium voluntatis sequitur motus corporalium membrorum.
Cum tamen semper imperium voluntatis etiam addatur et infatigabilis
non propter quod sequitur fatigatio ex finitate virtutis que licet virtus
superioris ordinis licet sit finita in se et [illegible] superioribus et tamen
infinita respectu inferiorum sicut etiam virtus solis est infinita
respectu generabilium et corruptibilium per quorum productionem etiam in infini-
tum esset non moveretur et [illegible] intellectus est infinitus respectu specierum
intelligibilium etiam virtus substantie spiritualis que movet celum est in-
finita respectu motus corporalis unde non sequitur in ea fatigatio. Ad
10m dicendum quod anima que movet aliud corruptibilium unitur ei secundum
esse sed substantia spiritualis que movet corpora celestia unitur
eis secundum movere tamen unde movet per actiones accidentales anime
corruptibilium anima ratione sui [illegible] quod motor corporis cui
quo est unum secundum separata per actiones moveatur. Sed movet per
actiones accidentales motori inferiori [illegible] non [illegible] sui nobile
motor non superior secundum rationem mobilis respectu sed inferiores motus per actiones ut de-
claratum motu superioris [illegible] movea-
tur quod omnibus [illegible] non deficit. Sed alios deficit. Ad 11m

q sup hec inueniunt' auctores valde locuti in libro eorum de
substantia orbis dicunt q idem est qui mouet corpora celestia ut
agens et finis hoc valde extraneum [illegible] s(ecundu)m eius suppositionem
quia ponit q sicut non est sup substantiam mouentem primum celum pro
[illegible] q deus [illegible] primum celi s(ecundu)m q substantia mouet primum
celum et agens s(ecundu)m [illegible] quam hoc dixit e valde [illegible]
[illegible] q in substantiis separatis idem est intellectus et intellectum [illegible]
[illegible] q p(otes)t idem desiderans et desideratum q non est simpliciter na
[illegible] vera sit s(ecundu)m q cognitum est in cognoscente desiderium
[illegible] s(ecundu)m [illegible] desiderantis ad verum desideratum [illegible]
bonum desideratum [illegible] desiderantis ex se ipso non [illegible]
[illegible] q mouet ad consequendum hoc desideratum [illegible]
q hoc desideratum q mouet ut finis est aliud a desiderante
ut agens et hic e contra [illegible] in [illegible] ponit [illegible]
duos motores unum quidem quem vocat animam et alium separa
tum q mouet ut finis [illegible] ex toto hoc non habet' a [illegible]
[illegible] spiritualis [illegible] corpori celesti ut motor ad xi
[illegible] q corpora celestia [illegible] anima [illegible] spirituales
[illegible] ei ut motores non ut forme [illegible] super [illegible]
de q virtus seminativa seminis non agit nisi per calorem qui est
[illegible] non ita q p(otes)t [illegible] in eo [illegible] anima in calore naturali
sic ita q p(otes)t [illegible] in corporibus celestibus
ad xii [illegible] q corpus celeste [illegible] spiritualis
[illegible] et ita [illegible] in virtute substantie spiritualis ad cau
sandum vitam [illegible] agit [illegible]
ad [illegible] ad xiii [illegible] q [illegible] ratione [illegible]
[illegible] non p(otes)t [illegible] q corpora celestia a [illegible] spiritualibus mo
ueantur ad xiiii [illegible] s(ecundu)m [illegible] celi enarrant
[illegible] gloriam dei laudare [illegible] exultare [illegible]
[illegible] laudandi [illegible] enarrandi [illegible]

ordi cherubin in septimis et mobilibus et celestibus et avis laudabile
creatus. Ad secundum vero dicendum quod in contrarium obiicitur dicendum
dicendum quod movet corpora celestia esse animata ita quod substantie
spirituales uniantur eis ut formam sicut corporalibus ani-
malibus. Ad 2m dicendum quod unus angelus deputatur ad custo-
diam unius hominis quamdiu vivit. Unde non est inconveniens si deputatur
ad movendum celeste corpus quamdiu movetur. Ad 3m dicendum
quod corpora celestia sub animata spiritus eorum procedentes in
parte tertia angelorum computantur. Unde augustinus dicit in enchiridio
nec id quidem habeo utrum ad societatem angelorum pertineat sol
et luna et cuncta sidera, tamen nonnullis lucida esse corpora non tamen
sensu vel intellectualia videantur. Ad 4m dicendum quod in hoc
nulla est dubitatio si sequatur opinionem ponentes angelos qui pec-
caverunt de numero eorum fuisse qui corporibus corruptibilibus
preferuntur. Sed vero secundum primam opinionem eadem de superioribus praevari-
caverit. Dicendum quod deus eos quos ad ministerium deputavit
custodivit. Vel etiam sic et plures aliorum. Ad 5m dicendum quod
dicto orta per me scilicet tamen quod substantia spiritualis non unitur cor-
pori celi ut forma sed ut motor. Secundum ut aufertur excolabat
occasio. Ad 6m dicendum quod secundum philosophum in 8o physicorum motor
celi est in aliqua parte eius et ideo non in toto et non continet corpus
celi sicut alie anime dant ea corpori secundum totum et partes.
Septimo queritur utrum substantia spiritualis corpori aereo uni-
atur ut forma eius. Et videtur quod sic. Dicit enim augustinus 3o super
genesim ad litteram et libro 8 de civitate dei quod demones habent corpora
aerea. Sed demones sunt substantie spirituales. Ergo substantie spirituales
corporibus aereis uniuntur. Praeterea augustinus in libro de divinatione de-
aug monum dicit quod demones subtilitate aerei corporis sensum hominum
transcendunt. Hoc autem non esset nisi aereo corpori naturaliter unirentur.
Ergo substantie spirituales aereis corporibus uniuntur. Preterea medium non
discrepat ab extremis. Sed in regione corporum celestium
inveniuntur vita secundum ponentes corpora celestia animata in

regioni autem terre debentur vita in animalibus et plantis ergo
et in regione media que est aerea invenitur vita non sufficit
referri ad vitam avium quia aves ad modicum spacium
aeris supra terram elevantur nec videtur quod totum illud spacium
aeris vacuum vita remaneret propter quod ut michi videtur esse
aliqua aerea animalia ex quo sequitur quod aliqui spirituales substantie aereo
corpori uniantur. Item nobilioris corporis nobilior est forma sed aer
est nobilius corpus quam terra ad minus formaliter et subtilius. Si ergo
corpori terrestri spiritualis unitur substantia spiritualis que est anima multo
fortius corpori aereo unietur. Item corpus quod magis [illegible]
simplicior est uno sed aer magis videtur congruere anime quam corpus
compositum quale est corpus humanum quia ut Augustinus dicit super genesim
ad litteram anima per aerem administrat corpus. ergo magis nata est
uniri anima corpori aereo quam etiam corpori commixto. Item Augustinus in
libro 8 super [illegible] motus animalis spiritus est aeris et levis (?) quod
anima convenit de se indifferens est ut moveatur in omnes
partes sed hoc maxime videtur aeri convenire quia est ad levibus levis
et ad gravibus gravis ergo anima maxime videtur aeri uniri. Sed
Contra anima actus corporis organici sed corpus aereum non
potest esse organizabile quia non potest terminabile termino proprio sed termino
alieno non est per se figurabile ergo substantia spiritualis que est anima non
potest corpori aereo uniri. Respondeo dicendum quod impossibile est substantiam spiri-
tualem corpori uniri quod potest esse manifestum primo quidem quia
in tota alia corpora corrupta sunt mixta elementa preter ipsa (?)
secundum ad puta materia ... omni corporum. Unde non est
genus secundum rationem ordinis rerum quod aliquod corpus simplex spirituali elemen-
tali spirituali substantie unitur ut forma. Quarto (?) quia quod est aereum corpus
simplex in toto et in omnibus suis partibus unde si alicui parti aeris unitur
spiritualis substantia eadem ratione et toti aeri unietur et ita etiam aliis
tali eadem ratione elementaris potest simplex in toto et in partibus quod similiter
quod videtur absurdum. Plato (?) enim quod dixit aliqua substantia spiri-
tualis iungitur corpori unius ... corpori mo-
tum secundum hoc est quod corporibus celestibus substantie spirituales uniuntur

Aliso ut subba spualis p corp mpont ad ipsa sua opa
cor coporeid q e intelligere sicut aiad spualis unitur
corpori sed dicit at subba spualis no pt ym negs ree motu
qz aer contiuatur quid motus qz qui gsequitur foz qz
ex nale nc impem aliqs motu nc d toto aere nc in
aliq eius pte q no possit reduci d aliquam cam corpale
Vnd ex motu eius no appet qz aliq sba spual ei vniat
nc etiam vnitur spualis sba corpi aereo ppter pfectioem
intellectualis opacois (Cor eius enim sm se no e inpfectius
sp9 ut pz in libro de aia Vn relinquit q sba spual
no corpi vniatur aereo Ad sm go dicm q vbicuq
augu de demoib sic aerea corpa loqtur asserere
do qui eos sua ipsa sz sm oppioes alior Vnd ipse dicit in xxi
de ci dei Sunt qda sua etia demoib corpa sicut doctis
hoib visum est ex isto aere crasso atz humido Sz alit illa
qtm sic corpa demoes assumat no e ab d hac idualo
curandum opaga magnitudie d gtem ciopa disputatoe etiam
et p glo ps glucio Ad 3m Ad 3m dcm q in iferiori regioe
st ca bona e locus mixtois elemetorum corpa aut
mixta qto magis ad equalitate mixtioe pveniut tan
to magis recedut ab extremis gtrarietatis Et quanda
similitudinem gsequuntur celestium corporum q e sine gtrarietate Et
q vita magis est in suprema et infima regione q med
pprter ad dist inferioibus tanto perfectius e corpus ad
vitaq qto pprior ibus fuit equalitati complexois Ad 4m dcm q
corpus aeris e nobilius q terre sz corpus equalis complexois
e nobilius utroqz quae magis elongatur a gtrarietate et ideo
soli convenit sbe spuali vniri q ad inferiora elementa plus
natae habundare materia ad equalitatem gstituendam ppt eorum
cessum actue gtrarietatis Ad 5m dcm q aia dr administrare
corpus suum p illa quantum ad motum qz e susceptiue mo
tus aut corporibus spissis Ad vi dicm q aer no est dispos
ad corpus motum sz vir quiditate e levius vir a ... gnus Vn

44

ex quo non sequitur quod sit perfectius per aliam

Tercio queritur utrum omnes angeli differant specie ab invicem
Et videtur quod non dicit enim Augustinus in enchiridion caritas
naturalis que enim omnibus erat quod in peccatum atque finem ad tota
pervenit ex parte spiritualis meruit ergo sic arguitur Si omnes
angeli different ab invicem secundum naturam speciei pluribus angelis incorporalibus
cadentibus plures nature incorporabiles possent Sed hoc
non patitur divina providentia Si aliqua natura tolli eo quod ex toto pereat
utique ex auctoritate inducta quod non omnes angeli differunt ab invicem
secundum naturam speciei Secundo aliquis sit primus a deo in quo nulla
est diversitas tanto magis sit diversa angeli atque secundum ordinem
nature perfectiores sunt deo quam homines magis videtur diversa sunt ab invicem
quod different numero et specie quam que different numero et quia conveniunt specie Sed ergo
homines non differunt specie sed numero solum videtur quod nec angeli specie
different Sed contra aliquid est in formali principio facit aliqua esse eadem
specie dicitur vel in principio materiali facit differre numero sed in angelis
aut non est principium materiale ut forte ad corpus angeli ut supra
dictum est Sed ergo omnes angeli differunt specie differunt vero secundum essentiam
videtur quod angeli non different specie numero Dicendum est quod cum
subsistentes est individuum contentum sub aliqua natura speciei
ita quod sit individuum sit generi natura speciei predicabile Sed et secundum
fundamentum omnes angeli atque substantia creata subsistentes sunt ergo
sit compositum ex materia et forma sit similiter quod continetur sub aliqua
natura speciei Sed natura speciei non derogat quod possit esse plura
supposita Sed quod individua sub eo contenta derogat sed
conveniunt aliqua forma corporis in eadem specie ergo videtur quod possibile sit
esse plures angelos unius speciei imperpetuum aut non dicitur esse et
10 posse ut dicitur in 3° physicorum Sed ergo in angelis sunt plura individua unius
speciei Respondeo in angelis est perfecta dilectio naturalis ergo eius substantialiter est quedam
ad perfectionem dilectionis pertinet Sed quod sint plura unius speciei
non pertinet ad perfectionem dilectionis quia alia unius speciei non diligit
sed diligit in nunc secundum 1° etica viii dicit ad diligit plura Sed ergo in
angelis sunt plures unius speciei Respondeo ad solam speciem differunt secundum

bone· quilibet in dicto quod in specie videtur quare si omnes angeli
in 1a di[illegible] sunt quia damascenus ponit in 3o libro angelus est substantia
incorporea intellectualis semper mobilis arbitrio libera deo ministrans
per gratiam non natura immortalitatem suscipiens ergo omnes angeli
sunt specie unius ¶ angeli secundum [illegible] nature sunt propinquiores deo
quam inferiores sed in deo sunt 3 persone unius nature secundum numerum
Cum ergo in hominibus sunt plures unius nature secundum speciem videtur
quod multo fortius in angelis sunt plures persone in una natura
specie convenientes ¶ Gregorius dicit quod in illa celesti patria
ubi plenitudo boni est licet quedam data sunt excel-
lenter nihil tamen possidetur singulariter omnia enim quidem sunt
bonum non quidem equaliter quia alii aliis possident subli-
mius quod tamen omnes habent non est diversitas in angelis nisi secundum magis
et minus Sed magis et minus non diversificant speciem ergo angeli
non differunt specie ¶ Quecumque sunt in nobilissimo sunt
in specie quia nobilius est quod ponitur sine specie quam quod ponitur
sub genere Est enim differentia formalis respectu generis sed
omnes angeli sunt in nobilissimo quod in eis est in natura in-
tellectuali ergo omnes angeli sunt in specie ¶ Contra [illegible] dividatur
per duas differentias quarum una alteram [illegible] in perfectione differentia in
perfectione magis multiplicatur quam perfectione sicut [illegible] per plures
species multiplicatur quam [illegible] ¶ Substantia autem spiritualis dividitur
per mutabile et non mortale unibile ad corpus in specie
[illegible] imperfectior ergo substantia spiritualis unibilis
corpori scilicet anima [illegible] non distinguitur in multas species
multo fortius [illegible] spiritualis non unibilis ergo angeli non in
[illegible] ¶ [illegible] dicit quod ministrantes in
terrena militia sunt ad [illegible] celestis militie de quo
angeli dicuntur [illegible] ¶ Cum in eadem mili-
tate [illegible] non [illegible] secundum speciem
ergo non in celesti militia [illegible] angeli [illegible]
sunt diversorum ordinum [illegible] ¶ [illegible] in [illegible] ele

mota sunt ornata plantis et animalibus et celum sidereum
stellis sole et luna et ita celum empireum ornatum est angelis
sicut plantis et animalibus invenimus multa unius speciei sic etiam
videtur quod omnes stelle sunt unius speciei quia conveniunt in una
forma completiva que est lux ergo videtur pari ratione quod omnes angeli
vel aliqui conveniant in specie. Respondeo si plures angeli non ponantur
convenire in una specie hoc non est nisi quia in eis non est materia sed
remota materia non possumus tollere pluralitatem individuorum sub
unitate quia individuum non potest fieri sub specie nisi per materiam quia materia
est individuationis principium. Cum ergo necesse est ponere angelorum indivi-
dua quedam [illegible] propter aliam rationem possunt quod sint plures una specie
Preterea hec que sunt separata a materia idem est intellectus et intellectum
secundum philosophum. Si ergo angelus esset sine materia idem esset angelus in-
tellectus et intellectum. Cum ergo angelus intelligit aliud
ergo sequitur quod non esset nisi unus angelus quod est falsum non est ergo ponen-
dum quod angeli sint sine materia et ita neque ponendum est quod omnes angeli
differant specie. Preterea nullus est species completa qui non est sine materia.
Cum ergo in angelis non est materia non est in eis nisi [illegible] a
specie quia [illegible] sunt in hiis que sunt sine materia non est multi-
plicatio nisi secundum esse et comparationem ut habetur in [illegible]. Cum ergo
angeli sint sine materia ergo in eis non est multiplicatio aut unum
est causa alterius quorum utrumque est falsum ergo idem quod prius. Preterea
creature a deo sunt condite ut in eis divina bonitas
resplendeat sed in una specie angelorum resplendet divina bonitas
perfectius quam in una specie [illegible] non ergo est ponere plures species
angelorum. Preterea diverse species [illegible] sic ergo opposito
individui non possunt [illegible] assignari diverse species oppositione quanta
potest multitudo angelorum non ergo omnes angeli differunt specie. Quod
Respondeo [illegible] aliqui angeli specie [illegible] maiorem [illegible] videtur [illegible]
sunt unius [illegible] sed non [illegible] cum in eadem specie sint
[illegible] et [illegible] ut [illegible] autor [illegible]
species [illegible] non [illegible] individuis secundum [illegible]
ut [illegible] in 3o [illegible] non sunt plures angeli unius speciei

Nota

Pr^a ra so videntur multiplicari in vna specie secundum vim quod sit
corruptibilia ut in vna specie quod non potest conseruari in vno con
seruetur in pluribus sed angeli sunt incorruptibiles ergo non sunt plures
vnius speciei sed multiplicatio indiuiduorum in vna specie est per diuisi
onem materie sed angeli sunt immateriales ergo ut augustinus dicit viii
confessionum materia est prope nichil angeli autem sunt prope deum ergo in
angelis non est multiplicatio indiuiduorum in eadem specie Respondeo dicendum
Circa hanc questionem aliqui diuersimode sunt locuti quidam enim
dixerunt quod omnes spirituales substantie sunt vnius speciei alii vero quod
omnes angeli vnius ierarchie aut etiam vnius ordinis
alii autem quod omnes angeli differunt specie dicit Et idem in
speciebus rerum per materiam sunt ex conditione substantie corporee naturae
enim non dicitur compositum vel forme propter res substantiales absque
materia ubique sunt et vel quod sunt forme contracte ex materia formae
et angeli vero forme simplices abstracte a materia impossibile est enim
fingere quod sint plures angeli vnius speciei ex forma hoc contrariatur
materialis et in forma sic potest et abstracta vel secundum esse
vel secundum intellectum non remanet nisi vna in specie vna intel
ligatur enim albedo absque omni substantia subsistens esset
non esset posse ponere plures albedines Sicut videmus quod
hec albedo non differt ab illa nisi per hoc quod est in hoc vel
illa in illo Et similiter si esset humanitas abstracta non esset
nisi vna tantum Sicut vero angeli sunt forme ex materia et formae corporis
naturae Et dicendum quod materia diuisibilis angelorum sunt aliquo
distincte distinctio vero materiae a materia non in predicatur nisi duo
vna est principium rationem materiae et hec est secundum habitudines ad
actus diuersos ad enim materia secundum propter rationem sit in poten
tia autem ad actum dicitur naturae est quod secundum ordinem actuum
attenditur distinctio enim potentiarum et materie et hec modo
materia ...

...

in v° metaphisice que autem differunt secundum materiam diversa sunt. Ea autem
distinctio materie facit diversitatem individuorum in eadem specie.
Sic autem distinctio non potest esse in diversis angelis cum angeli
sint incorporei et omnino absque quantitatibus dimensionibus.
Similiter quia si ponantur plures angeli compositi ex materia et forma
quia sit in eis distinctio materie secundum principia individuantia sed quod non
solum specie sed gradu differunt. Sexto quia cum ordine universi
[illegible] bonum universi quoddam separatum sit deus
qui est sicut dux in exercitu quoddam autem in rebus ipsis
est sicut ordo partium universi sicut ordo partium exercitus est bonum eius
atque [illegible] ad deum sunt ordinata sicut
[illegible] superiores universi partes magis de bono universi
participent quod est ordo perfectius participant ordinem
[illegible] est ordo per accidens tantum maior est [illegible] in omnibus
dividuis unius speciei non est ordo nisi per accidens [illegible] enim in
una specie et differunt secundum principia individuantia et diversa accidentia
que per accidens se habent ad naturam speciei quantum ipse differunt ordine
[illegible] per se et secundum essentialia principia [illegible] enim in speciebus rerum
una habundat super aliam sicut et in speciebus numerorum ubi [illegible] in
duo [illegible] in istis autem inferioribus que sunt generabilia et corruptibilia
[illegible] unius [illegible] ordine in vero
[illegible] non omnia [illegible] per accidens
[illegible] sicut individua unius speciei in superioribus autem partibus universi
sicut in corporibus celestibus non invenitur ordo per accidens
[illegible] corpora celestia absque [illegible] specie differunt
[illegible] in eis plura individua unius speciei [illegible] unus
[illegible] una luna [illegible] multo magis in suprema parte
universi non invenitur aliquid ordinata per accidens et non per se
[illegible] quod omnes angeli [illegible] specie differunt secundum [illegible] et
perfectionem formarum [illegible]
ad deum [illegible] actus purus et infinite perfectionis [illegible] non
[illegible] ex perfectione nature angelice perfectam [illegible] unusquisque
[illegible] [illegible] ad suam speciem [illegible] quidem per

fecior gradus extremus perpendi pt deo n qui ei supre
mo gradu pfeccois n deest eorum que ptinet ad rem
totam esse habet enim in se omnes rerum pfecciones simul et
excellenter ut dictum est. In individuis aut in infima pte rerum
que ptinet ad generabilia et corruptibilia pfectum invenitur ex
eo quod hec que ad se ptinet sunt rerum individuorum sive uno
aut quod ptinet ad naturam sive specie aut natura sive specie est [illegible]
individuis invenitur quod inmediate ad pfectorum ptinere apparet
non solum in animalibus generabilibus in quibus unum indiget alio
sive specie ad quietum sed etiam in omnibus animalibus ex semine quali
libet generatis in quibus mas femina sive specie ad generandum
et ultimo in omnibus generabilibus et corruptibilibus in quibus naturalia est mul
titudo individuorum unius specie ut natura specie que non pt
perpetue conservari in uno individuo pt eius corruptibilitate con
servetur in pluribus. In pte aut superiori consimiliter invenitur al
que gradus pfeccior in quibus individuum ut solum est pfectum ut
nichil ei desit eorum que ad propriam speciem ptinent. [illegible] tota materia speci
contracta sub uno individuo [illegible] celestibus inter
[illegible] in suprema pte rerum creaturarum que est deus [illegible]
[illegible] scilicet in angelis [illegible] pfecco invenitur ut unum indivi
duo nichil deperdat que ad totam speciem ptinet et per hoc non pt plura
individua in una specie esse. deus vero qui in summo pfeccionis ad
nullo alio convenit non solum in specie sed nec in genere nec in aliquo
predicato univoco. [illegible] quod [illegible] ibi loquitur de
natura angelica et quantum non sunt quod convenit sunt esse natura
[illegible] ordinatur ad beatitudinem. [illegible] enim aliquis est natura angelica
[illegible] quantum ad [illegible] natura [illegible]
cum totam naturam angelicam ex toto natura angelica [illegible] natura
et [illegible] in beatitudine [illegible] eadem [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] electos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] omnibus [illegible] una
[illegible] ordinatur ad beatitudinem [illegible]
sunt specie natura [illegible] quod [illegible]

speciei est consideratio rerum secundum naturas suas et secundum quod modo est
loquendo de omnibus singulis pertinet de natura una deo appropriata
in qua est de natura et minima diversitas quia non secundum speciem
nec secundum numerum ar. x dicendum quod ipsum esse se habet ut actus tam
ad naturas compositas quam ad naturas simplices sic ergo in naturis
compositis species non solum ab ipso esse sed a forma quia species perficitur
et omne autem videtur pertinere ad compositionem et sic non in substantiis an-
gelicis species sunt secundum ipsum esse sed secundum formas substantie
quorum diversitas secundum ordinem perfectionis ut dictum est ar. xj dicendum
quod sic forma que est in substantia ultima individuatur per hoc quod non nata
in alio esse sicut enim in hoc producitur generatione ...
perficitur ... ita non posse esse vel aliquid pertinet ergo quod alibi
non prohibetur sub speciebus multa individua ... alibi
... pertinet ad unum speciei ... in hoc ... pertinet
ad unum individuum ita non ... non prohibetur esse in
multis ex hoc quod est natura in tali ordine ... pertinet ad
unum speciei ex hoc quod non est nata recipi in aliquo subiecto
... pertinet ad unum individuum ar. x dicendum quod affectio sequatur
cognitionem ... et ideo talis affectio ... sequens ... magis
... bonum ... cognitio ... magis ...
tanto affectio eam sequens magis ... bonum
... dilectio ... cognitione ... ordinatur
... absolute bonum ... cognitione intellectuali quia
ergo angeli ... habent ... magis
... ut dictum est ... q. ca. angelice ... deo ...
dilectio maior ... bonum magis ergo diligunt
se ... magis pertinet ad perfectionem ...
... pertinet ... bonum ...
speciei ar. xj dicendum quod substantias separatas non ... nec
... essentias earum intelligere ... de
... quod earum essentie ... generaliter ... naturarum
et earum proportionum ... intellectualis ... cognitionis capitulum

eo quod substantie separate non possunt a nobis distingui specie sed per remotionem
vel separationem aliquorum ipsarum etc. Secundo modo dicuntur distinguntur angeli
non distinguere pertinere ad speciem specialissimam sed ad genus subalternum
quod est genus et species unde distinguuntur per illud. Unde videndum quod magis dis
tinctionibus perfectiorem durare et aliquorum essentie diversitate quod non patitur
natura creata etiam non est hoc ad quid trahentem in creaturis
Ad primum dicendum quod intensio et remissio dicuntur accipi uno modo secundum diversitatem
secundum modum participationis forme et eiusdem forme sicut magis album
et magis clarum et minus album minus et magis et minus non
diversificant speciem. Alio modo dicitur intensio et remissio secundum gradum diversarum
formarum sicut album dicitur magis clarum quam rubeum et viride
et tunc intensio et remissio diversificant speciem. Et hoc modo dicuntur angeli
in donis spiritualibus naturalibus secundum intensionem et remissionem. Ad secundum dicendum
quod constituit in specie est nobilius eo quod constituit in genere sicut
determinatum indeterminato habet enim se determinatum ad inde
terminatum sicut actus ad potentiam non autem ita quod semper id quod
constituit in specie ad nobiliorem naturam pertineat ut in speciebus
animalium irrationalium. Sic non constituunt tunc species per additionem
alicuius nature nobilioris super naturam sensitivam que est nobilissima
in eis sed per determinationem ad diversos gradus in illa natura.
Et primo dicendum est de intellectuali quod est genus in angelis. Sed
ad secundum dicendum quod hoc non videtur ratio. Unde quod in perfectioribus creaturis
generibus plures species multiplicantur. Corporum enim dividuntur
per animatum et inanimatum. Plures enim videntur esse species
animalium corporum quam inanimatorum precipue si corpora celestia
sunt animata et omnes stelle. In creaturis quoque que dicuntur terra in
plantis et animalibus est maior diversitas specierum etc. Ut
hoc vera veritas investigetur. Considerandum est quod duo genera
sunt plurimum perfectiva. Videtur dicant enim plurima
compossibilia quod fuerit secundo. Unde in propinquiores eo plures in moribus
multis duo. Non. In XII in ierarchia celesti Angelice etc. et angelorum
decem milia milium transcendunt vel. Ad unum ergo

ex rebus corporalibus perpetue in quibus quanto corpus aliquod intrinsece
superius tanto minus habet de materia. Sed in maiori quantitate extenditur
secundum eius virtutem quod amplius sit ea quantitate; quanto secundum quod punctum co-
stituit continuatis et puncta linea ut modo per loquimur loqua-
mur. ita eadem in tota vere universitate quod quanto aliqua
substantia propinquior est entibus tanto plus habent de formali in lumine. Et quia at-
tenditur secundum distinctionem spirarum ut salvatur dictum duo minus
ab dominio luminis materiali quia attenditur secundum distinctionem individuorum
in eadem specie in qua salvatur dictum plurimorum quod ab eo una sola
species animalis racionalis in illis comunicantibus speciebus invariabilium
animalium ex hoc probat quod animale racionale quod hoc constituitur ex natura
corporea attingit in sui supprema natura substantiam spiritualium
sui infimo supremus autem gradus aliorum naturalium infimus est
una tamen specie unius possent dicere plures esse species vel illud animalium si
quis ponat corpora celestia animata. Articulus xi dicit quod homines
coniunguntur inter creabilia corporales quia sunt infima pars univer-
si in qua invenitur aliqua ordinata non solum per se sed per
accidens et ideo in eadem in illa de duplicatis simpliciter et or-
dines non duplicat speciem. Secus autem est in angelis qui sunt
suprema pars universi ut dictum est. Et ideo in hominibus angelorum
pluralitas non perfecta sed qualis esse contingit ut dictum est.
Articulus xii dicit quod ornamenta terre et aque quia corporalia sunt
recipiunt in lumine in eadem specie ut dictum est corpora autem celestia
eadem sunt diversarum sperarum ut dictum est. Licet enim non est forma
specialis earum aliquid quam possibilis de natura forme specialis
diversitatis tamen pro ea non est ergo etiam lux de illis quod pars ex hoc
quod diversorum corporum superiorum radio diversos habet effectus. Articulus xiii
dicit quod individuatio angeli non est per materiam sed per hoc quod sit forma
per se existentes quia non sunt nate esse in subiecto vel in materia
ut dictum est. Articulus xiiii dicit quod alique philosophi posuerunt quod quatuor
species debet esse de natura terra aqua ignis. Verum tamen dicit
quod terra terra quatuor et aqua aqua sed etc. quod oportet diu

acces⁹ posuit q vtq cognoscitiua ē nob pūt ē ipsm ē
d'nudata a nā cognosce^lum sicut pupilla a colore
sz tn ffq in actu e ffatum in actu ipta sit ffa in actu
p hoc q informat ffēpl^li spē et eadem rōne intellectus ē
actu et intellectum in actu ipta iforet^r p spēm ideo l
ligēs nō enim lapis ē in aīa sed spēs lapidis ut
ipse dicit ex hoc att alig' ē intelli^le in actu q ē a
mā separatū Et io dicit q in hijs q sunt sine mat'a
idē ē intellectus et quod intelligit^r nō oz quod q an^lus
intellectus in suba sit idem q anglus intelliget si sunt
immateriales sz oz q intellectus eorum informet p
plures alias Ad xv dicendum q mā que dicit^r ex dione
ultimum esse spēs sp'uales et tm i subsb' mā^lis sz i subst
immā^lbus e intell^do q ē d' causede^bus sm q unum et
multa diuidunt entis h intell^do congregat^r distinctōe forma^les
Ad xvj dicendum q diuisio sm causam et causatum ponit^r ad q
huiusmodi intell^re subas separatas ipta p hoc ponit^r p
vicine diuisio quoniam in eis sit causatum et inferiora
tat Vn si poneret^r diuisio quatuor d substb' in mā^lbus de
uine sapie causatum imaginat eade distinctione tn esset
si una ratione nō esset alia Ad xvij dicendum q quibus nā
creata accipit sm tanto nō ita pfecte representat diuina
bonitate sed intelli^do nā^re q qd in multis naturis intellect^r
continet^r comprehendit^r in deo Vnde et io oportuit in deo
esse plures nās in unius et etiam in subiecto angelic Ad
xviij dicendum q cessio de ... constitutionem angelicas spēs
accipit^r sm perfectum uel imperfectum uel precedens uel excessum
sed sicut sunt enim nūis et sicut se habent ...
tur et alia hmōi
Vno queritur Vtrum intellectus possibilis sit unus in omnibus
hominibus et vi^r q sic dicit enim aug(ustinus) in libro de quantitate
aīe Si dicero intellectus esse animas ipsum me ... dico

[illegible]pbile ergo videtur dicere non multas animas intellectivas
esse. Preterea in hiis que sunt sine materia est unum tantum individuum
in una specie ut ostensum est, sed intellectus possibilis sive anima in
tellectiva cum sit substantia spiritualis non est composita ex materia et forma
ut prius ostensum est ergo est una tantum anima intellectiva sive intellectus
possibilis in tota specie humana. Et dicebat quod licet anima intellectiva
non habeat materiam ex qua fit habet tamen materiam in qua est scilicet
corpus secundum cuius multiplicationem multiplicantur anime intellec
tive. Contra remota causa removetur effectus sed ergo
multiplicatio corporum est causa multitudinis animarum remotis
corporibus non possunt multe anime remanere. Preterea individua
fiunt secundum formationes priorum esse et aliud substantie enim de ratione
hominis est quod componatur ex anima et corpore sicut de ratione sortis est
quod componatur ex hac anima et hoc corpore ut patet per philosophum
vii° methaphysice sed corpus non est de essentia anime ergo impossibile est quod
anima individuatur per corpus et sic non multiplicabuntur anime
secundum multitudinem corporum. Preterea augustinus dicit contra felicianum si
originem animarum potentie requiramus prius est anima matre
et ego hac cuius pervenerunt videtur compositione et loquitur
de anima per quam est mater ut statim subditur ergo videtur
dicere quod sit eadem anima in matre et filio et eadem ratione in omnibus
hominibus. Preterea si intellectus possibilis esset in me et alius in te oporteret
quod res intellecta esset alia in me et alia in te cum res in
tellecta sit intellectum in actu et ita res intellecta numeraretur
per individuationem individuorum sed omnia que numerantur per
numerationem individuorum habent rem intellectam quare res
rei intellecte erit alia res intellecta in infinitum quod est
impossibile ergo non est alius intellectus possibilis in me et in te.
Preterea si non esset unus intellectus possibilis in omnibus hominibus cum
contingat aliquando scientiam a magistro in discipulum causari oportet
quod vel eadem numero scientia que est in magistro defluat ad disci

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] calidam in lignum [illegible] adurere non videtur [illegible]
combustivum [illegible] cum dispositionem habeat ad adurendum, scilicet quod
adurere [illegible] adurere est comburere. Si igitur non haberet ea prius [illegible]
[illegible] ea prius [illegible] quod in eo de novo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible]
in [illegible] [illegible] medio [illegible] de subito [illegible] quod vel [illegible]
[illegible] accidentia [illegible] [illegible] transmutationem non [illegible] in
[illegible] quod [illegible] nigredo causat [illegible] causet scilicet in [illegible]
[illegible] [illegible] activa [illegible] quod vel que [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad intelligendum ut [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aliquid [illegible] intellectus in omnibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] anima [illegible] cognoscat ea [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in qua [illegible] [illegible] [illegible] colores [illegible]
[illegible] cum pupilla [illegible] susceptiva colorum [illegible] [illegible]
[illegible] intellectus [illegible] non [illegible] [illegible] eorum que
[illegible] [illegible] toto corpore [illegible] quacumque parte [illegible]
intellectus [illegible] non est [illegible] cognoscitiva in materia corporali [illegible]
[illegible] toto corpore neque in aliqua parte eius [illegible] non multiplicatur [illegible]
multiplicationem corporum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] multiplicatur [illegible] multiplicationem corporum [illegible] non
[illegible] quod [illegible] corporis forma [illegible] non esse corporis forma quod [illegible]
[illegible] ex materia et forma non [illegible] ex [illegible] forma [illegible] multiplicatur
[illegible] ex materia et forma non [illegible] ex alicuius forma [illegible] [illegible]
[illegible] intellectus [illegible] non [illegible] multiplicatur [illegible] multipli-
cationem corporum [illegible] participans [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] david [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] caput [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sicut [illegible] ad [illegible] et [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] in eo quod potest fieri in alia quam prope [illegible] eadem
[illegible] singularibus hominibus [illegible] magis [illegible]
quod non quod forma anima non forma dat esse secundum materie [illegible]
[illegible] dat esse secundum [illegible] per vnum accidens [illegible] in multis
[illegible] sicut vnum [illegible] est in multis mobilibus vt dicit [illegible]
ergo multo magis vna anima potest esse in multis corporibus. Tertio non
[illegible] esse multos intellectus possibiles quia anima intellectiva [illegible]
est quam vegetativa et anima sensitiva et potest sensitiva ali[illegible]
[illegible] corpus [illegible] dicit enim Augustinus in vi° musice quod [illegible]
[illegible] corporales vegetabiles ab anima videntis [illegible] longe [illegible]
et vsque ad rem visam ergo multo magis anima intellectiva potest [illegible]
[illegible] alia corpora [illegible] corpus in quo est [illegible] intellectus possibilis
multiplicatur secundum multiplicationem corporum. Contra quia species intelli[illegible]
[illegible] intellectu possibili in me et te secundum multiplicationem corporum
multiplicatur [illegible] omnis forma multiplicabilis secundum multiplicationem
materie [illegible] corporalis potest abstrahi [illegible] materia [illegible] et [illegible]
[illegible] intellecta multiplicatur secundum multiplicationem intellectus
possibilis [illegible] abstrahere [illegible] intellecta [illegible]
hoc est impossibile ergo vnus intellectus in omnibus [illegible] omnis
angeli [illegible] non est [illegible]
[illegible] est vnum [illegible] omnibus hominibus [illegible]
est intellectus possibilis in omnibus [illegible] non fore individuata et multiplicata
[illegible] per materiam est intellectiva in actu sicut intellectus possibilis [illegible]
actu intelligit et intellectus in actu et intellectum in actu est
intellectum in actu ~~et intellectus in actu~~ vt dicitur in 3° de anima
sicut autem species in actu est [illegible] in actu ergo intellectus possibilis
non est individuatus neque multiplicatus per materiam corporalem
[illegible] est vnus in omnibus [illegible] receptivus [illegible] recipiente per modum recipi-
entis [illegible] species [illegible] recipitur in intellectu ut intellecta in
actu et non individuata per materiam ergo neque multiplicatur per modum

replicacos mate corporalis Tertio intellectus possibilis eam facit
intelligibilem in actu intelligit essentiam suam cum intellectum esse
cognoscit consideret quod ipsa eadem intellectus possibilis est intellectus
tum in actu sed non forma individuata propter materiam
et intellectui in actu igitur intellectus possibilis non est individuatus
individuatus et multiplicatus per materiam corporalem Et relinquitur quod sit
unus intellectus possibilis in omnibus Et quia talis est dicit apocalipsis
capitulo 7 vidi turbam magnam quam dinumerare nemo poterat
Turba autem non est hominum totalitas communicantium ab anima
a corpore absoluta. igitur sub multitudine anime intellective non
sunt cum corpori uniuntur sed esse a corporibus absolute Tertio
augustinus de gratia felicitatum fungamus sic presertim quod vo
luit esse in mundo duas generales et precipuas subiectas terram proponimus
expugnandam poterit in se ergo impossibile est unitatem
anim Quarto magis est alligata anima humana corpori eius quod corpori
celesti motor eius Tertio confirmatur de 120 de anima quod si
esset plura corpora mobilia esset plures motores in orbibus
celestibus igitur magis adsunt multa corporalia humana erunt
multe anime intellective et non unus solus intellectus possibilis Quinto
Omnia ad evidentiam huius questionis est intelligere quod intelligitur
non est intellectus possibilis et agens Quoniam autem quod antiqui poeserunt
intellectum de intellectu possibili [illegible] ex parte autem [illegible]
invenerunt quoniam secundum magnitudinem quoniam in actu oportet
ponere unum aliquam substantiam spiritualem per quam fiunt sensi
bilia in potentia quia oportet esse imponere ad species sensibiles et non
[illegible] actum in sua essentia aliquando sensibiles sunt in actu
sua sensibilia sicut a [illegible] posuerunt Sicut quod sic esset per
ideas in actu Quarto adinvenerunt quoniam intellectum in
actu quoniam impossibile necesse est ponere aliquam substantiam per quam
fiunt intelligibilia in potentia quod quidem in sua essentia est natura
non sunt depictis intellectus sensibilia quia [illegible] genere

possibilis sit incorporeus [illegible] sicut [illegible] dicitur
[illegible] esse incorporeum [illegible] possibilis [illegible]
[illegible] in potentiam reducitur de actu [illegible] intelligibilia que sunt extra animam
[illegible] non est necesse ponere [illegible] agentem [illegible] non est necesse ponere
intellectum agentem sed [illegible] que sunt intellecta in actu per se
subsistentia. Sed [illegible] sicut posuit Plato [illegible] formas posuit
[illegible] subsistentes [illegible] intelligibilia in actu
[illegible] ponere [illegible] quod faciat intelligibilia in potentia
esse intelligibilia actu abstrahendo species a materia et a con-
dicionibus individuantibus et hunc vocat intellectum agentem
[illegible] intellectum [illegible] in commento [illegible]
[illegible] separata [illegible] a corpore [illegible]
[illegible] et utrum sit unus intellectus
possibilis omnium [illegible] facere [illegible]
[illegible] prima [illegible] facere [illegible]
[illegible] secundum [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] intelligere [illegible] disputationibus [illegible] aliquis homo
[illegible] intellectum [illegible] separatum [illegible] sequitur
[illegible] ponitur quod sit unus intellectus [illegible]
quo omnes intelligunt [illegible] quidem [illegible] unius intell-
[illegible] plures actiones [illegible] eadem [illegible]
[illegible] duos homines [illegible] intellectum [illegible]
[illegible] sequeretur quod una [illegible]
[illegible] intellectualis operatio utriusque sicut [illegible] duo homines
viderent uno oculo [illegible] esset visio utriusque [illegible]
[illegible] intelligere [illegible]
[illegible]
intellectum in actu [illegible] coabstractum [illegible]

ex prima parte dupliciter fantasie [illegible] intellectualis
operacione. Tertio non potest dici sicut [illegible]. Contra quia impossibile est
formam numero unam in individuis eiusdem speciei [illegible]
unitur. Item duo equi conveniunt in eadem forma numero [illegible]
equi habent. Sed hoc quod duo equi essent unus equus quod est impossibile.
Et propter hoc in vii° metaphysice dicitur quod [illegible]
terminata constituunt individua ut patet [illegible]
hoc anima et ex hoc corpore. In primo casu [illegible] species operatur
[illegible] in pluribus individuis eiusdem speciei [illegible]
[illegible] cognoscitur a ipsa operacione [illegible]
iudicacio [illegible] operaciones [illegible] ipsa ad
operacio humana speciei est intelligere. Unde secundum hoc operaciones [illegible]
[illegible] in x ethicorum. Item ab operacionibus
primum non est intellectus passivus ut virtus cogitativa [illegible]
virtus appetitiva sensitiva que participant aliqualiter racione
[illegible] virtutes non habent operacionem nisi per organum corporale
[illegible] intellectualis non potest esse per organum corporale ut dicitur in 3°
de anima [illegible]
[illegible] non autem intellectus passivus [illegible]
[illegible] quod impossibile [illegible] intellectum possibilem
[illegible] quod intellectus possibilis non recipit ali
quas species a fantasmatibus [illegible] abstractas [illegible]
intellectus possibilis [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] quo [illegible] quod [illegible] nos [illegible]
intelligere [illegible] quod [illegible] in nobis non potest [illegible]
[illegible] magnus [illegible]
[illegible] in actu [illegible]
[illegible]

[illegible]

Ad secundum dicendum quod licet anima non sit nisi [illegible] tamen sunt sua
[illegible] habitudines ad corpus [illegible]
[illegible] forte ratio difficultatis [illegible] potius [illegible] sicut
[illegible] quod sunt corporis forte [illegible] ratione [illegible]
[illegible] anima [illegible] habitudines ad hoc corpus [illegible]
[illegible] quod [illegible] presuppositione [illegible] ponentium
[illegible] unam [illegible] ut exponendo [illegible] per [illegible]
quod [illegible] perpetua [illegible] causatur [illegible] quod
[illegible] consequuntur [illegible] Sed intellectus [illegible] non [illegible]
[illegible] quod res intellecta individuatur [illegible]
[illegible] individuatur [illegible]
[illegible] intellecta [illegible] ratio actu [illegible]
quod [illegible] non [illegible] sequitur [illegible] intellectum
[illegible] quod [illegible] intellectus [illegible]
[illegible] individuatur [illegible] forte [illegible]
quo [illegible] individuatur [illegible]
[illegible] in una specie [illegible] multa in una specie [illegible]
[illegible] individuata [illegible]
[illegible] quod [illegible] actu [illegible] singularia
[illegible] in una specie [illegible] in eadem ratione
individuatur [illegible] res intellecta [illegible] ad [illegible]
[illegible] intellectus [illegible]
[illegible] multa in [illegible] multa [illegible]
[illegible] dubitatio [illegible] res intellecta [illegible]
[illegible] in [illegible] quod non [illegible] sua [illegible]
[illegible] sua [illegible] adhuc eadem [illegible]
[illegible] ratio ad [illegible] considerandum est quod [illegible]
[illegible] intellectus [illegible] ut [illegible]
[illegible] res intellecta non [illegible]
intellectum [illegible] ut species intelligibiles quia intellectus [illegible]
in actu [illegible] species [illegible] ut [illegible] forte quo intellectus

intelligibile intellectum sicut res intellecta se habet ut constituta [illegible]
formatio per operacionem intellectus sicut hoc [illegible] quod dicitur secundum
[illegible] incorporeis in simplici [illegible] hoc habet [illegible] duas [illegible]
[illegible] in [illegible] una [illegible] quadratum intellectus
in simplici [illegible] qua [illegible] intellectus [illegible] aliquid
et hanc arabes vocant formationem vel ymaginationem [illegible]
[illegible] pont [illegible] et simplicem intellectum quanta
[illegible] vocant credulitatem vel fidem [illegible] operationem
intelligitur [illegible] intelligibile quod [illegible] non [illegible]
[illegible] secundum [illegible] [illegible] non [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] et actu [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] videtur [illegible] quo videtur et [illegible]
non [illegible] intellectus [illegible] [illegible] super [illegible] et super [illegible]
[illegible] intellectus a duabus intellectionibus [illegible]
[illegible] una et eadem [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] una et eadem [illegible] [illegible] alia et
alia sicut per duo [illegible] [illegible] et eadem res [illegible]
ex parte rei que videtur alia [illegible] alia [illegible] duplex [illegible]
[illegible] et [illegible] intellectus [illegible] quod intelligitur [illegible]
[illegible] [illegible] quod videtur [illegible] [illegible]
[illegible] secundum [illegible] quod videtur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] non in [illegible] quod [illegible] quod intelligit [illegible]
[illegible] [illegible] quod intellectus intelligit vel [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] quod intelligit [illegible]
[illegible] quod intelligit abstrahere [illegible] [illegible] et [illegible] secundum
[illegible] quod intelligit [illegible] [illegible] secundum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que
[illegible] intellectum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ex contrariis sicut ignis et aqua [illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] modum in regione [illegible] intelligentiis abstractis [illegible]
[illegible] plone vero [illegible] eundem modum quo [illegible] formarum alterarum
et ideo posuit [illegible] veram [illegible] aeres [illegible] non [illegible]
intellectivum [illegible] non [illegible] neque qualitate
neque quantitate neque [illegible] intellecte [illegible] quod [illegible]
causatur in [illegible] non [illegible] calorem [illegible] ab
igne [illegible] a medico [illegible] causat [illegible]
[illegible] quod [illegible] non [illegible]
tale causatum [illegible] medicorum [illegible]
[illegible] sanare [illegible] sicut [illegible] non [illegible]
sicut [illegible] causatum [illegible]
[illegible] qua causatur [illegible] devenimus per applicationem
communem [illegible] experienciam [illegible]
[illegible] inveniendo [illegible] ducunt [illegible] in
[illegible] in [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod ex hac
[illegible] putavit quod [illegible] aeres
[illegible] intellectum [illegible] quod [illegible]
esse [illegible] non [illegible] organum
[illegible] intellectum [illegible] quod [illegible]
[illegible] aliud organum quod habeat operationem suam per organum
corporale [illegible] organum [illegible]
[illegible] organum corporale [illegible] non [illegible] intellectum
[illegible] per organum corporale et ideo [illegible] cognoscatur [illegible]
[illegible] quae [illegible] toto corpore [illegible]
[illegible] quod [illegible] esse [illegible]
[illegible] non [illegible] possit
[illegible] [illegible]

essentialis forme corporis sm formas suas sed sicut una et eadem forma
diuersas gradus s[e]c[un]dum maiorem spiritualem a[n]i[m]e et minorem corporalem
corporale eius propter actus sui qui sunt potentie et ideo capobitur
ma[teri]a non forma eius sed forme corporis secundum condiciones anime
intelligentis id est corporis forma vero forme ei est forme cor-
poris mente ma[teri]a physica sicut color est actus corporis medi-
ante superficie ita tota a[n]i[m]a post diuersa corporis sic ...
partes ... p[er] maiorem intelligentiam id est in ... tamen quod alterum ...
tamen non potest esse alius actus qui est forma Sic ut aliquis
nomine ma[teri]e ... aliquid actum non est animalium quod in ...
... quod ... actualium vocet ... sicut quod non ...
... appellare aliquis potest vocari ... et ...
... fluuius ... plurima ... aqua fluente
... et ... unde ... fluuios
... alia ... non ... potest
... habitacio ... et ... eadem
... ... x
... ... ad ... motum ... quo
... ... motu ... ut
... ad ... sicut ...
sicut ad ... ad ... et ... per ... et ...
... ... non ... ...
... xii ... per ... per medios ... sunt ...
... ... augustinus ... aliorum ... tamen potentia
anima vegetatiua mediocris ... non est ... tamen
corpora ... ad corpus ... ...
... ex ... per ... intellectum non ... ut ...
... intellectualis non est ... ...
quod ... intellectum ... intellectum ... abstrahit

rem intellectam solum quod ab hoc intellectu abstrahitur intellectum solum et non predicatur de rebus [illegible] universalitatem dicitur
enim cum homo dicitur universaliter speciem quod intelligitur a me [illegible]
non est quod de intellectu homo dicitur universaliter speciem sed quod intel
ligatur a me [illegible] vim dicendum quod consensus in forma
[illegible] non causatur ex eo unitate intellectus possibilis sed ex simili
tudine nature ex qua omnibus in [illegible] speciebus omnes
[illegible] in hoc quod estimant [illegible] in nullo [illegible]
[illegible] vim dicendum quod esse in
dividuale non repugnat ei quod est esse intellectum in actu
quia substantie separate sunt intellecte in actu cum sint indivi
due alioquin non haberent actiones que sunt singularium Sed
esse materiale repugnat ei quod est esse intellectum in actu
et ideo forme individuales que individuantur per materiam non sunt in
tellecte in actu [illegible] intellectum non pro
individuatur per materiam [illegible] que sunt in
intellectum [illegible] materia corporali [illegible]
[illegible] individuatur per materiam corporalem [illegible]
[illegible] intellectus [illegible]
[illegible] intellectus [illegible]
[illegible] ad duo [illegible]

Tamquam queritur utrum intellectus agens sit unus in omnibus

hominibus [illegible] quod sic [illegible] videtur
[illegible] intellectum agentem [illegible]
intellectus agens [illegible] intellectus
agens est unus [illegible] separatus a corpore [illegible]
[illegible] intellectus agens

[illegible] a corpore separata ut dicitur in 3o de anima quod intellectus agens
non multiplicatur secundum multiplicationem corporum [illegible]
secundum multiplicationem hominum [illegible] anima [illegible] in-
telligat [illegible] actu agente ut dicitur in 3o
de anima [illegible] intellectus
agens non est [illegible] multiplicatur secundum multipli-
cationem [illegible] de potentia ad actum
[illegible] intellectus [illegible] de potentia ad actum [illegible] agente ut dicitur
in 3o de anima quod intellectus agens [illegible]
[illegible]
[illegible] intellectus agens non [illegible]
[illegible]
[illegible] intellectus agens non [illegible]
[illegible] intellectus a-
gens [illegible]
[illegible] non multiplicatur secundum [illegible] hominum
[illegible]
[illegible] intellectus agens [illegible]
intelligit [illegible]
[illegible] intellectus agens
[illegible]
[illegible] intellectus agens
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Tertio sic probatur quia ponitur de veritate ut sensibilia iudicare non pos
sumus tum quia ista que sunt mutabilia tum quia aliqua que sentire
non possumus per se [illegible] cognoscit aut creatum quia sine intellectu
possumus iudicare de veritate secundum intellectum agentem iudi
camus de veritate quia intellectum agentem [illegible] creaturam
de qua [illegible] augustinus [illegible] et de [illegible] quia nisi [illegible] multa
vera [illegible] vere [illegible] eternum modum
[illegible] ea tum [illegible] [illegible] in nobis videlicet quod [illegible]
[illegible] debet esse [illegible] nostra [illegible] eaqui
debet [illegible] ad [illegible] mentes consentientes
mutabiles [illegible] [illegible] [illegible] habitu
[illegible] [illegible] sunt [illegible] mentes [illegible] esse
[illegible] in quo [illegible] [illegible] illius
[illegible] quod [illegible] quod iudicare de iusto et iniusto nobis
[illegible] secundum [illegible] mentes [illegible] iudicandi [illegible] tamen
in [illegible] speculativis quia [illegible] nobis [illegible]
secundum intelligere intellectum agentem per intellectum agentem
[illegible] aliquid super [illegible] non quod intellectus [illegible] secundum [illegible]
[illegible] [illegible] augustinus dicit in libro de vera
religione quod [illegible] neutrum est optimum non
possumus iudicare [illegible] esse [illegible] melius [illegible]
melius [illegible] iudicare [illegible] quod [illegible] est melior [illegible]
[illegible] neutrum eorum [illegible] optimum quia [illegible] quod [illegible] iudicium fiat per
aliquid quod est melius utroque [illegible] non est aliud quam deus ergo
iudicamus per intellectum agentem [illegible] quod intellectum agentem
[illegible] deus [illegible] [illegible] [illegible] in 3o de anima quod in
tellectum agentem [illegible] [illegible] natura
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
neque [illegible] agens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

perfectione quam intellectum non est aliquis effectus [illegible] quia [illegible]
[illegible] multiplicantur [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] aliquis
[illegible] quod videtur
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] intellectum
[illegible]
[illegible]
Ulterius videtur quod etiam intellectus agens [illegible]
[illegible] intellectus [illegible] creatus
[illegible] intellectum
[illegible]
[illegible]
non est [illegible]
quod non [illegible] quod [illegible]
in pluribus aliquod [illegible]
non [illegible]
habetur [illegible]
[illegible]
e ponendum [illegible] ex
[illegible] ad illuminandum [illegible] po
nere intellectum agentem cum effectum eius illuminare sit aliquid causatum
formis et non multiplicantur sine causa necessitate [illegible] intellectum
per aliquas actiones [illegible] quod [illegible]
occupandi et frustra a deo creatus intellectus agens non
confert hoc ad cognoscendum in hoc quod illuminat intellectum

posse [illegible] intellectus [illegible] eadem fuerit actu [illegible] [illegible]
[illegible] ad operandum [illegible] aliud [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] posse no
[illegible] intellectum [illegible] m
[illegible] intellectum [illegible]
[illegible]
[illegible] intellectus [illegible]
[illegible] intellectum [illegible]
[illegible]
[illegible]
veritate [illegible]
[illegible] m
[illegible] videat
[illegible] quando [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] agens
[illegible]
[illegible] non fuit
[illegible] subsistente
[illegible] intellectum [illegible]
[illegible] quia [illegible] intellectus actu abstrahendo
[illegible] intellectus agens
[illegible] quandam [illegible] non [illegible]
[illegible] Quidam [illegible]
esse quandam [illegible]

a [illegible]
[illegible]
[illegible]

quidem ulterius aliquatenus esse unum [illegible] quod [illegible]
[illegible] intellectum [illegible] [illegible] [illegible] quidem
[illegible] ex [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aliquid [illegible] [illegible]
e [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quia [illegible] [illegible] [illegible] aliquid
[illegible] [illegible] intellectu [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliquid [illegible] [illegible] [illegible] alia
e aliquid non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in uno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] esse
aliquid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
intellectum [illegible] [illegible] [illegible] nunquam
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] esse aliquid intellectum [illegible] [illegible] et totaliter
imperfectum intellectum [illegible] [illegible] dicere quod iste
intellectus [illegible] [illegible] intelligentia actu [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia ab ea [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] quod in [illegible] [illegible]
[illegible] superioribus [illegible] [illegible] [illegible] actiue
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] agentes [illegible] alias

p(er)fecta [illegible] quantum ex sola vi virtute solis sed ex virtute
particulari que est in semine [illegible] alia imperfecta ge
nerantur [illegible] virtute seminis ex virtute solis [illegible] et in
[illegible] actu [illegible] al
[illegible] principium
[illegible] quod per virtutem
[illegible] quod [illegible] q[uod]
particulari [illegible] ut [illegible] illa
actu [illegible] particularis
ut [illegible] in actu [illegible]
[illegible] id quod est que
[illegible]
[illegible]
[illegible] a quo quod est
actu [illegible]
[illegible]
[illegible] intellectus
[illegible] intellectus agens
[illegible] ad hoc [illegible]
actu [illegible] vel
[illegible] prius
[illegible] intellectum agentem
[illegible] intellectus agens est sicut lumen
quod est [illegible] principaliter [illegible]
[illegible] ad virtutem [illegible]
[illegible] rationalis
[illegible] dependet
[illegible] intellectum esse

informa[illegible] subiectis separatas [illegible] suo [illegible] cui [illegible]
[illegible] respiciunt [illegible] fidei [illegible]
intellectualia [illegible] dicere [illegible]
dicere [illegible]
qua [illegible] singularitas
[illegible]
[illegible] intellectus agens [illegible]
in anima [illegible]
[illegible]
ad [illegible]
[illegible]
primus [illegible]
[illegible]
creata [illegible]
[illegible]
[illegible] ab [illegible]
esse in [illegible] vita [illegible]
[illegible]
[illegible] equalibus ut [illegible]
intellectualis [illegible]
sicut in imaginem dei [illegible] ad imaginem [illegible]
[illegible] ad imaginem [illegible]
[illegible] trinitatis [illegible] non ad imaginem [illegible]
dicitur quod lumen intellectus agentis [illegible]
[illegible] immediate [illegible] a deo [illegible]
[illegible] a malo [illegible] in illo dicitur [illegible]
nobis bona signatum est super nos lumen vultus tui domine [illegible]
[illegible] nobis bona ostendit [illegible] ergo [illegible] in nobis

intellia actu p mo ll[illegible] p[illegible]capat[illegible] aliq[illegible] a[illegible]
ca[illegible] [illegible] sicut hoib[illegible] qd v[illegible] fa[illegible] intelligibilia
p mo [illegible] separabil[illegible] [illegible] in aug[illegible]
[illegible] coll[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] con[illegible]
[illegible] aliq[illegible] [illegible] alia [illegible] que
[illegible] [illegible] [illegible] illuminat
[illegible] separab[illegible] [illegible] intelle
[illegible] quo [illegible]
[illegible] intellectum [illegible] angle
[illegible]
[illegible]
[illegible] illuminare [illegible] imprimere
[illegible]
[illegible] illuminat [illegible] a
[illegible]
[illegible] corpus
[illegible]
[illegible] intellectu [illegible]
[illegible] intellectu
[illegible] intellectu [illegible]
[illegible] tandem
[illegible] intellectu [illegible] idem esse [illegible] actu
[illegible] ver[illegible] [illegible] distinguit intellectum in actu
ab intellectu in [illegible] no[illegible] e intellectus [illegible] intellectus
in actu [illegible] in actu e [illegible] intellectum in
actu [illegible] [illegible] q[illegible] sensu in [illegible]
[illegible] intellectum

i actu ad intellectum i actu ad intellectum [illegible] que [illegible]
[illegible] in primo [illegible] intellectus i actu [illegible]
[illegible] in actu [illegible]
actu [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
actu [illegible] in actu [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad aliquid in actu [illegible] quidam actu [illegible]
[illegible] determinate [illegible] determinate [illegible]
in falsitatem [illegible] a materia [illegible]

In [illegible] cum [illegible] actu [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] a [illegible] et intellectum agentem [illegible] abstrahit [illegible]
a [illegible]
[illegible]
[illegible] quam [illegible]
aliquo in oculo [illegible]
[illegible] intellectus agentis [illegible]
[illegible] principalis [illegible] intellectus agentis
[illegible]
[illegible] actu [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] intellectum [illegible] non maior [illegible]
[illegible] agentis [illegible] magis
[illegible] inducat
[illegible] maior [illegible]
[illegible] non
[illegible] infinitum [illegible]
[illegible] infinita [illegible] aliquam [illegible]
[illegible] infinitum [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] infinitum
[illegible] non [illegible]
[illegible] ea [illegible]
[illegible] non [illegible] communem

q a sensibus abstrahuntur sed tamen tantum licet quod superior intelligentia
q [illegible] separate licet non sit ad manifestissima nature sicut
noctua ad lucem solis ut in 2° metaphysice Ad viii dicendum
quod [illegible] judicandi [illegible] veri-
tate [illegible] [illegible] judicandi de [illegible] per-
[illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] au-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mutabilis ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] veritatis alios [illegible]
quod judicandi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tamen ut [illegible]
in [illegible] augustini [illegible] [illegible] valent [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nulla
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] sensibilia [illegible] in [illegible]
[illegible] quedam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sicut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aliqua [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aliquid [illegible] veritate
[illegible] [illegible] [illegible] quasi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de veritate [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] eius [illegible] aliquis
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] judicium [illegible] [illegible] [illegible] stabilitatem
[illegible] quidem ex una parte [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] de quibus [illegible] esse [illegible] ex alia parte

i [illegible] virtute agnoscitiva [illegible] super [illegible] mente [illegible] vel
[illegible] illustrativa quadam superiori [illegible] intellectu [illegible]
illustrari [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] im
posse [illegible] deo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] diminuta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] spe
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intellectus agente
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod m
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intelli
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intellectus agentis
a deo [illegible] [illegible] [illegible] prima [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] quod melius [illegible] [illegible]
[illegible] utroque melius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] regula [illegible] mensura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omni
[illegible] nunquam tanto melius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] quod videatur aliquid esse melius altero

utrum [illegible] cognoscendo non oportet esse melius ubique sed aut [illegible]
[illegible] agentem [illegible] [illegible] esse meliorem [illegible] ad xi
dicendum quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intellectus agentis
[illegible] [illegible] moveri ad [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] quod intellectus [illegible] imperium ut dicitur
[illegible] [illegible] duo in una [illegible] [illegible] [illegible] ad xii
dicendum quod [illegible] una [illegible] [illegible] [illegible] sicut et una
[illegible] lapidis [illegible] est una [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intellectus Non
[illegible] [illegible] [illegible] quod intellectus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] magis [illegible] ad xiii dicendum quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] ad xiiii dicendum quod [illegible] in
intellectu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intellectum
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] anima [illegible]
intellectum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] diversitas
intellectuum [illegible] [illegible] ad xv dicendum quod
[illegible] intellectus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] intellectus possibilis [illegible]
[illegible] intellectus [illegible] dicendum quod intellectus agens
[illegible] intellectus [illegible] ab intellectu possibili [illegible] [illegible] [illegible]
utrique [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] agentis [illegible] ad xvi quod non est
ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad xvii dicendum quod [illegible] quod est in una [illegible] est
[illegible] [illegible] quae est in [illegible] quod utrumque est individuale

z malis quae est vlis z loquitur per magnitudinem non [illegible] sic [illegible]
[illegible] [illegible] seq[illegible] in puncto [illegible] per magnitudinem [illegible]
ex natura z ubique [illegible] actiua non [illegible] [illegible] actiua

Ultimo queritur [illegible] potentie due sint [illegible] que due
144 essentia [illegible] videtur quod [illegible] [illegible] [illegible] anno
[illegible] [illegible] mente notitia z amorem [illegible] exemplum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ulla [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non est
[illegible] [illegible] due [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
z [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] non [illegible] potentie due z illa
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicebatur quod [illegible] due non est
[illegible] due quae [illegible] [illegible] [illegible] z ita [illegible]
[illegible] [illegible] z [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] z [illegible]
non est aliquid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aff[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est quae [illegible] in [illegible] ergo [illegible] [illegible] [illegible] non est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] causalitas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] due [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] causalitas [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dicebatur licet [illegible] causalitas [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] causalitas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ergo [illegible] due sint [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod distinguuntur [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
distinguitur [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

sic ipse quod potentie duo esse eedem lex quemet eandem tamen
et ut videtur quod non sit memoria distincta et intellectus. Contra dicebat
quod distinguuntur ab actibus non autem sit ultra sine subs potentia
Contra quando unumquodque distinguitur secundum suum esse sunt secundum obiectum
intellectus et quod [illegible] ut dicitur 3° de anima [illegible] sine quo res
intelligere non potest [illegible] esse [illegible] non potest
[illegible] intelligere [illegible] memoria [illegible]
[illegible] [illegible] augustinus [illegible] in 3° de trinitate quod memoria
intelligentia et voluntas sunt [illegible] una vita una mens una substantia
et ita videtur quod potentie anime [illegible] eius essentia. Ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] corporis [illegible] anime
[illegible] corporis. Contra [illegible] [illegible] corporis [illegible] anima secundum
ut dicitur [illegible] accipitur per [illegible] anima secundum
suam [illegible] [illegible] corporalis [illegible] [illegible]
[illegible] potentia sua [illegible] anime [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] forma
[illegible] [illegible] potentie
[illegible] [illegible] [illegible] anime magis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] anime
[illegible] [illegible] [illegible] Contra [illegible] [illegible] anime
[illegible] [illegible] [illegible] potentie anime sunt
[illegible] [illegible] potentie anime sunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] potentia intellectus
[illegible] potentia quedam non [illegible] accipitur [illegible] secundum
[illegible] [illegible] accipitur [illegible] et secundum [illegible] quod potentie
anime non sunt eius essentia [illegible] maxime [illegible] esse [illegible]
[illegible] Contra potentie anime sunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] intellectus [illegible] [illegible] ergo potentie
anime sunt [illegible] aliquid non alia [illegible] anime ergo sunt

ide q ipa aie substa Tertio aia i mete vm[r] corpi ult
forā 7 no mediate aliq poten s; iquatu e forā corp[r]e
dat aliqui actu corpi no at l[z] actu q e esse q
s[z] actu eccia [illegible] in q[z] no e aia vocalis q[r]
lmq[z] q deb[z] huc actu q e itellige s; huc actu
dat potenā itellectiua q[z] poten itellectiua e id q eccia
aie Quarto aia e nobilior 7 pfectior q mā fa s; mā
fa e ide q[z] sua poten no ex[illegible] q[illegible] p[illegible] mate pt
accntib[z] eq q[z] sic accntib[z] [illegible] e sbali ai poten
in vno 7 eode pt sub q[illegible] q actu ut d[z] in g[illegible] metaphe
Rectius i[illegible] ē forā sbalis corpis q [illegible] poten[illegible] 7 pr
no sbali corpali [illegible] q[illegible] [illegible] sbali poten[illegible]
ma qd e impole 7 ita [illegible] q poten maē pt ipa
essen maē multo g[o] magis potentie aie sunt eq eccia
Quarto accntib[z] no extendunt ultra sua subiectu s; poten e
maē seu aie extendu[illegible] ultra [illegible] [illegible] no
[illegible] 7 [illegible] s; eccia alia q[z] poten aie no sunt
eq accnta [illegible] q[illegible] sunt [illegible] eccia aie p[illegible] oib[z]
subia ex hoc q[z] e [illegible] q e immaniu[z] a mā
ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
g[o] 7 [illegible] [illegible] e sua [illegible] 7 pa[illegible]
[illegible] In hoc q[illegible] sunt i me ma ide e i[illegible]
7 intellectu [illegible] aie eq [illegible] g[o] ipa essen
aie e [illegible] ut [illegible] aia e [illegible] poten
Et ptes [illegible] subia [illegible] poten aie [illegible] ptes eius
g[o] [illegible] subia eq Quinto aia e subia simplex ut sup[illegible]
e poten [illegible] ptes subie g[o] poten aie no sunt eius
essen s; accnta [illegible] q in vno simplex sunt plura 7 diu[illegible]
a [illegible] [illegible] no g[o] potencie sunt eq accnta
s; ipa[illegible] eq [illegible] q[illegible] 7 q[illegible] [illegible] xx [illegible]

intellectiue quod superiores essent diuidi in substantia virtute et operatione
intellectus ergo magis in creaturis aliud est esse et aliud virtus siue
potentia. Augustinus dicit [illegible] trinitate quod anima dicitur ymago dei
sicut tabula [illegible] pictura [illegible] eam. Sed pictura non est
ipsa [illegible] tabula [illegible] [illegible] quam ymago
assignatur in anima sunt ipsa anime essentia. Item quecumque essentie
[illegible] non sunt vna essentia [illegible] [illegible] que attenditur
ymago in anima [illegible] essentie [illegible] [illegible] ide
[illegible] quod [illegible] vna [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] operatio [illegible] a [illegible] [illegible] albertus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pre
[illegible] non sub [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] augustinus in libro [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
anime [illegible] [illegible] anima non est sue potentie. [illegible]
dicit in libro de memoria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] accidentibus
eadem ratione de potentia [illegible] [illegible] quod quidam posuerunt
[illegible] potentias anime [illegible] [illegible] [illegible] essentia ita quod
vna et eadem essentia anime [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Secundum vero quod est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
intellectualis [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut auicenna [illegible] [illegible] anime quod non [illegible] [illegible]
[illegible] diuersitatem [illegible] apparet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] omnino improbabilis. Primo quod [illegible] impossibile est quod alicuius
substantie create sua essentia sit sua potentia operatiua maxime
cum quod diuersi actus diuersorum sunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] actu sicut [illegible] [illegible] esse est actualitas [illegible]
[illegible] ita operari est actualitas operatiue potentie seu virtutis

sm enim hoc / utrorumque eorum est in actu eorum quidem sm esse potentia
ius sm operari. Secundo cum in natura creatiua sive operatiua sint
[illegible] hoc [illegible] solius dei [illegible] quod nulla creatiue
operatiua [illegible] eius [illegible] [illegible] dei [illegible] est quod
sua [illegible] Secundo impossibile apparet [illegible]
esse in anima [illegible] Tertio [illegible] quod esset in una est impossibile [illegible]
[illegible] in [illegible] duplicem actum [illegible] obiectorum [illegible]
eandem [illegible] actu [illegible] actu [illegible]
Quarto [illegible] quam quidem [illegible] qua
[illegible] et [illegible]
tiue [illegible] actu [illegible] esse
ut intellectus et voluntas [illegible] non possunt esse [illegible] non
esset a quo eius [illegible] dicit quod [illegible] idem posset
[illegible] actu [illegible] sm [illegible] Quinto [illegible] idem
ex [illegible] ad [illegible]
eandem una [illegible] et [illegible]
[illegible] non
posse [illegible] idem sm
idem [illegible]
quod [illegible] quid
accidentes [illegible] quod non [illegible] sub eius
[illegible] intellectu
[illegible] eandem
[illegible] est quod [illegible] a [illegible] dub actu [illegible] sm quod
[illegible] et [illegible] gratia [illegible]
[illegible] non enim [illegible] et
[illegible] esse [illegible] et [illegible]
[illegible] non esse in
subiecto [illegible] in subiecto esse [illegible] non

subst ipa essentia et maxime q no subsistit subiecto q sunt
accidentia i aliq novie dictam contra Sed em i 2a sue
qualitatis q dr ponit [illegible] aliis agentibus agens — al[illegible]
sm q per [illegible] dr [illegible] cato et
sm q a subiecto [illegible] em accidentis no possunt
[illegible] accidens predicati
[illegible] em
[illegible] accidentalium
[illegible]
[illegible] cu co
[illegible]
accidens e aliquid [illegible] et accidentia i [illegible]
predicatum et accidentis [illegible] cu substantia
predicato equatur [illegible]
[illegible] predicato
cu accidentis [illegible] essentia
vel [illegible]
accidentis [illegible] accidentis [illegible] ex
[illegible] accidentium [illegible]
[illegible] separabilit [illegible]
a[illegible] et accidentis q [illegible] na
turales [illegible] essentia na[illegible]
[illegible] dicatur [illegible]
nunquam [illegible] q habitus i actu dic sunt
ipsa [illegible] q nota [illegible]
i augu[illegible] logicis no [illegible] actus de habitus
[illegible] no [illegible] nota [illegible] sunt
ipa essentia [illegible] q [illegible] et [illegible] accidentis [illegible]

aug intellectum secundum quod augustinus loquitur de mente sum
quod novit se et amat se sic enim notitia et amor pertinent
opponi ad mentem aut sicut [illegible] trinitatem quam comparabitur
aut pertinent ad amatum et cognitum et hoc modo loquitur quod
augustinus ea enim verba dicit amor et notitia pertinent ut existentes
in mente idem etiam concessit quod modo habet sicut ut [illegible] no
uit [illegible] [illegible] quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] no
n [illegible] [illegible] [illegible] amet [illegible] [illegible] novit [illegible]
dicendum quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que audivit ig
notae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] proprie dicta [illegible] qui
[illegible] [illegible] non intelligens dicta [illegible] a [illegible] [illegible] comparatio
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] totum
Unde [illegible] adest [illegible] [illegible] secundum totam suam essentiam et virtu
tem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] est ad
aliud vero est totum [illegible] [illegible] non adest [illegible] [illegible] parti
neque secundum totam suam essentiam neque secundum totam suam virtutem
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
est totum potestativum [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] secundum totam suam essentiam sed non secundum totam suam virtutem Unde
[illegible] modo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] et [illegible] non [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] est ideo
ad [illegible] dicendum quod [illegible] [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non per accidentia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab accidentibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per [illegible]
accidentia [illegible] sicut [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
per [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] secundum quod [illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] dicendum quod [illegible] [illegible] de accidente

sm q e ane ad naue gia 3 n e mem mb sulitz z aeidt
[illegible] alios ut dem e ad v dm q pon e ate sunt dici [illegible]
een [illegible] no q [illegible] [illegible] [illegible] ab esen [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] q [illegible] ad vi [illegible] vii [illegible] q [illegible] e [illegible]
co intelle [illegible]
q [illegible]
ve [illegible]
ve [illegible] sponte
z [illegible] q [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] in [illegible] to poto
[illegible] ppo
[illegible] q [illegible] ul tan
quibus [illegible] aquilo [illegible] hic ed
[illegible]
na [illegible] intellect [illegible]
ac [illegible] dm q
[illegible] vna [illegible] vna [illegible] q com
p [illegible] q to
[illegible] tota tia
e [illegible] totall [illegible] e [illegible] ipia
e [illegible] in [illegible] pon in
[illegible] q
e [illegible] tllis pon [illegible] ad x dm q [illegible]

que primum accidit ipa met e ipo zu ul ubi ipse agentis
non ab procedit impfectum ut ergo utilitas sit a a virtute
Ad xi dicendum q [illegible] e mana [illegible] p [illegible] e
sicut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ad
xij dicendum q [illegible] [illegible] [illegible] alibi [illegible]
ubi q no e [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ubi [illegible] [illegible] [illegible] in malis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pone
Ad xiij dicendum q [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ad
xiiij dicendum q [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] e [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] In
telligi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] primum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ad xv
dicendum q [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et io
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non ab [illegible] [illegible] ad [illegible]
Ad xvj dicendum ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] ad [illegible] [illegible] q [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] idem
[illegible] [illegible] [illegible] q [illegible] [illegible] sicut [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] tu qd e ipsle aliqui [illegible] augq inte debet [illegible] q
[illegible] esse [illegible] aie [illegible] eq [illegible] sp ei [illegible]
e [illegible] qd no e [illegible] q d [illegible] qd no e ex [illegible]
ad xviii d [illegible] e q ex hoc q [illegible] aialia [illegible]
[illegible] q [illegible] intellectiua [illegible] q eius
[illegible] sba ad xviii [illegible] q intellectu [illegible] e
po [illegible] intellectiua [illegible]
no solu [illegible] ad xix [illegible] q pote aie
[illegible] no [illegible] totalit [illegible]
[illegible] habi [illegible] ad xx
[illegible] q [illegible] aie [illegible] in aia [illegible]
[illegible]
[illegible] suit [illegible]
aie [illegible] intellectus agens [illegible] voluntas
z ad hanc [illegible] in aia aie
z aliqua [illegible] ad [illegible]
[illegible] huius tractatus sancti Thome de aquino de
spiritualibus creaturis [illegible]

Repertorium tractatus de spiritualibus creaturis

Incipit liber de principiis rerum editus a fratre Thoma de Aquino

Nota quod quoddam esse potest licet non sit, quoddam vero est. Illud quod potest esse dicitur esse potentia, illud quod iam est dicitur actu esse. Sed esse duplex est, scilicet esse essentiale vel substantiale rei, ut hominem esse, et hoc est esse simpliciter. Est autem aliud esse accidentale, ut hominem esse album, et hoc est esse aliquid. Ad utrumque tamen esse est aliquid in potentia. Aliquid enim est in potentia ut sit homo, ut sperma et sanguis menstruus; aliquid est in potentia ut sit album, ut homo. Tam illud quod est in potentia ad esse substantiale quam illud quod est in potentia ad esse accidentale potest dici materia, sicut sperma hominis et homo albedinis. Sed in hoc differunt, quia materia que est in potentia ad esse substantiale dicitur materia ex qua, que autem est in potentia ad esse accidentale dicitur materia in qua. Item proprie loquendo quod est in potentia ad esse substantiale dicitur materia prima, quod autem est in potentia ad esse accidentale dicitur subiectum. Unde dicitur quod accidentia sunt in subiecto, non autem dicitur quod forma substantialis sit in subiecto. Et secundum hoc differt materia a subiecto, quia subiectum non habet esse ex eo quod sibi advenit, sed per se habet esse completum, sicut homo non habet esse ab albedine. Sed materia habet esse ex eo quod sibi advenit, quia de se habet esse incompletum. Unde simpliciter loquendo forma dat esse materie, accidens autem non dat esse subiecto, sed subiectum accidenti; licet aliquando unum pro altero ponatur, scilicet materia pro subiecto et e converso. Sicut enim omne quod est in potentia potest dici materia, ita omne a quo aliquid habet esse, quodcumque esse sit, sive substantiale sive accidentale, potest dici forma; sicut homo cum sit potentia albus, fit actu albus per albedinem, et sperma cum sit potentia homo, fit actu homo per animam. Et quia forma facit esse in actu, ideo forma dicitur esse actus. Quod autem facit actu esse substantiale dicitur forma substantialis, et quod facit actu esse accidentale dicitur forma accidentalis. Et quia generatio est motus ad formam, duplici forme respondet duplex generatio: forme substantiali respondet generatio simpliciter, forme accidentali generatio secundum quid. Cum enim introducitur forma substantialis

dr̄ aliqd̄ fieri simplr̄ sic dr̄ hō fit qm̄ hō gn̄atur. Sed aūt d
tradicat formē accn̄tlis nō dr̄ aliquid fieri simplr̄ sz sz quod sic
qm̄ fit album nō dicitur simpliciter fieri simplr̄ uel generari sz fieri uel
generari album. Sciendum aūt dr̄ generacōm oppō dupl̄ corrupcōē
sz sz quod ē simplr̄. Generacō enim ē corrupcō simplr̄ nō quia nō ē gn̄e
subē. Et gn̄ac̄ sm̄ quod ē de aliis gn̄ibus. Vnde generacō
mutacō dr̄ nō eē ad eē ex quo ē tempo dr̄ esse ad esse ad
nō eē et io nō ex quoli nō ente fit gn̄acō sz ex ente nō
quod ē ens inpotencia sic ydolum ex cupro quod ē ydolum inpotencia sz
nō [illegible] actu. Sed [illegible] quod fit gn̄acō terra respectu entis pōn
quod ē mā. Sed ens actu quod ē priuacō [illegible] p quod fit actu sz
formā sic aūt ex cupro fit ydolū cuprum quod ē in potencia ad formam
ydoli ē mā hoc aūt quod ē infiguratum sm̄ quod correspondet ē priuacō
figure aūt aq̄ [illegible] ydolum ē forma nō aūt [illegible] ex cupro
[illegible] aduentum illius formē ul figure [illegible] esse in actu et eius
esse nō depēdet ab ista figura sz ē forma accidentalis. Vnde cū
forme artificiales sint forme accidentales [illegible] nō separantur
[illegible] talia [illegible] constitutum ē in esse perfecto a mā. Sed ergo
terra principia [illegible] sz mā formā et priuacō quorum altera sz forma
ē id ad quod ē gn̄acō. Alia duo sunt ex quibus est ex quo ē
gn̄acō. Vnde in qua et priuacō sunt [illegible] subiecto sz differunt rōē
[illegible] enim id quod est est infiguratum est ante aduentum forme
et ex alia rōē dr̄ est [illegible] infiguratum. Vnde priuacō
dr̄ eē principium nō per se sz per accidens sz quod accidit [illegible]
sic. Vnde hoc est per accidens. Medium [illegible] nō enim
[illegible] medium sz ex eo quod [illegible] quod accidit [illegible]
[illegible] in vno subiecto. Et [illegible] ē accidens sz [illegible] quod nō sz
[illegible] ut [illegible] et nō [illegible] quod separatur ut album
ab hoīe separatur. Vnde licz priuacō sit principium per accidens
nō tamen est mā a priuacōe denudatur [illegible] est sub vna
formā [illegible] priuacōs alterius et [illegible] sic in igne ē priuacō aeris

et aeris privacio ignis. Et sciendum quod cum generacio sit ex non ente
non omnis quia negacio non determinat sibi subiectum, ideo videntur ea
sit dicta eadem de non entibus ut chimera non videt et eadem de
entibus que non nata sunt videre sicut de lapidibus. Sed privacio
non dicitur nisi determinato subiecto in quo potest nata est fieri sicut sic
cecitas non dicitur nisi de hiis que sunt nata videre. Et quod genera-
cio non sit ex non ente simpliciter sed ex non ente quod est in subiecto
aliquo et non in quolibet sed determinato. Ideo enim ex quolibet non
igne fit ignis [illegible] tali non igne circa quod natum sit fieri
forma ignis. Ideo dicitur quod privacio sit principium. Sed [illegible] dicitur
ab aliquibus quod alia sunt principia in esse et in fieri. Ad hoc enim
quod fiat ydolum oportet quod sit materia et quod ultimo sit figura ydoli
et iterum quod iam ydolum est oportet hec duo esse scilicet materiam et privacionem.
Sed privacio est principium in fieri et non in esse quia cum fit ydolum
non est enim esse non fieret quia cum est non fiat nisi in successi-
uis illud quod fit non est nisi [illegible] ex quo iam ydolum est
non [illegible] ibi privacio [illegible] quia affirmacio et negacio non sunt
simul simpliciter. Nota privacio et [illegible] hec privacio est principium per accidens
ut supra expositum est. Alia duo sunt principia per se. Ex dictis
ergo patet quod materia differt a forma et privacione secundum racionem. Materia enim
est id quod intelligitur sub forma et privacione sicut in cupro intelligitur
forma et infiguratio. Et nos autem materia vocatur cum privacione quia
sine privacione sicut eris cum sit materia ydoli non importat privacionem
quia ex hoc quod dicitur eris non intelligitur indispositio vel infiguratio.
Sed farina cum sit materia respectu panis importat in se privacionem
forme panis quia ex hoc quod dico farina significatur dispo-
sicio seu ordinacio apposita forme panis. Et quod in genera-
cione seu subiecto permanet privacio [illegible] non nisi compositum ex materia
et privacione. Ideo materia non importat privacionem permanet quod autem importat
privacionem desinit esse. Sed sciendum quod quamvis materia sit composita forme
sicut eris cum sit materia respectu ydoli ipsum tamen eris est compositum

ee ma 7 foē et io eē no dr ma fma qz hz forē ipā
at ma q intelligit̃ sub quad̃ foē 7 puacoē Sz esse sub ista
foē 7 puacoē dr ma fma ꝑtē hoc qz cum ipa no ē ma
actu 7 hoc ecciā dr vlaꝯ hz qz oīs dispōo 7 qqnto ē
ꝑ formacōem ma fma qz si nō se hz ad oīs foēs 7 pri
uacoēs sic eē ad vrūlibet 7 ī figuracōe 7 hoc dr simil̃ ꝑa
pt̃ ecclā. dicit ma fm respectu aliquē gnōs sic aq̄ ē ma
fma liq̄ aliud no tn̄ ē fma simplr qz ē gtā qo ma
7 fma cum hz mlt̃ foēs hz scōm qz ma fma ecciā
forma no gniat̃ nec corūpit̃ qz oīs gnacōo est
ad aliquid qo aliq̄ aliud aūt [illegible] est gnacō
ma est aliud aūt ad qd ē est forma Si g̃o ma ul
foē gnarētur māe esset ma 7 forme esset forma sic
ī infinitū vnde gnacōo mst cōcepta ꝑ se loquendo Scōm
ē ecciā qz ma sit dr vna ī omīo ī oībȝ Sz vnū nūo
dr duobȝ modis sim qz est vna foēaȝ dicitur m nūo
sic foē 7 hoc mō ma [illegible] no dr vna nūo cum ipse no
hz aliquā foēz qz dicit̃ ecciā vnū nūo qd ē sine
dispōibȝ q faciūt differē nūo et isto mō ma fit
dr vnū nūo qz intelligit̃ sine dispōibȝ oībȝ q faciūt
differē nūo ul dr qz ē dēnacā ī nūo et istum qz liz
ma no hz ī sīa nā aliquā foēz ul puacōe sic ī
rōe eius no ē figuracōe tn̄ nūquā denudat̃ a foē 7 p̃
uacōe Semꝑ enim sub vna forma ē qūqz sub alia 7 p̃
se nūquā pt̃ ēe qz cum p̃ rōe eꝯ no hz aliquā foē qz
no pt̃ ēe in actu cum esse in actu no pt̃ nisi a foē 7 est
solūm ipō et ideo ꝑ se est in actu no pt̃ dicit ma fma
se dicitl g̃o ꝑs tīca esse ꝑ nāe ꝑs māe foēaȝ et
puacoē 7 [illegible] no sunt sufficiētia ad gnacōes qd cm est
īpossiblē no pt̃ se reducē ad actū sic apparet qd ē īpossiblē

ad volu[n]tatem no[n] fiat / si volu[n]tas indiget operante q[ui] forma[m]
volu[n]tatis educat de po[tentia] ad actum forma[m] ea no[n] existe[n]te
neq[ue] educet se de po[tentia] ad actum cu[m] liquet de for[m]a generati
qua[m]diu eni[m] ee tam[en] gn[er]ata existe[n]s eni[m] no[n] est nisi i[n] facto
esse q[uo]d at op[er]atur hoc est i[n] fieri du[m] est fit / op[or]tet ergo p[re]ter
ma[teriam] et forma[m] ee aliq[uo]d p[ri]ncipiu[m] q[uo]d agat / et hoc dicit esse eff[iciens]
cu[m] id movens intelligens vel eni[m] est p[ri]ncipiu[m] motus et q[uia]
ut d[icitu]r in sex[to] metaph[ysice] o[mn]e q[uo]d agit no[n] agit n[isi] intendens
aliq[ui]d q[uia] ee aliq[uo]d q[uan]tu[m] p[er] id q[uo]d intendit ab operante et
h[oc] d[icitu]r finis et licet q[uo]d o[mn]e agens tam nat[ura]le q[uam] volu[n]tariu[m]
intendit fine[m] no[n] ta[men] requirit[ur] q[uo]d o[mn]e agens agnoscat fine[m] nec id
delib[er]et de fine cognoscere eni[m] finem nat[ura]ra in h[is] quorum
actiones no[n] sunt determinate s[ed] se h[abe]nt ad opposita sic se h[abe]nt
agentia volu[n]taria et ideo op[or]tet q[uo]d cognoscant p[er] q[uas]
actiones determine[n]t et eligant ea q[uae] sunt ad fines
et p[er] h[oc] eorum quidem de actionibus que no[n] op[or]tet q[uo]d res
p[er]suasione creditur determinate actiones sunt determinate
a p[r]op[ri]o. hinc est m[ag]is p[er]suasio[n]e inventa q[uo]d ab op[er]atio
magis aut ut ab agente volu[n]tario q[uo]d deliberet q[uo]d de age[n]
te n[atura]li et ita p[atet] p[er] locum a maiori q[uo]d op[or]tet est agentis n[atur]ale
fine[m] deliberare intendere fine[m] et tamen intende[re] m[odo] aliud est
q[uo]d h[ab]ere n[atur]ale i[n]clinatione[m] ad aliud ex quo p[atet] q[uo]d sunt ee
cause s[cilicet] materialis efficiens finalis et formalis h[abe]t a[utem] p[ri]ncipiu[m]
et ratione[m] quidditatis ut d[icitu]r in q[ua]rto metaph[ysice] et narat[ur] in lib[r]o
posteriorum po[ste]r[iorum] q[ua]tuor causas et tu p[ri]ncipia causa aut accip[itu]r
tria p[er] ea extrinseca q[uia] p[er] intrinseca materia aut et forma dicunt[ur] c[aus]a
intrinsece re[rum] eo q[uo]d sunt partes constituentes re[m] efficiens et finis
dicunt[ur] intrinsece q[uia] sunt extra re[m] sed p[ri]ncipia accip[itu]r solum cau[s]as
intrinsecas p[er] quas aut no[n] nomina[n]t[ur] nisi causas q[uia] est p[ri]ncipiu[m]

per accidens ut dicitur est et eodem modo oportet nos intelligere
de causis per se ad quas tamen causas per accidens reducuntur quia omne
quod est per accidens reducitur ad id quod est per se et cum aliqua principia
ponantur aliquibus per causas intrinsecas in primo physicorum tamen ut dicitur in
primo metaphysice principium potest dici de causis extrinsecis etiam modo de causis
que sunt principia rei scilicet de causis intrinsecis causa vero dicitur de utrisque
[illegible] principium per causas [illegible] contrarium principium
et esse principium causa tamen causa [illegible] aliqua principia
id quod est principium sive consequatur quod posterius sive non potest dici
principium sicut fabrica dicitur esse principium cultelli et quod aliquid movetur
sicut de [illegible] dicitur quod albedo est principium illius motus
in [illegible] id a quo incipit esse motus dicitur quod principium [illegible]
[illegible] non est id a quo sequitur esse ingrediens et [illegible] de
eo quod consequitur esse posterius unde dicitur quod causa est quod [illegible]
sequitur aliud [illegible] principium a quo incipit esse motus [illegible]
dicitur esse causa [illegible] principium [illegible] posterius [illegible]
[illegible] causa [illegible] id a quo incipit [illegible]
esse [illegible] per accidens [illegible] ut [illegible]
[illegible] non dicitur esse nisi de causis ex quibus componitur res que
[illegible] materie [illegible] non [illegible] et [illegible]
[illegible] sicut in medicina [illegible] quod medicina est
[illegible] sicut terra et aqua [illegible] quod
sunt [illegible] et [illegible]
non [illegible] corporis
[illegible] quo [illegible]
[illegible]
aliud est id ex quo [illegible] et est in ea et non [illegible]
[illegible] forma [illegible] et in ea est [illegible]
[illegible] est ex toto [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] unde non potest dici

paiis etiam sapiens. Et ela apt; aliquo magne ad no cerd
pat ut d̄ in libro de gna et corruptione. Ea pteda sz 7 no diuit
sm fecundi ffe ponit ad diuz sz corpus quod ptes di
uisas dfor sic mag os ptes sut eiusdem rōis q deuit ffe no
sic aut ceteris q ptes e aq s eo eiusdem apt; ab ee ellis ut no di
uidat sm quantitatem. Et gratis si no diuidat sm speciem et p aut
no diuidatur. Et etiam sic dicitur diuidit ela deonu pz quod
paratione quod mo i paruo sit et q aut lt aui plg q elmt
lt ee apt dicit generatione i ipo mente. Vnde ipso q e e
sic aut gnita. Dicitur que quod e impsibile q ela pa cibus
h prbda eg eis e cupre lt aeteifex. Et aeteifex ut effi no
cupre ut nii lt aat e impossibile q ill z eā ganatore
gubnatore z ea salute nauis et ipilis. Et sig p absse
ea illig p p principia. Vt in ecc q impossibile e q eas eā sit
ea lt etiam rph ehi e d e diuisio e sicut deambulacio
e ea sanitate ut supra. Et sanitas e ea deambulacione
ut finis deambulacio enim lt ea sanitatis ipse sanitate
et ect impt e nul actual ire e sine ac pro effis
enim et iste. Iu finis eā ad finis no sit in actu ius p
operacione causa agent. Et finis et ea effi ut lt ad non
sput s p i re ccre finis. Vnde e finis e ea illius qd est
finis ut p i deambulacio ut sit sanitas no tn fit fine
de fine lt cu no e ea causalitatis fine i no sit finez
de ea similis sic mediu sit sanitate esse in actu no
tn sicut q sanitas sit finis z finis ab no e ea illius q
e efficiens. Et cu ut sit acc p efficiens ul opans sanitas
enim no fit medicus ee medicus lt dico sanitate q fit
operante medico. Et fit q medicus sit efficiens ul operans
sanitas enim no fit medicus ee medicus lt dico sani
tate q fit operante medico. Et fit q medicus sit efficiens

ul' operatiuo. Vnde finis est causa causalitatis efficientis quia facit
efficiens esse efficiens ul' operans. Aliter sicut materia esse materiam et formam
esse formam cum materia non separatur forma nisi per finem. Vnde dicit quod
forma est causa causalitatis causalitatis in ordine causarum. Materia et
forma causa forme secundum quod non est in materia et forma causa materie in
quantum materia non habet esse in actu nisi per formam. Materia enim et forma
[illegible] ad inuicem ut dicitur in ii phisicorum. [illegible] enim ad
compositum ut partes ad totum. Sed finis [illegible] ad partes.
Et quia omnis causa aliqualiter est naturalis et finis [illegible]
Secundum quod dicit [illegible] ut dicitur [illegible] in [illegible]
[illegible] per esse duplex [illegible] aliquis finis et [illegible] actu [illegible]
[illegible] et [illegible] enim aliquis finis aliter generatione et [illegible] et
[illegible] et complemento. [illegible] ergo non [illegible] procedit de im
perfecto ad perfectum et ab incompleto ad completum imperfectum enim
est suus perfectus secundum ordinem generationis et temporis. Sed perfectum est prius
suo imperfecto secundum naturam. [illegible] dicit quod [illegible] puero
[illegible] et complemento. Sed puer est [illegible] generatione et tempore.
Sed licet in [illegible] generabilibus imperfectum sit prius suo perfecto et potentia suo
actu [illegible] in [illegible] et [illegible] quod suum imperfectum [illegible]
[illegible] in [illegible] actu et perfectum suo. Et quia
[illegible] ad actum actu [illegible] perficit imperfectum
[illegible] suo [illegible] generatione et tempore [illegible] enim cum
[illegible] quod est [illegible]. Et sic forma est materia in [illegible] et comple
mento quia materia non habet esse completum nisi per formam. Aliter est finis suo
[illegible] generatione et tempore [illegible] efficiente facit motum ad finem. Et quia
finis [illegible] efficiente [illegible] esse [illegible] et complemento [illegible]
[illegible] efficientis non completur nisi per finem. ergo iste due cause sunt
materia et efficiens [illegible] suo [illegible] generationem. Sed forma et finis sunt prius
[illegible] perfectionem. [illegible] duplex est natura [illegible]
[illegible] que procedit a causis formalibus [illegible] generatione [illegible]

ipse esse sub*tin*ia et efficacos Sic n*ecessi*tas mortalis p*er*ueniat
ex ma*teria* et dispo*siti*one contra*riorum* co*m*ponentium / absoluta q*uia*
non est impedimentum [illegible] al*iqua* [illegible] ne*cessi*tas al*iqua*
[illegible] q*uia* procedit ex causis p*ro*p*ri*is [illegible] gen*er*ac*i*one s*e*c*un*d*u*m forma*m*
et sp*eci*e*m* Sic [illegible] q*uia* [illegible] et conceptionem esse s*e*c*un*d*u*m [illegible] gen*er*at ho*min*e*m* q*uia*
hac [illegible] no*n* e*st* [illegible] p*ro*p*ter* [illegible] gen*er*ac*i*one s*e*c*un*d*u*m [illegible]
gen*er*ari ho*min*e*m* [illegible] n*ecessi*tas [illegible] q*uia* [illegible] put*at*
[illegible] [illegible] forma*m* [illegible] s*e*c*un*d*u*m [illegible] ignis
[illegible] ignis [illegible] ignis ca [illegible] gen*er*at
[illegible] ignis e*st* forma [illegible] actu [illegible] calidi [illegible]
[illegible] e*st* finis [illegible] q*uia* gen*er*ans [illegible] species [illegible]
agentis [illegible] e*st* [illegible] ab agente [illegible] e*st* [illegible] finis
gen*er*ans [illegible] gen*er*ante [illegible] gen*er*ac*i*one cultelli forma
enim cultelli e*st* finis gen*er*a*ti*onis [illegible] q*uia* e*st* [illegible]
cultelli e*st* [illegible] gen*er*ante [illegible] cultelli [illegible] finis [illegible] gen*er*a*ti*onis [illegible]
ex duobus [illegible] causis [illegible] q*uia* [illegible] gen*er*ans a [illegible]
[illegible] gen*er*at ho*min*e*m* [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fine [illegible] gen*er*ante [illegible] [illegible] cadit [illegible] forma [illegible] n*umer*o
[illegible] e*st* forma gen*er*antis [illegible] e*st* [illegible] gen*er*ati [illegible] eadem e*ss*entia no*n* cadit
[illegible] n*umer*o s*ed* [illegible] [illegible] e*st* [illegible] q*uia* facie*n*s et factum sunt
[illegible] n*umer*o q*uia* [illegible] e*st* forma gen*er*ante e*st* [illegible] gen*er*a*ti* [illegible] eadem e*ss*entia
no*n* cadit [illegible] n*umer*o s*ed* [illegible] [illegible] [illegible] gen*er*at ho*min*e*m*
[illegible] gen*er*ans et gen*er*atum sunt [illegible] n*umer*o s*ed* [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] q*uia* ma*teria* [illegible] q*uia* e*st* ens imp*er*fectum [illegible]
imp*er*fectum [illegible] alie [illegible] [illegible] actualit*er* [illegible] p*er*fectum al*iqua*
et imp*er*fectum no*n* [illegible] [illegible] [illegible] q*uia* [illegible] sub esse
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] e*st* q*uia* [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] p*ro*p*ter* posterius
Sic [illegible] q*uia* a*gens* et mediu*m* sunt ca*usa* finis [illegible] e*st* ca*usa*
p*ro*p*ter* [illegible] mediu*m* p*ro*p*ter* posterius Et [illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible]

causis ipse est sicut ars ut supra qualiter ipse est sanguis ...
... quando medicus sanat et tamen qualiter medicus sanavit ...
... quia ... et ... quod ... est ... producere quod ...
... et ... remota quod ... Unde ... duo ...
... ... [illegible]
... quod ... ... est ... remota ... ... specia
... [illegible] ... est
... [illegible] ... mo
... [illegible] ...
... [illegible] ... materialia et
... ... [illegible]
... ... alia ... ... per accidens ... causa per
... alicuius ... ... edificatoris et ... domus
... ... est ... accidit
... ... alicuius
... ... per accidens ...
... ... edificatoris ... ...
... ... est ... ...
... ... et ... ... per accidens ...
... ... medicus
... domus ... ... ut ... ...
... ...
edificatoris medicus et ... domus ... ...
... ...
... ...
... ... medicus ... sanitatem ... ...
... ...
... ... motus naturalis ... ...
... ... domus ... ... est actu
... ... actu ... actu ... ... edificator ...
edificator ... ...

q̄ licet nō causet vel ī actu tn̄ pt causare sicut edificat(or)
[illegible] nō q̄ edificat s; q̄ pt edificare [illegible] sic cū q̄ loquī
de ca(us)is ī actu necc(ss)e ē [illegible] ī causatū p(ro)p(ter) certa q̄
s; vng pt [illegible] Si em̄ ē edificator ī actu op(or)tz
q̄ sit edificatū [illegible] ē edificatū ī actu q̄ pt edificare
ī actu [illegible] ē [illegible] ī causis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de
[illegible] mag(is) [illegible] sm̄ [illegible] p(ri)ncipi
[illegible] Queda ei [illegible]
[illegible] Queda [illegible]
[illegible] ī [illegible]
[illegible] Queda [illegible]
[illegible] Queda at
[illegible]
[illegible] no ē [illegible] q̄ no p(re)dicat(ur) [illegible] ano
[illegible] p(re)dicat(ur)
de pl(ur)ib(us) [illegible] equioce [illegible] q(ua)d
p(re)dicat(ur) [illegible] sm̄ id [illegible] equioce [illegible]
[illegible] sm̄ id no [illegible] p(re)dicat ali
quid d(e) pl(ur)ib(us) [illegible] attribuit(ur) vni alicui
eid(em) [illegible] sanū d(icitur) [illegible] vrina [illegible] de po
[illegible] ex toto [illegible] vrina
ut de signo sanitatis de [illegible] de pocō ut
de ca(us)a [illegible] attribuu(n)t(ur) vni sm̄ [illegible] in
[illegible] exemplo [illegible] in agente [illegible] qui opat(ur) p(er)
arte [illegible] opat(ur) sine arte [illegible] p(er)
attribucio(n)e ad vnū agens [illegible] mediata [illegible] p(er)

attribuitur eadem ratione subsistendi per se entibus de subiecto [illegible] respectu
et ex aliis principiis [illegible] ex toto est eadem ratio quia [illegible] est ens
et [illegible] et alia [illegible] omnia [illegible] ens [illegible] attribuitur
[illegible] quia quidditas [illegible] subsistendi [illegible] entis [illegible] de subiecto
et [illegible] posterius [illegible] ab aliis [illegible] necessario [illegible] et alio modo
[illegible] primo [illegible] prius et [illegible] posterius de
[illegible] analogice [illegible]
[illegible] ad istud [illegible]
[illegible]
[illegible] non est eadem [illegible]
[illegible] analogia
[illegible] analogice [illegible]
[illegible] et actus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Sic eadem [illegible] est primum
[illegible]
aliorum [illegible]

Incipit liber de eternitate mundi secundum fratrem [illegible]

Supposito secundum fidem katholicam mundum non fuisse ab eterno
[illegible] quod [illegible] potuerit habuisse du[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
Questio est utrum mundus potuerit semper fuisse [illegible]
non [illegible] questio [illegible] intelligere [illegible]
[illegible] videtur [illegible] intelligere [illegible]
intelligere [illegible] deus potuit [illegible] fuisse [illegible]
Aliud [illegible] a deo non factum [illegible] non
[illegible] apud [illegible]
non esse non posse [illegible] ab eo [illegible]
[illegible] intelligatur [illegible] fuisse et [illegible]
totum [illegible] videtur [illegible]

simile. Secundo autem dicitur istud esse impossibile vel hoc dicendo quod deus
non potuit facere aliquid quod sic fuit aut quod non potuit facere
et sic deus possit facere. In prima autem parte continet contradictionem in hoc
quod deus potuit facere quod sic fuit [illegible] potentie
et similiter [illegible] deus facere quod sic
fuisset. Secundo autem dicitur quod hoc non sit [illegible] non potest intelligi
nec dubium [illegible] ut dicatur [illegible] vel [illegible]
[illegible] possibile [illegible] repugnantiam [illegible] vel
intellectum [illegible] sit similiter non
possit [illegible] aliquid potentia
[illegible] non sit factum [illegible] deus potuit
facere [illegible] potuit facere ut [illegible] fuit quod fuit et
fuit [illegible] repugnantiam intellectuum aliud
non possit fieri [illegible] quod non sit [illegible] affirmatio et negatio simul
vera [illegible] deus hoc posset [illegible]
quod deus hoc non potest facere [illegible] manifestum est
quod hoc non potest facere ut hoc fuit [illegible] hoc esse
destruit [illegible] quod deus potest [illegible] facere quod
[illegible] ut credendum est [illegible] quod
petrus non fuit petrus [illegible] augustinus
in libro contra faustum [illegible] ita dicit [illegible]
facit ut ea que facta sunt facta non fuerint non videt se hoc dicere
[illegible] ea que vera sunt eo ipso quod vera sunt falsa
sint [illegible] magni [illegible] posse facere
quod fuit petrus non [illegible] fuit [illegible]
[illegible] sit repugnantia intellectuum quod
aliquid sit causatum a deo et [illegible] fuit [illegible] de hoc
sit [illegible] dicendum quod hoc possit fieri a deo
ut aliquid causatum a deo sic fuat [illegible] quod est re-
pugnantia intellectuum [illegible] non est [illegible] est impossibile

aliud esse. Sed enim ad omnipotentiam dei pertineat, ut deus intellectum
humanum excedat, ex ipsa omnipotentia dei derogat, quod [illegible] aliquid
possit intelligi in creatura quod a deo fieri non possit. Non est
[illegible] de potentia quod [illegible] hoc non possit in hoc quod contradictionem implicet
quod utrumque esse causatum a deo [illegible] et non [illegible] principium
durationis [illegible] repugnet, adversarii dicunt non [illegible], [illegible] non repugnat
[illegible]. Si enim repugnat, hoc esse [illegible] propter alterum duorum
videlicet quia quodcumque agens [illegible] producit duratione
[illegible] ut [illegible] producit duratione [illegible] quod causatum
a deo ex nihilo fieri. Primo quod [illegible] quod non est necesse
ut causa agens [illegible] producat duratione suum causatum si ipse
voluit. Primo quia non [illegible] causa producens effectum suum subito non
producit effectum suum [illegible] est effectum producens causa suum subito
quod non per motum [illegible] non est necesse quod duratione producit effectum
suum [illegible] subito [illegible] illu-
minans [illegible] quo-
cumque instanti [illegible] esse [illegible] accidens eius
ut [illegible] quod [illegible] ignis esse
ignis incipit esse calefaciens [illegible] subita [illegible] non
est [illegible] in
instanti [illegible] quod potest agens producens effectum suum subito non prae-
cedere duratione [illegible] causa produ-
cens per motum effectum suum [illegible] quod [illegible] praecedit
[illegible] effectum [illegible]
[illegible] per motum [illegible] non facile [illegible] quod tale agens
duratione effectum suum non praecedit [illegible] in illo tempore
[illegible] Non potest
huic enim obviari quod deus est causa agens per voluntatem [illegible]
voluntas non est necesse quod praecedit effectum suum duratione
[illegible] agens per voluntatem [illegible] quod agens [illegible] deliberatione [illegible]

aliquid ut ideo ponatur primum cum producere totam rei substantiam
non minus potest producendo totam substantiam quam cum producere formam in
producere formam primo nullo magis quam non producat eductive
ideo dicere potest maior probatione in eorum productione [illegible] aliquod agens
quod producit substantiam totam potest [illegible] ut patet. alias producta potest
quantumcumque imperfecti ut de [illegible] illuminante quod nullo fortiori deo
quod producit totam rei substantiam potest facere ut [illegible] spiritualiter
[illegible] si aliquis causare potest quod potentia in actu [illegible] non possit potentia
effective eius alias causa producens [illegible] non est impossibile esse
[illegible] de complemento quod tantum deus [illegible] potest eo
potentia et ita non est necessarium quod durante [illegible] [illegible] voluntas
[illegible] simul [illegible] eius et [illegible] deo [illegible]
[illegible] quod [illegible] a deo [illegible] quod
[illegible] dicitur quod [illegible] non esset agentis per
voluntatem quod [illegible] ponatur agens per voluntatem [illegible] potest fa-
cere ut causatum ab eo numquam non sit et ita patet quod non repugnat intel-
lectum quod dicitur cum agens non precedit effectum suum duratione
quod [illegible] repugnat intellectui deus non potest facere ut illud
[illegible] videlicet ut repugnat intellectui [illegible] factum numquam
fuisse [illegible] quod necessarium sit non esse eius duratione precedit
[illegible] quod dicitur ex nihilo factum esse [illegible] quod [illegible] in nullo repugnat
[illegible] ex dicto Anselmi in monologion c. 8 exponens
quod creatura sunt ex nihilo [illegible] in [illegible] quod dicitur aliquid
esse factum ex nihilo est ad intelligendum quod [illegible] non esse
[illegible] unde [illegible] factum [illegible] dicitur videtur quod [illegible]
[illegible] ex [illegible] ex nihilo [illegible]
intelligatur quod [illegible] esse [illegible]
ab eadem ex nihilo [illegible] non ex [illegible] nihil [illegible]
[illegible] non potest aliquid [illegible] factum
[illegible] quod [illegible] fuisse et per modum

aliquid esse [illegible]. supponit quod ordo. [illegible] non [illegible] propter hoc [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut patet [illegible] Creatura sua et quo modo [illegible] sua est
[illegible] [illegible] [illegible] per ordinem impliciter ad ordinem absolute
[illegible] ordo [illegible] est [illegible] duratione et non est [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] non [illegible] natura ut [illegible] [illegible] creatura
esse prius non [illegible] duratione fuit non et postea fuit aliquid [illegible]
[illegible] [illegible] non fuit non quod ens [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] aliter [illegible] tempore ut creatura [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nullius est [illegible] materialiter quod esse [illegible]
[illegible] quod [illegible] fuit non et ens [illegible] duratione [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] creatura sic fuit ubi aliquo tempore [illegible] [illegible]
quod [illegible] est [illegible] quod [illegible] non [illegible] ut [illegible]
[illegible] illud medium [illegible] a sole [illegible] quod aer est factus
lucidus a sole et quod [illegible] ex [illegible] genita [illegible] ex eo quod non
[illegible] adeo [illegible] fuerit [illegible] quod [illegible] facta lucida [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] sic illuminati a sole [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] aliter esse [illegible] adeo et nunquam non fuisse non est in illo
aliqua repugnantia. [illegible] [illegible] aliquid [illegible] esse quod [illegible]
non videtur quod [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] repugnet [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod ibi non sit repugnantia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loquens [illegible]
quo [illegible] [illegible] non esse [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuisse [illegible]
sic [illegible] vestigium [illegible] vestigium a [illegible] [illegible]
esse [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible] ab alio
factum esse [illegible] et [illegible] in illo [illegible] fuerit

sic exponite q fecit et ad fctm sufficeo unq dicit sic no
posse intelligi (Sz cmo procedit contra eos) hec dic xi libr
e c xxu ab a deo quem mundum fctm fatent' no tn quos
uolunt licet sine creacione mundi ut mo quiddam nimis intel
ligit sic sit factus S ab quo ipo intelligit est tractu e
d sta ro. Nunc uide ecl quo nobilissimi phoz no vide
tur hanc repugnanciam Et eciam aug in eod libro xi c° contra
illos loqnes q qsig fide mecum i ponebe autoritate Cum
sit agimus q 7 deum eternum 7 omni nat q no sunt q incepit
ab eo nobiscum fateatur q qsig postea pcedit) iste phos et cetera
nobilitate ab auctoritate vicerunt (Vt li° ecl ps diligente
inspicient uidebit eciam q poluerit sic fuisse q mundum illos po
nunt eum a deo fctm n° de hac repugnancia intellectum
proprietas in ut p eam face se ostendedi 7 q ponunt eam
debile fundamentum dicit b eciam dom | li° c 8 | Ro aptum
natur 7 q quo no enter ad esse deducitur etiam de esse
ei qui sui pncio e 7 ss 7 hec hugo d s vio i pncio sui
lib d sacramentis. Ineffabilis in ipote nitam no potuit
pr' fuisse cum eternum esse i faciendo nunciaret. Ex hoc autem
tab rationem intellectu ptz p ho que boe. Et i vo libro d q sola
cre i vo tre quid eo audiuit ipsum plom sincerum n°
h siluisse mundum quod n° habiturum esse defectum h° mo
conditum coditum mundum fieri eternum putabat. Aliud e enim
p interminatam duci vitam quod modo plo attribuit aliud iter
minabilis vite totam pit apprehendisse presencia quod diuine
mentis proprium esse manifestum est. Unde ptz q ecl no sedet quod sola
obviavit sz q cultura eccl deo Inuzacione 7 q p illud
medium dicat q n°° aliquid pot esse eternum deo q sz n°
q+ est i mutabile nisi sola deus quod ptz per ho quod hugo in li°
d aute dei xi c° 7 qui mutabilitate eciam i eo

mutari non potest esse contrarium. Ad primum dico quod licet sit inevitabilitas non
transit tempus nec potentia est quia iam non sunt nec futura quia mundus potest
in eorum modo esse tempora preterita ex futuris dependent [illegible]
tria autem non esse cum modo [illegible] impossibile est vel fuisse quia iam non
sunt vel futura esse quia non [illegible] potest contrarium esse non [illegible]
licet [illegible] [illegible] [illegible] quod omnia [illegible] est illa [illegible]
[illegible] ita etiam est ut [illegible] aliquid contrarium esse non possit [illegible]
[illegible] [illegible] adduntur [illegible] [illegible] quas
[illegible] [illegible] eas [illegible] quas prima est difficilis
esse quod est [illegible] infinitate [illegible] modus [illegible] est [illegible] et non
infinitas [illegible] esse [illegible] non est [illegible] quod deus
mundum facere potuit [illegible] temporibus et [illegible] vel [illegible] facere
quam fecit [illegible] [illegible] aliud mundum fecisset ab eterno [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] infinite [illegible] adhuc non est [illegible]
quod deus non possit facere quod [illegible] infinita actu hec et [illegible] alia
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] de hoc potest teneri
diligenter [illegible] hoc [illegible] dubitatione [illegible] eternum
quod mundus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quam [illegible]
non potest [illegible] clamat [illegible] [illegible] deus celum et terram
et quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] oratione [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ponere mundi
eternitatem erroneum est et [illegible] fidelibus [illegible] [illegible]
ipse deus eum ab eterno facere potuit ipse deus novit [illegible]
eum ab eterno facere non potuit [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non potuit ab eterno et [illegible]
eadem facere potuit etc.

Incipit tractatulus de principio individuationis. Capitulum
primum De modo cognitionis sensitive

Cum due sint potentie cognoscitive [illegible] sensus
[illegible] et intellectus manifestum [illegible] supponere

a parte sensus [illegible] ... Secundo est ... cognoscere ... fuerit
dimensiones ... ergo ... sensus ... propinquior est rei ... quam
totum ... cognoscitivum fundatur ... in libro
[illegible] ... passiones ... sensibilibus
[illegible] ... passionem ... esse ... pluries
... de passionibus ... medium ... sicut ... tu
... passiones intellectus sunt ... media
... passiones ... primum ... intellectus ...
Secundo ... actiua ... esse ... illa
... a sensibus ut ... in ... ... corpore ... in
... alterum ... non ... actum ... sunt ... reddit
dulce ... albus ... nigrum ... est dulce ... sensibile ... ter
... actiua ... non per actum ... fantasmata ... sunt
a parte ... sensibilium ... ergo ... [illegible]
... una ad ... potentie ... Alia
ad ... tunc ... quod ... fuit ... et ... in
... natura ... actu ... potentie (...) ... ultra
non ... actu ... potentie quia ... sub ... sibi ... ad ...
principium ... alia non est ... in ... eius
... est per ... actu ... sed ... sic ...
... secundo ... actu ... Ex ... dicitur
... est ... in intellectu ... ut ... de ...
anima ... esse ... est ... ratio
agendi ... ergo ... non ... passiva et potentia sua
non ... cognitione ... per fantasmata
... sensibilium ... ergo iste sunt duo modi ... quorum
alter cognoscitiva ... a parte sua sunt Alter vero ... sunt a parte
... sua ... significare alicui
... Eundem ... actiue ... cum ... apprehendit
... per ... intellectum ... ut
... ad ... singularia ... multa sunt ...

impedit intellectum quominus [illegible] ut in[illegible] non videtur non est [illegible] in
potentia [illegible] qui actu ut dicitur de spiritibus [illegible]. Sed eadem est apud
nos singularitas [illegible] a materia quod tamen impedit ipsum per
sensibilia abstrahere [illegible] cognitione quam singularitas non
impedit cognitionem sed materialitas. Cum ergo intellectus noster [illegible] cogni-
ne sui [illegible] simpliciter reflectitur super se [illegible] virtutem
cognoscitivam cum ubi ad se redit non tendit [illegible]
aliquam [illegible] quod [illegible] anime [illegible] ipsum non potest esse
completum [illegible] intellectum ipsius ut ducta ad actum per speciem
principalem [illegible] ut docet plus quam [illegible] intelligit sicut a quo
non est materialitas [illegible] alterius potentie [illegible] tamen
quemadmodum singularitati non quam alicui [illegible] in se [illegible] quam
esse anime [illegible] perceptibilitate sue non [illegible] politas ma-
ior est politate angelorum quam magis distat a deo [illegible] gradu
[illegible] quam angelus deus [illegible] et quanto [illegible] primus
appropinquat tanto plus politas et minus [illegible] sed non solum in
[illegible] politas [illegible] intellectu minuit
[illegible] ergo [illegible] bonum [illegible] intellectum [illegible] actu
est [illegible] ut in [illegible] separata accipitur. [illegible] enim cognoscit
[illegible] sua politate [illegible]
[illegible] actus sua [illegible] est politas sua et esse
[illegible] sua [illegible] ipsum esse [illegible]
actus [illegible] principalis actus [illegible] est forma per
[illegible] sicut [illegible] duos actus [illegible]
[illegible] principale [illegible]
[illegible] principale duas [illegible]
cognoscit [illegible] qualitas natura et per [illegible] cognoscere [illegible]
non et cognoscit [illegible] accipitur [illegible] per se ipsum [illegible] per
[illegible] cognoscit sua [illegible] ipse est

[illegible]

Capitulum xiii in quo ostenditur quomodo separatur quiditas a singularitate

Hinc restat unde vera separatur quiditas sensus et intellectus a se mutuo manifestaretur. intellectus sepe sensus deserunt. Sensus autem propria ... particularia ... accidentia ... et qua ... per se ... Quiditas autem particularis ... et ... ut per se ... in ... sensus ... cognoscitur ... intelligibilis ... non ... ad intellectum pertinet ut per se ... in eius ... materialiter ... Deo quiditas vero materie ... ipsa sua ... particularis ... in ... particularis ... de ... particularibus ... loco ... in ... existentia materialis ... enim ... per ... ad intellectum ... ut est ... de ... particularibus ... materialis ... ut ... a materia ... quiditas ... ipsa non ... ista ... apprehendit materiam in se ... ipsa non possit ... per ... ad formam per ipsam materiam individualem spectat ad ... ad formam ... spectat ad ... superiore et

Capitulum xiiii in quo ostenditur quod est principium individuationis

Et hoc ... quo ... est principium individuationis hic ... intellectus ... est ... individuum apud ... in ... est individuum in separabilibus ... ipsum ... est ... principium et ... fundamentum omnium aliorum ... materie ... non ... hoc aliquid ... completum ... ipsum ... materie ... substantie ... non est ... completum ... ipsum ... non ... ut ... Deo ... sua ... ut ... sua ... per se

q[uod] recipit[ur] in aliquo [illegible] sicut [illegible] recipi[illegible]
[illegible] recipit[ur] s[ecundu]m g[e]n[er]a[tionem], co[m]m[un]i[ter] [illegible] respectu i[n]dividui
[illegible] Ergo q[uod] est [illegible] supponit[ur] at[que] e[st] [illegible]
[illegible] i[n] [illegible] s[ecundu]m esse [illegible]
[illegible] manet una s[ecundu]m [illegible] multiplicata. Sed at[tende]
[illegible] q[uod] [illegible] de [illegible] sua
[illegible] cu[m] tali [illegible] sua [illegible]
[illegible] p[er] [illegible] enim q[uod] recipit[ur]
[illegible] s[ecundu]m [illegible] g[e]n[er]e
[illegible] ut [illegible] sub [illegible] in via at[tende]
[illegible] sub [illegible]
in via [illegible] nullo illa [illegible] p[er] [illegible]
se [illegible] s[ecundu]m p[ri]orem esse [illegible] est [illegible]
i[n]dividui [illegible] enim q[uod] salvat[ur] [illegible] apud nos
[illegible] eius [illegible] [illegible] [illegible] s[ecundu]m
[illegible] et nunc [illegible] debet [illegible]
[illegible] sub [illegible] p[ri]orem i[n]dividuatio[n]em quo
[illegible] q[uod] salvat[ur] [illegible] s[ecundu]m [illegible] tamen [illegible]
[illegible] [illegible] p[ri]m[u]m [illegible]
[illegible] q[uod] aliq[uo] m[od]o cadit sub [illegible] in [illegible] sua
[illegible] determinat[ur] eadem
[illegible] et nunc [illegible] cadit sub [illegible]
aliq[uo] p[ri]ori m[od]o [illegible] cadit sub sensu exteriori [illegible]
[illegible] Et sunt [illegible] q[uod] in [illegible] na[tur]a sua se[cundu]m
[illegible] sub pluribus [illegible] esse [illegible]
[illegible] sua videl[icet] [illegible] p[ri]orem i[n]dividuatio[n]em [illegible]
[illegible] q[uod] [illegible] m[od]o [illegible] q[uod] se
[illegible] tal[is] [illegible] m[od]o [illegible] [illegible]

clarum alteram formam quia quantitas cum alia forma recipi non potest
cum eadem dimensione tamen materia non est generabilis secundum eandem rationem
formae ut dictum est materia non potest formam aliam et aliam vel aliam et alia
sub alia forma quia [illegible] sua per dimensiones quantitas quam
diversa proportione et diversa requiruntur ad diversas formas [illegible]
non non diversificantur sub diversis formis sicut sua [illegible]
eandem non est una et eadem sicut sua esse est [illegible] forme
et diversis materiis est una [illegible] secundum diversa. Et ideo
quantitas secundum esse [illegible] est [illegible] et non secundum eandem rationem
non impedit materiam esse secundum principium individuationis. Et adverte
tamen quod accidentia non individuantur per materiam sed per subiectum
secundum quod est in se actu individuatum sicut et forme speciales
per materiam formatam quae est causa subiectorum.

Incipit tractatus de natura accidentium

Quoniam omnis humana cognitio a sensu incipit sensus autem
circa accidentia versatur [illegible] magnam partem
conferunt ad cognoscendum quod quid est ut dicitur in primo de anima. Accidentia
[illegible] quae faciliter vel
[illegible] dicuntur duplex
[illegible] accidens [illegible] et hoc
[illegible] accidens unum
[illegible] accidens [illegible]
[illegible] ut dicitur [illegible]
Cum autem natura [illegible] de accidente est
[illegible] quod ens non dicitur de accidente [illegible] modo dicto [illegible]
[illegible] analogice
mente [illegible] est [illegible]
quod [illegible] sunt [illegible]
[illegible] de anima [illegible] medicina et [illegible]
animalis [illegible] forma [illegible]

et pertinet in qualitatem signum sanitatis in animali. Medicina autem
que est signum sanitatis animalis. Et per hunc modum tenendum dicitur per prius
de substantia quam de accidente. Prius enim ens in substantia natura cadit in diffinitione
entis in accidente. Sed enim quantitas ens quia est mensura per se
entis in substantia. Et qualitas quia est dispositio per se entis [illegible]
Et quod esse est accidentis secundum entis esse vero simpliciter et esse accidentis
hic autem videtur verbum significans differentiam accidentis quod convenit
ad rem nature est esse. Ideo enim significat [illegible] esse quod accidentis
esse potius in ipso esse substantie aut potius esse [illegible] esse
aliud per se convenientiam [illegible] non accidentis esse [illegible] inherere
ipsi rei [illegible] manifestum est quod [illegible] accidentia [illegible]
secundum esse rei sicut [illegible] consistat [illegible]
[illegible] est [illegible] accidens [illegible]
quantitas [illegible] in qualitate [illegible]
hoc esse [illegible] sine subiecto ut in sacramento altaris [illegible]
aliter [illegible] accidens [illegible]
convenit [illegible] rei [illegible] non sit [illegible] substantie [illegible]
sua natura [illegible] non sit sua [illegible] convenit [illegible] loco
[illegible] eadem rei [illegible] loco [illegible]
res [illegible] loco [illegible] mutet non [illegible] ipso esse
[illegible] ipsa res [illegible] hoc [illegible] esse [illegible] et non
[illegible] esse [illegible] ens esse [illegible]
[illegible] hoc esse [illegible]
[illegible] entis [illegible] rei [illegible] esse [illegible]
[illegible] ut ente [illegible]
[illegible] ipsam rem [illegible] esse [illegible]
ipsa [illegible] rei [illegible] esse [illegible] ipsam [illegible]
[illegible] in re [illegible] ab ipso esse rei [illegible] distinctum

cui proportionaliter ipsi rebus ut omne ad parte sit et forte et mate
ut in hoie oportet ee forme qmact toti et id est ee forme ut
aqua qz quia z pmam spet esse et ultio z ipsius mix
ut ex dqua recipit hec ma. go vera ex e esse pfa a re distat
qz ipa forz qua e esse et io ma no e ens d na sua s p
ppm qpotud illu p ipaz forma. Cu go oe acns a pn vel
vei sit et eq onem et alter mae pom dt. Oia acna q maz
a re ipsi natio magis qpatib (mis pfectis et tuq yo me nte
lius q aliq naz qlitre mag distat seq videat pro
qlitatib sint et equm sint media de aliqs acns. Sub ei
acno vei facti seq aut sit pmam agendi et essendi quo
go qntitatib ponat seq maz e qpdeandi a pte forz eq
nate sint maz i forma aclu no sit post n p andena
ut dr in ipsi phi zo. ad hoc go euidentia qpdendi z q
i ona et ead ma nate sit i esse q forz gnalios et q spe
ciales quare n esse i ma fore quaq forz gnaliores s
nate fuere i ampaius ut dr. hoe forz al medial nata e
fuere n qs ad actu ptiet et ideo fm q fuit segris maz in
ordie ad aliq forz distractio i eena sua ab ad forz s
q ptreat ad ee actu ipsius mae p forz no fit illud n
p aliq forz eradul pectica eo i mit e pom ad forz z ali
quad gnaliez sic ad fectz accepnd eu veradurta fuit
ma ad ea trisimilt hoc id fit forz pfectie z adhuc
aplius hoc em ad actu ptieti Ocz aut ad maz i fert
no fit eu utz forz i deni hec em accidentalitas no e
n ad ee ptinens s ad ipetr sua effecta v ma na dz po
ad forma corpis ut dem z Ergo facit ec 1a cu ea
no fuit hec ec fat forz pfecta ut dem z Cu forz p
fectior licz faciat ead pom a qua pficit forz gnia

licet si esset et hoc manifestum est. Vnde materia sub forma perfecta corrupta
e imperij ad ulteriorem formam quod non contingeret si eius potentia ad illam
formam esset perfecta. [illegible] ad illud formam. Ad illud quod quod potest fieri per di-
versas formas in materia identitate. Sic materia ad plures et ad unam per
fectam. Hoc enim [illegible] ad ipsum constitutum ex materia et forma [illegible]
e esse usque tamen non privatur esse prima sub alia forma per [illegible] formam se
quatur [illegible] diversis formis per [illegible] formas contingit [illegible]
[illegible] ad ipsam materiam ordinatam ad diversas
[illegible] formam [illegible] ad unam formam non ut
perficiatur per aliam licet alia [illegible] in [illegible] et perfec
[illegible] ad formandum [illegible] forme [illegible] convenient. Et aplica
si qua [illegible] actualitas [illegible] materia in ordine ad formam generale
necessario sequitur [illegible] actu [illegible] perfec
tionem [illegible] formam [illegible] per [illegible] perfici
Sed [illegible] materia [illegible] ex actu et a [illegible]
actualis [illegible] materia in ordine ad [illegible] formam [illegible] perfecti [illegible]
materia sine [illegible] est [illegible] esse naturam [illegible] perfe
Non [illegible] esse actu [illegible] in qua actualis esse
Est enim [illegible] actu [illegible] quod formale et
forma [illegible] materia in ordine ad formam generalem
in ordine ad formam specialem. Hoc enim non [illegible] esse actu
accidentale [illegible] in materia ad unam formam et a multis
[illegible] esse [illegible] actu [illegible] materia que non potest [illegible] idem
per [illegible] formas [illegible] materia [illegible] enim
fundo [illegible] esse actu [illegible] nature distinguitur alter
actualis qua sequitur materia in ordine ad unam et ad aliam for
mam [illegible] esse actu [illegible] ad ipsum [illegible] per
a quacumque forma perfecto [illegible] ut [illegible] ad quam formam

pfecta i ma irrepet q fit quidam alie forme fugiet [illegible] De
hiis q ad actum ptinent ut oia accidentia sunt ee qa [illegible] se
quitur ee actu alia qa [illegible] ab illa forma pfecta [illegible]
ad accidentia [illegible] no [illegible] actu [illegible] sequitur mixta i ex
tra ad forma cui solum e esse [illegible] post sunt potencia
ad ea ordinata [illegible] accidentia [illegible] i ea q sunt [illegible]
[illegible] i mixta ut albus [illegible] illa accidentia
[illegible] destructa manet [illegible]
ad [illegible] actu [illegible]
[illegible] ea pfecta i ee
actu [illegible] in viuo [illegible] mortuo [illegible] figura manet
[illegible] albedo i nigredo [illegible] q in [illegible]
[illegible] hoc [illegible] ma
net [illegible] accidentia [illegible] accidentie ad
formam [illegible] est
[illegible] non
[illegible] aliud ee [illegible] habet [illegible] e rone
[illegible] actu [illegible] no est
[illegible] accidentia [illegible] q se
quitur [illegible] figura
[illegible] accidentia [illegible] figura [illegible]
[illegible] Alia e enim figura [illegible] alia equi
destructa [illegible] no potest manere si equivoce manet
eadem figura [illegible] in q est
[illegible] enim figura [illegible] accidentia
[illegible] accidentia [illegible] mixta
[illegible] ad forma [illegible] ma [illegible]
[illegible] Si qua

aut accidentia sequuntur formam sic qualiter quidem consequuntur principia
actionum non manent forma destructa nisi equivoce. Cum non pos
sint eadem actiones applicari alia absque accidentia sequentia
formam neque ens per se nec aliquid per se destruit ut reple[?]
huiusmodi. Sic nec restat videre de accidente secundo ag[?] Cum
ergo quod omnia ista accidentia consequuntur sequentia res sint eadem sint
in alia quam in illa eorum fuit ista in rebus ut dicit quidem causa per se
de [?] Nec solum operatur cum subiecto sed accidentia ipsi in re
natura per ipsam etiam in ceteris accidentibus [?] inde quod illa
alia quae sunt per accidens [?] specialia nomina sunt et
generis et speciei dicta [?] nomina sunt designativa
accidentalia [?] non per se speciei dicuntur
quae in accidentibus [?] non [?] eum et in eis [?]
species et dicta [?] quod non sunt [?] res in natura cum [?] generis
[?] accidentibus per modum apud genus speciei [?] nihil fit
accidentibus per se subsistentes [?] accidentibus ut per se
subsistentes cum nominatur nomine abstracto [?] sibi [?] generis
[?] speciei [?] cum accidens [?] speciei non [?]
[?] per se [?] non [?]
nomina specialia ut [?]
[?] duo [?] et accidentibus quae [?] accidens
[?] natura [?]
[?] et non [?] et non [?] equivoce [?] accidens
sunt nomina generalia [?] accidentium [?] sunt [?]
nomina [?] equivoce [?] enim [?] esse
[?] est [?] enim medium
[?] equivocationem [?] ad [?] esse [?]
[?] de natura accidentis [?]

Incipit tractatus Auerroys de substantia orbis

In hoc tractatu intendimus perscrutari de rebus ex quibus
componitur corpus celeste. Declaratum est enim corpus
celeste compositum ex duabus naturis sicut corpora generabilia
et corruptibilia. Et tamen in istis sunt declarate hee due nature
ex generatione et corruptione inventis in eis, in celestibus autem per
motum localem. Iam enim declaratum est quod corpora moventur in
loco per se complete quoniam [illegible] motus in loco esse compositum ex
duabus naturis scilicet recipiente et agente quemadmodum declaratum est
[illegible] motum [illegible] complete a se moventi et motum
eodem modo [illegible] [illegible] ita sit declaratum quod celestia
corpora composita sunt ex duabus naturis. In hoc vero tractatu volo
perscrutari [illegible] de hiis duabus naturis ex quibus corpus ce-
leste componitur [illegible] sint [illegible] illis naturis ex quibus genera-
bilia componuntur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] diversa sint
[illegible] [illegible] diversa sint [illegible] [illegible] de eis de
[illegible] [illegible] prius et posterius. Cum autem hee due nature
[illegible] in hiis duobus corporibus non sint [illegible] [illegible]
[illegible] corpore celesti esse generabile et corruptibile et esse
[illegible] que sunt apud nos esse generabilia et corruptibilia [illegible] esse
[illegible] generabilis et corruptibilis et corporis etiam esse eiusdem [illegible]
Restat ergo perscrutari de eis quoniam hee due nature que sunt
in corpore celesti [illegible] ab eis que sunt in corpore generabili et
corruptibili. Primam quidem perscrutari de hoc [illegible] ea
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] transmutatio
[illegible] una dispositione in aliam [illegible] transmutationes duo-
bus modis [illegible] transmutationes [illegible] dispositionibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
differentia [illegible] dispositiones transmutati non [illegible] [illegible]

iste dispositiones que dicuntur qualitates et quantitates. Secunda probatur
quia si ... [illegible] extremitates distinctionem [illegible] quia faciunt ad ali-
quam differentiam ipsius extremitatis [illegible] et distinctione que extremitas
[illegible] ... duos modos fac
omnis substantia [illegible] ... [illegible] et ...
esse unius substantie [illegible] recipiens extremitates [illegible]
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ... eiusdem [illegible] ... liberum
natura id [illegible] ... [illegible] ... forma
[illegible] ... ducit ad primam [illegible]
sed non est forma ... in hoc quod videtur extremitates
dividere [illegible] substantie [illegible] in non esse actu et non habere
formas quantitatis [illegible] eiusdem habere formas naturam recipit in [illegible]
secundum unam eius formam esse [illegible] in [illegible] est
[illegible] substantia [illegible] actu [illegible] in potentia [illegible]
[illegible] dimensionem non recipit [illegible] dimensionem [illegible]
[illegible] natura [illegible] substantie [illegible] formas [illegible] est
essentia [illegible] substantia [illegible] natura [illegible] forma
[illegible] natura [illegible] dimensionem [illegible] eius substantia [illegible] potest [illegible]
hoc [illegible] recipit omnes formas [illegible] possit [illegible] substantie [illegible] substantia in
[illegible] substantie [illegible] hoc posse in hoc posse [illegible]
[illegible] forme [illegible] substantia [illegible] unum [illegible]
[illegible] est [illegible] difficile est intelligere vel ymagi-
nari [illegible] ad alterum [illegible]
[illegible] formas [illegible] dimensiones [illegible] substantie [illegible]
[illegible] substantie [illegible] quantitate [illegible]
[illegible] est tres dimensiones que dicuntur corpus [illegible]

ut dicit in libro de generatione, sicut omnes forme que [illegible]
sunt ipsarum contrarie [illegible] saltem dimensiones [illegible] [illegible]
actu non possunt esse in parte forme substantialis existentis in eo sed
est dispositio de altera [illegible] contrariis actu invenitur
et quod ipsa omnium accidentium sub dimensione subiecti sunt in actu
de ipsarum [illegible] fuit ab eo esse [illegible] ex formis in ipso [illegible]
ipsum. Et accidit ex hoc [illegible] quod substantia in rerum accidentia
contrariorum in eo quod nec [illegible] esse [illegible] actu non possunt
recipere accidentia [illegible] actu [illegible] et quod ibe
mutatur omnes forme sicut in dimensionibus non terminatis saltem
quia ipsa in [illegible] dividuntur a dimensionibus non terminatis
Cum ergo dividatur hoc corpus et [illegible] corporis et dimensione
pro [illegible] dimensione [illegible] forme equales esse [illegible]
procedentes [illegible] et sic dependent de formis
[illegible] et hoc [illegible] [illegible] [illegible] quibus
forme [illegible] aqua [illegible] augeri aqua [illegible]
dimensionibus [illegible] remanent dimensionibus [illegible]
[illegible] forme [illegible] in aere [illegible] dimensiones aeris
non [illegible] diminui [illegible] [illegible] a sua forma et re
recipiet formam aque [illegible] dimensiones autem [illegible] quas appel
latur corporis forme non dividuntur a [illegible] [illegible] [illegible] alia
accidentia [illegible] corporibus [illegible] [illegible] [illegible]
plus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ignis aqua
[illegible] ista forma existit [illegible] [illegible] et procedit
in ea [illegible] impossibile [illegible] substantia in corpore duas [illegible] in
[illegible] substantia contrariis [illegible] [illegible] impossibile est
[illegible] dividitur formam [illegible] in dividui a forma non per formas
destructionem [illegible] esse possunt ipsarum fieri [illegible] nisi per
agens [illegible] [illegible] [illegible] actu [illegible] esse

huius formas contrarias adeo quod aliam corrumpat subiectum quantitatis et
subiectum non recipit formas plures. Unde forme elementorum sunt contrarie
et ideo est passiva quia secundum unam est contraria et quia secundum unam plus sunt
in aliqua substancia corrupcio [illegible] forme [illegible] contrarie congreget
quod ista forma sit non generabilis nec corruptibilis nec [illegible]
[illegible] et ideo quod ea corrupcio et [illegible] eorum
et contrariis [illegible] subiectum formam et omne subiectum in quo non est
[illegible] formas [illegible] recipientes [illegible] secundum formas duales in specie
ut [illegible] secundum formas duales [illegible] secundum magis et minus Etiam
[illegible] quod subiectum recipit formas [illegible] recipientes
dimensiones et quod [illegible] sicut non [illegible]
recipit [illegible] formas duales nullo modo formas duales sunt in
[illegible] in eodem [illegible] non [illegible] in una forma
[illegible] quod eius [illegible] est una [illegible] non [illegible]
non denudatur [illegible] una forma quia recipit et ideo forma in
[illegible] subiectum [illegible] dimensiones
[illegible] forma recipiet cum forma et [illegible] istud
subiectum non recipit [illegible] formas [illegible] nisi ex hoc quod [illegible]
[illegible] dimensiones [illegible] manifestum est sicut subiectum
aliquod quod non recipit nisi unam formam [illegible] quod est subiectum in
[illegible] nullo [illegible] et quod [illegible] non potest nec
actu quod non dividitur secundum formas nec actu forma per eas dimensiones
et quod [illegible] est quod non recipit [illegible] forme
quando recipit esse duplex secundum formas et forme duplex secundum eas
dimensiones et similiter actu secundum [illegible] et ideo potest
dici forma recipere magis et minus et [illegible] Si ergo aliqua forma
est que non recipiat magis et minus nec dividitur per duplex sic
subiectum nec subiectum per duplex forme sed per eius [illegible]

infinitate quod in subiecto istarum formarum non existunt dimensiones
terminate propter quod forma existit in illa ergo per prius esse non prius in
tempus sicut dispositio cum aliis accidentibus consistentibus in ipsa
materia sed quod non inveniuntur in ea nisi post quod fuerit forma conveniens
in actu. Sed putavit Avicenna quod dispositio talium dimensionum
eternarum in materia precedit sed non tantum etiam dispositio dimensionum
terminatarum in ea. Quia prius dixit hanc esse formam corporalem
esse impositam in materia ante dimensiones cum sit idea ex
quo accidit ei multa impossibilia quorum est unum de illis non dividitur
per divisionem in qua non recipit divisionem et ipsam esse
[illegible] non divisibilem per divisionem sui [illegible] et ipsam non habere [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] sed ita est tunc materia [illegible]
[illegible] formam [illegible] Cum ergo fuit [illegible]
[illegible] rebus generabilibus et corruptibilibus ex parte sua
et corporis [illegible] accidit in entibus generabilibus et corporis
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
rebus ipsa esse non generabilia nec corruptibilia negavit ea
in rebus subiectis recipientibus [illegible] divisionem per consistentiam semper
dimensionem in eo primo [illegible] consistentiam formam et ipsam esse
[illegible] unum [illegible] Et negavit formam corporis celestis
dividi per dimensiones suas subiectas et esse [illegible] per
[illegible] corporis [illegible] dimensionibus formarum
[illegible] per divisionem sui subiecti est maior quam [illegible] Nam forme
earum consistere [illegible] dimensionibus mediantibus [illegible]
[illegible] earum esse [illegible] quod dividitur per divisionem
sui subiecti. Cum ergo [illegible] earum accidens esse [illegible]
[illegible] formas earum non consistere in subiecto mediantibus
dimensionibus [illegible] non esse eas potentias in corporibus esse

[illegible] potentie [illegible] et [illegible] in formis dimensionabilibus per divi-
sionem [illegible] impossibile est esse potentiam in corpore finito que
agat actionem infinitam [illegible] infinita in corpore finito
Et cum [illegible] in istis corporibus inveniri potentias celestes agere
actiones infinitas [illegible] habeat virtutem non esse in corpore dico nunc
esse materiam recipientem eas mediantibus dimensionibus [illegible]
materia [illegible] in corpore [illegible] et [illegible] nunc esse [illegible]
et totum [illegible] agunt actione infi-
nita et [illegible] perpetuitatis [illegible]
[illegible] corporum [illegible] et mundi [illegible]
esse [illegible] et quod natura
corporis [illegible] generabilis non [illegible] dispositione
[illegible] corpus [illegible]
[illegible] motum [illegible]
[illegible] corporum [illegible]
[illegible] corpus [illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] recipientes dimensiones [illegible] corporis [illegible] sic [illegible]
dividatur per [illegible]
et [illegible] forme [illegible] corporum [illegible] et [illegible]
ad modum [illegible] motum [illegible]
[illegible] corpus [illegible]
[illegible] recipiunt dimensiones et impossibile est eam recipere dimensiones
[illegible] formas mediantibus [illegible] in corpore formas medi-
antibus dimensionibus [illegible] formis [illegible]
[illegible] et corruptibilibus necesse est eam recipere dimensiones [illegible]
quo non [illegible] formas eorum esse generabiles et corruptibiles [illegible]
[illegible] materia [illegible] recipiunt dimensiones [illegible] recipere medi-
antibus formis et non recipiunt formas mediantibus dimensionibus
[illegible] non [illegible] dimensionibus

q̄ sub̄ i ꝑl ma͞ cu formis istoꝝ ni͞s qꝫ diuisibiles q̄ sꝫ in
corpe celesti sunt ꝓprm pꝛ̄oꝝ ex ter̄ sunt declarat̄ ꝑ 2ꝫ
corpibꝫ celestibꝫ corp̄ formas existẽ i sua sub̄ta cd̄ corp
iste q̄ no diuidit ꝑ diuersas subā̄ta ꝫ q̄ cu ni͞s esse q̄
no exīstit i ꝑticꝫ s͞m qꝫ diuisibiles sunt declarat̄ q̄ iste
forme no ꝯstituunt ꝓ subm ꝯ eni exīstit i eo nec i
toto nec i parte ꝫ ꝯ nec i diuisibili nec i indiuisibili et ad
ita sit nec̄e ꝫ ut forȝ q̄ mouet̄ sit ea ad quā mouet̄
in formis eni ꝯstituti qua sub̄ta dicitur illa foȝ quā
mouet̄ no ē ea ad quā mouet̄ ꝫ ꝯ for̄ hõi q̄ sꝫ
mouet̄ ad corpꝫ ꝑficiendi ꝑ aliud forma nec̄e est
q̄ qua moue sit finita ad no moueat nisi cu motu
Et h̄ ecc ē vnide corp q̄ mouetur ꝓ duplex ad oppositū
q̄ foȝ ē corpm celestiu no sunt ꝯstitute ꝑ sua sub̄ta
q̄m tc motus eorum esset finiti ꝫ no ē dicendum q̄ motus
corpꝫ mouetur corpa illa sit de finitate sue ꝑmanen
cie sic ꝫ de finitate sue actõe ꝫ lo nec̄e ē illud
potencia esse q̄ largitur ipis ꝑmanenciā eternā quā
mod largit̄ ipis motū eternū ꝫ no h̄o tm̄ ꝑ nec̄e est
q̄ ee virtute q̄ largit̄ eis ꝓprm motū sue actõe q̄ est
eternitas ꝫ ceteris motus sꝫ motu localis i circuitu et
figuraꝫ ꝓpria ipis motui sꝫ ꝑpetua ꝫ in ꝑpetua ꝓpria vni cuique
corpi istoꝝ corpm ꝫ generatoꝝ mt ea ad inuicem i ordine
ꝫ parte ita q̄ ex omnibus ꝑficit̄ vni actus sꝫ totus mundus
Nulla eni ꝫ dicta mt indigencia virtutis active i omnibus
corpibꝫ sm̄ q̄ in vno corpe q̄ to ex corpibꝫ simplicibꝫ
bꝫ binis ꝫ didicit sicut illud corpus fuerit generatū siue
no generatū sꝫ vides celū ht vnā virtute no tm
mouente sꝫ agente ꝫ ꝯ salvante ꝯstitut ꝫ disponente i ee

pte solis et i corpe facto ppt fine ipm sicut eni scdo
agens significe nata per motu sicut mouens ... agencia
quedam est contra hoc acto i re qd fit i ipsa male et esti
agentis et acti qd e prius natur hoc et est corpus quod ...
opus et cum acut et agens celeste scz faciens ipm i dispo
sicionibus natis conueniens fine ppt quod fuit ... ad ignora
ncias quidam ... opinione ... ipm non dicere
...   agentis ... mouente et istud fuit valde
absurdum et non e dubium ... qd agens ... e mouens ipm
... gen mouentur ... motu ppo illi e aliud qd ...
ex pr dispones ppt quas agent motu ... ista
... 3 ... quod ... celi ... loca ... oe
i mundo ... nobilior et alciorum ... celo ...
indiget nos amore exemplandi hic facere digressionem
a principali scz de accione corpis celestis q est de celo hoc
corpus de quali dicimus ... qd corpus ... corporibus gna
bilibus et corruptibilibus ... qd est ... dimensio
... dimensionibus et qd ... non e in
dimensionibus ... dimensiones i ce
... gnabili ad corporibus gnabilibus et corruptibus ...
... non tamen actu scz qd dimensiones ... ce
poribus gnabilibus et corruptibus sunt eedem ... ipso ... gnaue
... gnabilibus et corruptibus ... corpus
... forma ... et ex dimensionibus i dimensiones
alias ... actu ... corpus ... aer ...
i corpus ... ignis ... corpus ... forme ...
et ignis ... idem ... et actu ... forme ...
... actu et ... nature esset
corporeitate ... de corpe corrupto ... non corpus

7 corpeitate gnalitat gnitata ex nō corpe vn nccē est
ea. tpre nat, quem corpale. Cuerit³ go vt₂ ista pt
vna aut plures. Et si vna vt₂ pt vna pō ī actu et p
plures pli. Cogitt³ go pone vna pori³ 7 plures pō
Declabitt³ go fm q hec corpa q sub ly sub gnalia
7 cruptibilia ipo corpi ex suba q e pō et dimesiobȝ ex
istetibȝ i ea q sut pō eada. Et q istud corpꝫ q e vnū
pon 7 ma tn pō ad determinat³ i actu. Et ma i actu
vni dt arestes q ma nobis esse i actu n fm q videt
Quemadmo forā no lz ee i actu n fm q itelligit. Corpꝫ
uō celeste qz no trāsmutat³ nccē e respondere ipsam
actu. Et io e ignabile 7 icorruptibile. Et ai ita pt
corpꝫ celeste e ma recipiēs forā cel hoc mō q
sclatudz. De hac ma pt d ei q̄ puta ad ma gnalia
bili 7 corrupti 7 aliqo 7 diuiste eius ab ea 7 aliq. Et
utrq̄ e eada ma fm q ut et sili eē fm q tenent³
in eis pō ad motū i loco 7 i corpe celesti no e pō
ad trāsmutacoez 7 sbe eqūalētes d subis eqūistetabȝ d
corpe gnale 7 corruptibili. Et sili e i corpe celesti de
clatitud e eni eas ee quteȝ ad formis gnabilibȝ 7
corruptibilibȝ 7 aliqo 7 differētes ab eis i aliqo. Et iā p
hoc mō i q qgregat³ hic ex aīa 7 corpe dēgat
ad hoc q i q qgregat³ illic ex corpe 7 aīa dicit al
equiuoce no fm pus 7 posterius. Et io nccē e ostēdere na
turas istaȝ fuc pt ad posteriorē ut dēt i e d hac na
alibi ugēd iā q dicat³ colli d diuisi sicut³ fm
magis 7 min. Cū i go celū qpo ex ma 7 forā sic e
dicto ciculibz q pdi ly. De clatitud e corpꝫ d qo fint
forā istoȝ ad formis illoȝ 7 d quo dicit ultimo

motorum istorum ab ultimo motore illorum remanet / quod eo
[illegible] quo quilibet duo genera de accidentibus et ideo dicit
differunt eciam in natura passionum quarum alteratio habet eciam alte
racionem secundum quod transmutatur / [illegible] alterata videntur esse ista cor
poribus quorum est ipse commisceri ipsos et sunt corpora generabilia et cor
ruptibilia [illegible] non transmutatur sicut differen
ter sunt generata [illegible] corpora Et secundum istorum [illegible]
celi diaphonitatis et non diaphonitatis et quod [illegible]
[illegible] per uirtutes [illegible] uidetur eciam secundum ea
quod [illegible] et uirtute sunt esse diaphonitatis et non dia
phonitatis [illegible] in utriusque corpore secundum pars et partes
[illegible] et sunt in illuminacione et obscuritate
[illegible] cum secundum partes et partes lux eciam
uidetur [illegible] corpore ignito diaphano secundum quod est
[illegible] lux [illegible] corpore [illegible] et admisceri [illegible]
et non uidetur quod in illuminacione [illegible] corporis celestis [illegible]
tas illius [illegible] diaphanum [illegible] actu ex orbe [illegible] appet
[illegible] quod eclipsant [illegible] appet [illegible]
i lumina et [illegible] stellarum et ipse celi et eadem in natura secundum quod
[illegible] aliqui dicuntur ut [illegible] narrauimus in libro [illegible]
[illegible] corporum celestium secundum hoc ipse est diaphonum in actu
[illegible] corporibus diaphonis [illegible] quod sunt diaphona
in actu apud presenciam lucis et partes [illegible] Et in hoc [illegible]
diaphonitate et non diaphonitate ita quod in eis sunt aliqua
ipse celi [illegible] in galaxia Et quod luna uidetur esse [illegible]
[illegible] et [illegible] lumen [illegible] alio [illegible] ipse [illegible]
libro de celo [illegible] quod natura eius ingenerata non est corpore
plus quam [illegible] stellarum [illegible] corporum celestium [illegible]

differunt in densitate et raritate que sunt causa illuminationis et opacitatis licet non inveniatur nisi tantum in luna. Secundum quod ergo intelligendum est non in vero diffusione in illuminatione corporum celestium tantum [illegible] corpori celesti et generabilibus [illegible] que sunt celestia [illegible] videtur quod corpora celestia non calefaciant secundum quod sunt calida sed secundum velocitatem motus [illegible] in hoc ex hoc quod accidit in sagitta ducta et [illegible] quod non potest [illegible] ex [illegible] [illegible] qualitas huius que sunt [illegible]. Et corporalia [illegible] per illuminationem. Dicitur eadem quod lumen in eo quod lumen calefaciat celestia [illegible] reflexione et dicitur quod non [illegible] ignem sed de accidentibus quibusdam ignem et accipit [illegible] frequenter [illegible] ad hoc quod non est motum ut celestia dicuntur celestia sunt alie ab eis ad quas movetur et quia [illegible] dicitur [illegible] in actione et [illegible] sunt forme ad quas movetur ad illa [illegible] movetur sunt forme in materia et sunt [illegible] per [illegible] earum [illegible] ita esse [illegible] forme [illegible] [illegible] movetur per motum [illegible] per [illegible] motu eius si motus [illegible] per accidens per accidens [illegible] per accidens [illegible] ergo in corporibus celestibus quod forma qua est motus differat ab ea ad quam est motus immo sunt eadem forma et non dicitur [illegible] [illegible] [illegible] movet [illegible] eius motus qui movet est [illegible] ut patet primum motum celi ut [illegible] ex [illegible] intelliges et intellectum

in corporibus celestibus [illegible] totaliter [illegible] et aliquid [illegible] non fuit
[illegible] celi [illegible] anima [illegible] appetitum exsistere
[illegible] localis [illegible] [illegible] in [illegible] corporis
[illegible] quia corpus celeste [illegible] appetens non [illegible]
potentiam exsistentem in eo [illegible] duas [illegible]
[illegible] [illegible] principium separatum
[illegible] in eo [illegible] modo [illegible]
intelligens [illegible] [illegible] non esset [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
in eo [illegible] appetens [illegible]
[illegible] [illegible] declaratum [illegible]
[illegible] [illegible] esse
[illegible] [illegible] esse [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] materie
[illegible] [illegible] materia [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] essendi eternum
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] ab [illegible] et hoc
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ex [illegible] celi et quod fuit [illegible]
[illegible] ab [illegible] libri [illegible]
[illegible] appar[illegible] [illegible] declaravit
[illegible] libri [illegible] ad [illegible]
[illegible] iste tractatus [illegible] de [illegible]
hoc [illegible] [illegible] [illegible] Deo [illegible]

Restat autem dicendum est de natura corporis celestis et quomodo intelligitur
[illegible] ipsum esse simplex et non contrarium et ipsum esse non gra
ve neque leve. Dicimus ergo quod istud corpus non est contrarium pro-
pter hoc quod non est corpus generabile et corruptibile. Corpo-
ra enim [illegible] in omni [illegible] est
potentia [illegible] privata [illegible] duo contraria [illegible]
in [illegible] manifestum est quod [illegible] movetur non
[illegible] forma [illegible] quia [illegible] esset aliud
grave aut leve [illegible] per actionem [illegible] ab [illegible]
[illegible] ut natura corporis [illegible] nature
[illegible] anime [illegible] anima [illegible]
duo [illegible] motus rec-
tus motus [illegible] motus lo-
calis [illegible] esse [illegible] est
[illegible]
nature [illegible] corporis [illegible]
[illegible] motus [illegible]
[illegible] que est anima [illegible] sequitur [illegible]
[illegible] esse corpus neque [illegible] movet
[illegible] anima [illegible]
[illegible] constitutum [illegible] corpus [illegible] motum [illegible]
[illegible] anima que est corpus [illegible]
movet [illegible] non
esse animam [illegible] corporis [illegible] leve [illegible] motum [illegible] anima
[illegible] non [illegible] motum
[illegible] quod [illegible] istius [illegible] est anima [illegible]
[illegible] ergo istorum corporum non est in natura [illegible] moveri
[illegible] natura corporis est [illegible] natura anime

q̄ e ꝗd ē nāle mouēs motū ēē nāē ꝫ ꝯsiderāte de
nāt istoꝝ corpꝰ ħ q̄ ꝺ solitaꝺ ꝫ hoc corpꝰ ē igñabile
ꝛ icorruptibile appet q̄ nāe ꝫ ubi ꝑ corpꝰ ꝑpꝰ nō ꝯtudeo
nāt ꝑꝑe ħ q̄ ē rotūdū ꝫ incorruptibile tenꝰ ꝫ incorruptibile
darū ꝛ habꝰ vna figuā ꝫ ħ vna ista ꝑꝑ i corpe ꝑ nāꝫ
ꝯ̄ dm̄ ꝑꝑ ꝑꝑe ꝯ̄ i nāe ꝯ̄ ut ħ corpꝰ celeste est mā
cāliū corꝑꝑ tale ꝯ moueꝛ localiꝰ [illegible] ut ꝑꝑꝯꝑcaꝰ
mēꝛ cetera mate ꝯ eāe deo qo ꝑterqo ꝫ hꝯ poteꝛ
ꝯ loco ꝛ ꝑ motu locali nobilis eꝰ ꝯ [illegible]
ħ nobilꝑꝑ [illegible] ꝛ q̄ dictū
e ꝯ formis [illegible] corpa
celestia [illegible] mouēꝛ [illegible] agenꝯ
ꝯgenerat motū ex se [illegible] ꝫ [illegible] ꝑꝑ ꝛ
q̄ mota ex se [illegible] ꝯ̄ ꝑꝑ nāco
ad motū [illegible] ꝯtudeo ꝑ uno
[illegible] q̄ istud mouet [illegible] ꝑꝑ deꝫ
ꝑ [illegible] q̄ forme corpꝝ celestiū ꝯ maꝯ
ꝑꝑe corpꝯ ꝑꝑ [illegible] cia ꝯꝫ
ꝑꝑ appetitū [illegible] ꝯ uno intellig
e ꝑꝑe [illegible] corpꝑ ꝑꝑ ꝯ uno
mouere [illegible] ꝑꝑ ꝑ ꝑꝑ
ꝯ q̄ mouēꝛ ꝯ ꝑꝑ [illegible] ꝑ q̄ cia ꝛ
ꝑ ꝯ [illegible] motū ꝑꝑ
[illegible] corpꝰ ꝑ celeste ꝑ
ma istoꝝ [illegible] ꝛ ꝑ ma [illegible] ꝑ
nō [illegible] mā ꝑ [illegible]
forma [illegible] ꝑꝑ ꝑ̄ ꝯ̄a eꝯ ꝑꝑ ꝑꝑ

d' mia qr e potentia fore facta in ea d' subiectu z fore
qr e fora forme z fit pro opposita qr ipsa lb videt qr
corpus celeste no e necessaria m[illegible] in ipso de forma sicut e
Respondeo d' corporibus aliud ipsis q[illegible] in aliis eis de se
[illegible] q aliud corp [illegible] nec e [illegible] pro corpori z qr
no [illegible] z [illegible] possibilitas aliqua z ymaginabilitas
pus ab celeste qr e sim z no transmutabile ab aliquo
[illegible] no indiget in ipso de aliqua forma in ymagina
tio[illegible] tamen indiget alia mouere ipsum de loco z ratione q
no sit corpus [illegible] i corpore ab largiendi ipsi per
mouentia eterna z mouentia q no sit primum neq
[illegible] lb debet [illegible] q istud corpus celeste no indiget
virtute mouente i loco [illegible] ea virtute largiente
te i sie z in sua [illegible] generatione de eo [illegible] z eo sit
sim z no sit potentia ad corruptionem [illegible] sunt te d[illegible]
natura qr e sim [illegible] dimensionum [illegible] asit
ore generati [illegible] de tale ab [illegible] potentia
ipsum [illegible] eo q [illegible] largiat ipsum pertina
necessitate z [illegible] necesse est [illegible] [illegible]
[illegible] qr sue [illegible] [illegible] et
utroq e impossibile i corpore [illegible] z corruptibilibus
Sed a virtute mouente [illegible] malevolis z [illegible]
pra q mouet ab [illegible] qr [illegible] fore Corpora
[illegible] celestia z generabilia z corruptibilia [illegible] i [illegible] qr
[illegible] z passio [illegible] [illegible] z p hoc
mouet [illegible] [illegible] [illegible] qr
[illegible] motiuens [illegible] malevolis qr [illegible] qr
no isto [illegible] in [illegible] corpus est in

fitra [illegible] no pot ex [illegible] q̄ si corpe celesti fit fitra [illegible] ipa
accōe ⁊ passiōe [illegible] ubi d̄e pot [illegible] similia [illegible] se ex
[illegible] q̄ [illegible] similē accōis e ubi pot corpus [illegible] ubi cor
ruptib̄ a pot [illegible] ex mā ⁊ foā [illegible] tal' ei nō [illegible]
esse [illegible] ex [illegible] q̄ [illegible] [illegible] pot [illegible] e mā
[illegible] q̄ [illegible] corpa celeste [illegible] ex mā ⁊ foā
[illegible] ex [illegible] similē accōis [illegible] e mā [illegible]
q̄ si i corpe [illegible] ex mā ⁊ foā esse [illegible] seq
[illegible] ex [illegible] [illegible] ipa accōe a passiōe
[illegible] [illegible] q̄ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] moue corpa celestia [illegible] [illegible] e mā [illegible] q̄
[illegible] ex [illegible] corp [illegible] [illegible] [illegible]
i se [illegible] similia [illegible] [illegible] i [illegible]
ubi pot [illegible] ex mā ⁊ foā [illegible] [illegible] [illegible] passio
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] q̄ e corp
[illegible] [illegible] corp [illegible] [illegible] ab [illegible] i [illegible]
[illegible] est q̄ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] equocatio
[illegible] similit̄d ⁊ [illegible] cū nō [illegible] si
[illegible] ⁊ i [illegible] ex [illegible] a similitate ⁊ i [illegible]
[illegible] [illegible] accōe ⁊ passiōe [illegible] ista am
[illegible] ex [illegible] [illegible] i q̄ [illegible] corpa celestia
⁊ [illegible] [illegible] [illegible] corp esse similia
nō ex similitate accōe corpis ex hoc [illegible] ex mā ⁊
foā [illegible] [illegible] dubitacōes [illegible] [illegible]
[illegible] aliq̄s dicit q̄ [illegible] corp agat p aliq̄ ⁊ [illegible]
[illegible] p [illegible] [illegible] ubi [illegible] corp [illegible] ex mā ⁊
foā [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpis [illegible]
[illegible] q̄ foā nō [illegible] p mā ⁊ ita q̄ mā e [illegible]

tm̄ ꝛ h̄o mā oꝫ eſſe ſꝫ m̄pō ꝑꝫ corpꝫ celeſtis. ſꝫ q̄ dā
c̄ gn̄i ex mā q̄ ē ꝑō ꝛ ſ̄c [illegible] ꝑ [illegible] ꝑꝫ [illegible]
q̄ gn̄abilia ꝛ c̄rꝛuptibilia. ſꝫ h̄ videt̄ [illegible] corꝫ [illegible]
[illegible] ꝛ q̄ etm̄ ꝛ n̄o et nꝫ [illegible] i aliq̄ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] q̄ [illegible] celi [illegible] dat̄ [illegible]
m̄e ꝑ motū ſ̄ꝑale c̄ corpꝫ ab gn̄abilibꝫ ꝛ c̄rꝛuptibilibꝫ dat̄ mā ꝑt gn̄atōēs ꝛ c̄rꝛupt̄ēs [illegible]
[illegible] ꝑt [illegible] ſꝫ [illegible] q̄ i altero ē ſmīta c̄rꝛupt̄
i altero ſmīta. ſꝫ [illegible] ſit n̄o māiia ꝛ iſta māiia
[illegible] go [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ante longeū [illegible] [illegible] iiii

Dum [illegible] ſuit ab [illegible] q̄ motꝫ celi ē
[illegible] ex hoc ſuit [illegible] q̄ i motu ꝫ
motꝫ ſꝫ [illegible] q̄ m̄g hoc motu ſꝫ [illegible]
eſſe gn̄abile ꝛ c̄rꝛuptibile ſꝫ motꝫ [illegible] ſm̄ꝫ
motꝫ. ſꝫ [illegible] ꝑꝫ h̄ i motu [illegible] ꝛ quiete
ſuit [illegible] ꝑ hoc q̄ [illegible] ſm̄ꝫ [illegible] om̄ꝫ
motu aliud ut motꝫ [illegible] [illegible] ſꝫ [illegible]
[illegible] ꝑꝫ h̄ corpꝫ ē etnū ꝛ motū ꝑſ [illegible]
ꝑ motu celi ꝛ [illegible] iſtū motū a [illegible] g̃mīn
[illegible] ꝛ q̄ [illegible] [illegible] exiſtūt i corꝑe gn̄a
bili ꝛ c̄rꝛuptibili ꝛ a n̄ā gn̄abili ꝛ c̄rꝛuptibili ꝛ ab
aīa ſꝫ ſuit [illegible] n̄ā [illegible] ſuit ut [illegible] gn̄ꝫ
n̄ [illegible] ſꝫ i corꝑe ſm̄ ꝛ ipm̄ n̄o [illegible]
[illegible] ꝛ ut [illegible] aīa n̄ōro n̄o admixta n̄ae ſꝫ
aīa corꝑibꝫ etni. ſꝫ ut iſta aīa ſꝫ n̄o abſtrac
ta a ſuo corꝑe ꝛ [illegible] hoc ſepata ab ipō [illegible]
corpꝫ h̄ n̄o indiget ipā q̄ eſt ꝑmanēs ꝑ ſe ſꝫ

Consideratio de qualibus q[ue] sunt cu[m] substantiis singularibus et [illegible]
ista au[tem] q[ue] sit in eo [illegible] omne motu ex se[m]pit[er]no p[ro]dulere
existere[n]t i[n] eo et cu[m] q[ue]deat de [illegible] declaratu[m] fuit
ei ip[s]o[rum] e[ss]e [illegible] appetitui de [illegible] dic[tu]m est
cu[m] q[ue]declaravit de [illegible] appetitivis celestibus q[ui]d[em] eo[rum]
moveri ad appetit[um] nobiliu[s] ip[s]is et cu[m] q[ue]declaravit de
[illegible] appetitivis celestibus [illegible] eas e[ss]e primas
po[te]ntias et cu[m] q[ue]deat i[n] [con]tinuatio[n]e mot[us] ear[um] fuit
declaratu[m] q[uod] ca[usa] [con]tinuatio[n]is no[n] e[st] ista q[uae] movet et illud
q[uod] [illegible] eas [con]tinuato[rum] e[st] [illegible] appetit[us] et q[uod] co[n]-
tinuatio motus [illegible] a motore no[n] [illegible] et q[uod] i[n]
movens no[n] e[st] corp[us] [illegible] i[n] corp[ore] et q[uod] e[st] i[n]telligentia
abstracta ubi e[st] declaratu[m] in l[ibr]o [illegible] q[uod] [illegible]
[illegible] e[ss]e i[n]telligentia abstracta et q[uod] corp[us] celeste i[n]tel-
ligit [illegible] i[n]telligentia i[n]tellige[n]tem [illegible] ip[s]um
ad istud appetit[um] et q[ue]declaravit e[tia]m de ca[usa] et [illegible]
celi et declaravit in [illegible] primi [illegible] et [illegible] in eo no[n] e[ss]e
[illegible] s[ed] declaravit [illegible] virtute qua mo[vetur]
celu[m] localit[er] [illegible] appetitiva [illegible] no[n] [illegible] n[isi]
[illegible] q[uod] [illegible] i[n] loco [illegible] q[uod] [illegible] hab[et] tres ca[usa]s
complevit [illegible] de celo et e[st] declaratu[m] ex hoc [illegible]
q[uod] [illegible] i[n] [illegible] celi et mu[ndi] · s[ed] q[uod] si i[n] celo e[ss]ent plures
stelle et maiores cessaret motus et [illegible] cessaret [con]tinuatio
motus eo[rum] [illegible] [con]tinuatio[n]e et fuit declaratu[m] [illegible]
[illegible] ip[s]e q[uod] dator [con]tinuatio[n]is motu[m] e[st] dator mot[us]
celi et n[isi] [illegible] e[ss]et destrueret motus et [illegible] motus et celu[m] [illegible]
[illegible] motu[m] [illegible] motus celi [illegible] destrueret
motus [illegible] celi [illegible] q[uod] dator [con]tinu-

actor motui e dator esse aliis entibus De medio autem quia
utpote in celo vim [illegible] et [illegible] infinita non generabilem
corpus finito cum [illegible] materie cum non in duo plures ad
contrarie et in [illegible] locum [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] locum [illegible] de hoc [illegible] [illegible] ex
hoc quod primum motum eo [illegible] eo alio e motum patentis per naturam
motorem suum et hoc [illegible] [illegible] [illegible] et mai [illegible] q
[illegible] utraque corpus istarum [illegible] [illegible] quod non corpore
[illegible] in eo [illegible] [illegible] [illegible] e de hoc quod dicunt quod corpus
celeste est simplex et non [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
non in materia [illegible] non recipit alteraciones in qualitatibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod sol et luna et alie stelle a [illegible]
forme [illegible] non in materia corpora [illegible] [illegible]
materia [illegible] [illegible] materias [illegible] [illegible] dubitati [illegible]
quod [illegible] corpora que movent et [illegible] dubitat quod corpora non
recipiunt alteraciones et transmutaciones [illegible] quod sunt in materia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actio corporis
[illegible] calor [illegible] ignis [illegible] et destruunt [illegible] et
materie ignis [illegible] calor [illegible] corporum celestium
[illegible] vita vegetabile et animale [illegible] secundum hoc calor
[illegible] duobus modis calor qui est de qualitatibus passiuis q
transmutati [illegible] [illegible] [illegible] et calor qui non est ex qualitatibus
passiuis [illegible] [illegible] [illegible] et non [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] qualitates passiua non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicunt quod [illegible] [illegible]
caloris et [illegible] calori et humido [illegible] frigidi et humidi
et [illegible] frigidi et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporibus celestibus

big et ex elementis diuersis eque cum sim pro et postea et
facti corpora celestia largeter calefacere licet ipse non sint
calida et ideo est sicut ubi calefaciens aliquid accidit dispositio
pro id in 8°. Cum non ex quod mouet et mouetur secundum omne
quod in quo est ad eam in quantum ab hoc agit sed hec hoc quod
per alterationem est qualitatis et caliditas ergo calida licet possint
alterare in infinitum et non conuenit per alterationem, per se in motu
sed ergo conuenit ad alterans non alterabile sed ad mouens
non motum. Quod dicitur quod motus de loco non pertinet ad aliquid
mouens se sed ad motum ergo se mouens et alterabili
[illegible] per se conuenit ad alterans per aliquam dispositionem
in eo quod non habet et ista sunt corpora celestia. Sed contra dispo
sicio que est in eis secunde et continue et quod agit [illegible]
secunde non in [illegible] calefaciens quia sunt in [illegible] est
ex natura calida nec frigida sed motu et se ex natura neque
[illegible] nec [illegible] magis quod apparet et ideo ista que
[illegible] sunt actiue et passiue et aliud necesse est conuenit ad qua
litates actiuas non passiuas ut apparet est igitur ut
ista que sunt non reducuntur ad qualitates que sunt [illegible] et ipsa po
natur dicta sunt [illegible] [illegible] et ut de qui que
litatem passiuam sicut aliquid non passiuum ergo [illegible] motum
patet ergo ex hoc quod ignis non est sicut calefaciens quia est
passiuum. Quod [illegible] ut sicut calefaciendo calefacit per
qualitatem [illegible] sicut mouens mouetur [illegible] dispositionem non
mobilem [illegible]

[illegible] est corpora celestia [illegible] ex mo
uente et mota et quod mouens in eis non corporis sed
est dispositio de ceteris mobilibus ergo sed et [illegible]

8 lc. phi. i qo declatu e sm qp motq qo mo ht corp9 o
etnus iqpitabilis z icorruptibil. Et qp hc declatu fuit
alibi qd istud moueus no e vtq in corpe sic ec i aialibz
sz qp motua ipa sunt vtutes i corporibz z hc fuit
ponedo duas ppos quaz altera e qp ois vtq i ma e finite
motois altera e qp vtq q e i corpe celeste e infinite
motois qbz ggludit qp vtq que e i corpe celeste
no e i ma z ppo altera e qp vtq q est i corpe celeste
e infinite motois declat i 8 phicoz p infinitez motq
z hoc i duodecimo ix qp ois vtq i ma est finita z ma ra
ex hoc qp ois vtq i corpe sz vtq malis vide dum
di p duisioe corpis sm ... z mltoz. Sz qz ve
corpq sit finita ut declatu e 3 phicoz i corpe e vtu
te infinita qsi i corpe t hoc maifestu e p iduaq
et qz laborauit aliqui declare hoc ex fudamtis de
clatis ab ipo sz qp ois motq e i tpe t quo iudicat
qp a vtute finita ... i corpe finito qtigit illud
corpq p illa moueri i no tpe. Corpa em no excedut
se i velocitate z tarditate nisi ex excessu eaz i vtutibz
motois malibz z excessu vtutu sc excessu corpm
sz qp corpq i ois vtq e a ce est velocitate motq de quo
pt qp si aliqd corpq habuit vtute infinita mo i no
tpe ... declatu ee motu ee i tpe z ad uapsit ...
e declatu qp corpq celi qpoit ex motore z moto et
qr ista motio gstituit p re mota ... i ea sz
e absoluta ab omni ma ... de hoc qp mo ab
ea sic corpe celi ... ma z hoc ... di
posito corpm q mouet apd nos ... a p motor
q e i meas sz corpm aialium q mouet ab aia ...

est finis et terminus in quo potentia eius [illegible] secundum formam aliqua producatur actu potest
forma movente [illegible] que [illegible] et [illegible] et motus [illegible]
quia si [illegible] accessu quod omnibus virtutibus in materia est finita [illegible]
et [illegible] hoc quod [illegible] abstracta aut [illegible] receptiva [illegible]
quod corpus celeste recipit movere infinitum ut declaratum est
[illegible] ut non potest [illegible] ex materia et forma et ut finis [illegible] sub[illegible]
finis [illegible] motore qui est forma ipsius [illegible] enim composita ex
materia et forma est finite receptive nature [illegible] finite motricis
ad aliud [illegible] quod [illegible] isto modo [illegible] corpore celeste
[illegible] movere [illegible] est in materia et qui [illegible] motus ab eo [illegible]
non [illegible] et [illegible] possum quod [illegible] omnibus [illegible]
tibus in corpore [illegible] movendi [illegible]
[illegible] per quem [illegible] in corpore [illegible] alia [illegible]
[illegible] motiva que non est in eo [illegible]
declaratio de qua [illegible] non [illegible] neque leve [illegible] virtutibus
[illegible] in materia [illegible] corpus
celeste ut dicit Averroes [illegible] eterno [illegible] posse
ad corruptionem absque eo quod [illegible]
[illegible] libro [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] corpore celeste [illegible]
virtute finita [illegible] nature [illegible] virtute [illegible] separata
a materia ut opinatur Averroes [illegible]
[illegible] fundavit Averroes [illegible]
[illegible] declaratione [illegible] nota [illegible]
[illegible] est declarato fundata super [illegible] instabilibus [illegible]
tu videbis [illegible] et [illegible] et [illegible] quod
[illegible] corporum celestium [illegible] corpora
celestia [illegible] quod hac [illegible] declaravit

quod corpora celestia sunt infinite [illegible] dedit causam [illegible]
quod corpus celeste quoddam mouet vnam stellam et quoddam plures
Et dico quod si stelle que sunt de orbe stellarum fixarum essent
minores quam maiores non possunt mouere eas velociter [illegible] tarda
vel [illegible] quod si virtutes que sunt in corporibus celestibus
essent [illegible] calefacere et mouere [illegible] infinita mouerent corpora
que sunt apud nos in instanti [illegible] estimare quod in cor
poribus celestibus sunt virtutes actiue finite [illegible]
[illegible] quod infinitum [illegible] finite actiue
et passiue in tempore et infinitum in se scilicet in velocitate et vigore
Quoniam infinite actiue [illegible] virtutis [illegible] actiue
[illegible] non [illegible] in corpore si fuerit celeste
si generabile et corruptibile [illegible] non accidit corpori infi
nito quod corpus est infinitum [illegible] mouet et mouetur
in tempore virtutes [illegible] infinite in actione et passione in tempore
[illegible] in corporibus celestibus Passiones autem [illegible] plus
quam [illegible] corpora autem celestia sunt
corpora [illegible] in materia [illegible] dubium [illegible]
habent materiam [illegible] in [illegible] existat in
materia [illegible] videtur quod ista materia [illegible] medium inter
materiam que est omnino in potentia et inter actum puram [illegible]
[illegible] in [illegible] habent gradus et ma
gradus et per hoc potest [illegible] corpora celestia mo
[illegible] non est [illegible] dedit [illegible]
[illegible] potuerit [illegible]
[illegible] est [illegible] potentia infinita [illegible] generabile
et corruptibile [illegible] ad hoc est [illegible] quod generatio et corruptio
[illegible] motus [illegible] que est habitus et est [illegible]

motus nature est, licet quiete que est eius privatio et non est impossibile existere in corpore finito quod caret motu generabili infinita licet corpus sit finitum Quies enim et privatio et privatio non potest Unde dicendum quod astrologi ostendunt causam motus quos habent corpora celestia habitus naturales generabile infinitum Et ista dicatur quod cum licet generabile infinita quod est privatio motus quod caret agente in ea motum infinitum Ad rationem dico quod generabilis est unica continua naturalis ut patet fortiore virtute celi quam motor motus super ipsum est. Motus enim eius in eo quod est generabilis ad quietem causam motus ... est manifestum per se dicendo quod privatio infinita licet sit finitum ad quod sit privatio non virtus sit estimandi quod dicendum quod quies est in eo per virtutem ymo natura est in eo per privationem Unde ad rationem loquentes in hac questione dicunt quod permanens perindeat per se aut per dispositionem additam illi ad rationem permanens per se quod permaneat est privatio motus et privatio non dicitur nisi quod caret agente motiva etc. Et sic est finis.

Queritur dicit philosophus quod omnes homines naturaliter scire desiderant veritatem ita naturale desiderium est hominibus fugiendi errores et eos ad facultates assuefacit confundendi In hoc autem ab erroribus declinare est videre errorem quo circa intellectum errat per quem naturaliter sumus decepti erroribus que veritate noluerunt ... dicendum circa intellectum errorem apud multos quod dicitur ... non sumentes originem quod asserunt intellectum que angeles vocant possibilem sive ab inventione nominis naturalem esse quandam substantiam separatam a corpore et per se

aliquo modo uniri ei ut forma. Et ulterius quod iste intellectus possibi-
lis sit unus omnium hominum. Contra quod iam pridem plura conscripsimus.
Sed quia errantium impudentia non cessat veritati reniti
propositum nostre intentionis est iterum contra eundem errorem
conscribere aliqua quibus manifeste predictus error confutetur. Sed
nunc agendum est ut positionem predictam in hoc osten-
damus esse erroneam quia repugnat veritati fidei christiane.
Hoc enim satis in promptu potest apparere. Subtracta enim
ab hominibus diversitate intellectus qui solus inter anime partes
incorruptibilis et immortalis apparet, sequitur post mortem
nihil de animabus hominum remanere nisi unicam intellectus substantiam
et sic tollitur retributio premiorum et penarum et
diversitas earundem. Intendimus enim ostendere predictam po-
sitionem non minus contra philosophie principia esse quam contra fidei
documenta. Et quia quibusdam ut dicunt in hac materia La-
tinorum non sapiunt sed peripateticorum sectam se dicunt
sequi quorum libros nunquam in hac materia viderunt nisi Aristotelis
qui fuit secte peripatetice institutor, ostendemus primo predictam
positionem verbis eius et sententie repugnare. Omnino accipienda est
igitur primo diffinitio anime quam Philosophus in II De anima ponit dicens
quod anima est actus primus corporis organici. Et ne aliquis
diceret hanc diffinitionem non omni anime competere propter hoc quod supra sub
conditione dixerat: si oportet commune in omni anima dicere,
quod intelligunt sic quod hoc esse non possit, accipi-
enda sunt eius verba sequentia. Dicit enim universaliter quidem
enim dictum est quid sit anima. Substantia enim est que est secundum
rationem; hoc autem est quod quid erat esse corpori huiusmodi, id est forma sub-
stantialis corporis physici organici. Et ne forte diceret

ab hac volitate pte itellectiuaz excludit hec i mo
uetur p hec q̄d postea dicit q q̄ igr aīa no pt
separabilis a corpe tut pter q̄da gpi p ptibilis ap
tā nata ē no manifestū ē q̄ zydi eni pcau actus ē
ipetz. Nota vos fm quasdam m̄ phibet q̄ i q̄ nul
lius corpis ē actus. Quod no pt itelligi nisi de
[illegible] q ad pte itellectiuaz ptinent puta itellectus et
volutatis hec q manifeste ondit illius aīe quasi sup
vbi dixerat. Dicit ēa esse corpis actu q̄sdaz
ptes aīe q̄sub [illegible] nulli corpis actu q̄s aute
illius corpis actus ē no ē eni aīaz actu esse
corpis ī aliud pte eius no ēē corpis actu ut ista
manifestant. Unde ī d hoc q̄d an ī mete an hc
dicitur ē manifestat aīaz ēē actu corpis p hc q
aliq ptes eius sub corpis actus ut dicit q̄ [illegible]
[illegible] in ptibus ad dom z p m toto. Adhuc aut
manifeste [illegible] nisi equiuoce q sub hac gnalitate af
firmantis [illegible] icludit p ea q sequunt. Ista
[illegible] ptes [illegible] ēē actu corpis q separata
aīa no ē ronēs ī actu q tn aliud pt dici actu
illud ad pncia aliauus no solu ubi sit ptē s ead
p pt motus sic combustibile ad pncia combureñ actu
comburit ī q̄d ē mobile ad pncia motus mot ps
set aliquis ponere in dubiu vtz corpis sic vrat
actu ad pncia motus an sic m̄a est in actu ad
pncia forme ī pcipue q plato posuit aīaz no
vida corpis ut forma s magis ut motore ī rectore
q̄ ptz p phoemu ī egip mpotu q̄ ideo uidet q

no fuerit latis ß gñca hanc qo dubitacōz insinuat/
phus cu(m) subt primo p(ro)ponit subiungit complexio aut i mis
p(ar)tib(us) sic acceptis actu ãia sicut plurima nam l(ibr)o 2a
qo p q(uo) p(ro)missa adhuc dubiu(m) remanebat q(uo)n(iam) dic(it)
similit(er) q(uo)d g(rati)a sic s(e)nsibil(is) (et) depictib(ilis) ãia qe sc(ilicet) no
h(abe)t aliqua(m) determinat(ione)m v(er)itatis ad hac q(uo)d dubitacōz
tollenda(m) (con)sequent(er) p(ro)cedit ad manifestandu(m) i(d) q(uo)d
est ipsum sc(ilicet) (et) s(ecundu)m hoc oportet ea q(ue) sunt m(ag)is c(er)ta s(ecundu)m
se ß magis c(er)ta q(uo)d ad nos i p(er) effecta ãie q(ue) sunt/
actus ip(s)i(us) Unde sc(ilic)et d(e)finiunt/ opa ãie duab(us)
Quia ãia cu(m) distinguit(ur) ... et vite et
multa sub q(ue) p(er)tinet/ ad vitam scilicet intellectus sen
sus mot(us) s(ecundu)m locum (et) mot(us) nutrimenti (et) augme
ti cu(m) q(ue) invenit(ur) leti(tia) a(nim)a habere de v(ir)tute (et) q(uo)d dicit(ur)/
quo ista h(abe)t/ se ad invicem i(d est) q(ua)lit(er) vnu(m) s(ecundu)m aliud
h(abe)t possibil(e) ee (et) dic(it) de hoc q(uo)d ãia p(ro)ponit(ur) om(n)i
h(abe)t p(ri)ncipiu(m) (et) q(ue) ãia d(icitu)r p(er) eas vires s(ive) p(otent)ias
vegetativo sensitivo intellectivo (et) motivo s(ecundu)m locum
Cu(m) q(ue) h(abe)t ... in ipso (et) eo ... in hoc
d(e) ipso p(ro)ponit d(icitu)r q(uo)d ã(nim)a est ... in hoc ...
quas dixi(mus) op(er)ationes vite ei q(ue) v(er)ant/ q(uo)n(iam) v(er)o dubi
tationem mouz ... vnu(m) q(uo)dq(ue) s(it) i(n) ãia p(ar)s ul ...
aliq(ua) p(ar)s ãie (et) ... p(ar)tes iiiius ãie ... solu(m)
differat/ s(ecundu)m r(ati)o(n)em aut/ eti(am) differant/ loco i(d est) s(ecundu)m
no (et) subiungit/ de q(ui)b(us)da(m) ist(is) difficile no(n) videt(ur) ß
quid sunt q(uod) dubitato(n)e sunt ... ei q(uo)n(iam) q(uo)d in(dicat)
e de hijs q(ue) p(er)tinet/ ad ãiaz vegetabile (et) de hijs q(ue)
p(er)tinet/ ad ãiaz sensibile p(er) hoc q(uo)d plante (et) a(n)i(m)alia
decisa q(uo)d ad vivunt (et) in qualib(et) p(ar)te op(er)ac(ione)s ãie q(ue) sunt/

i toto apparet. Ex 3o quoque dubitatione hanc om(n)i consequentibus
dicens. Et si intellectiva et perfectiva adhuc maxime quod
non dicat. Volens ostendere quod intellectus non per accidens ut eo
mediante possit corrumpi et specialiter operationes ipsius. Unde ex hoc
tendit ad hoc quod supra dixerat. Quedam dubitationes sunt
circa intelligendum et maxime adhuc maxime esse circa intellectum sed
circa illas per animam et per partes anime utrum separentur loco vel rone
propter quas dicitur hic adhuc esse maxime circa hoc quod hic
prima facie appareat maxime sufficiens. Videtur autem
alterum genus esse quod non est intelligendum per generationem et per
corruptionem eius possit corrumpi eo quod intellectus
existimare dicitur. Circa ubi quod potest dici ubi apud non
possumus. Et quilibet hoc sub intelligere apparet. Ex eo quod
substantia et hoc solum quod separari sicut perpetuum a corruptibili
In hoc quod est alterum genus intellectus quod videtur esse
[illegible] relique autem partes anime corporales et non
corporales [illegible] non recte dicunt et ad finem
possunt. Vult quod solum sed partes anime sunt intellectus congregat
separari non quidem a corpore ut generata esse possit corrumpi
sed alie autem partes anime sunt intellectus congregant separari non
ne [illegible] anime et per principia intelligendum
per sensus quod sub [illegible] manifestum ex
hoc quod non separales sunt per substantiam vel loco. De hac
enim sunt contradicendum est [illegible] hoc probandum et [illegible]
liquet [illegible] separabiliter a corpore sed inseparabiliter [illegible]
[illegible] modo et per hoc quod [illegible] autem alte
sunt [illegible] esse [illegible] esse et oppinativo alterum
[illegible] esse alterum esse et oppinativo [illegible]
[illegible] supra dicto. [illegible]

motu est et quantum patet una parte dicitur separata sicut a re alia
tre solum autem in loco huius dimissa questione utrum quantum
ad intellectum de quo hic non detrahit de prima, alius dicit
dicitur modo esse quod non sit separabilis sic loco sed subalterne ratione
hoc quo dicto habito quod anima de terra vegetativa in-
tellectiva sensitiva et motiva [illegible] ostendit quod
quantum ad [illegible] istas partes anima unitur corpori [illegible] sicut
nauta navi si potest magis [illegible] certificari et quod
sit anima in genere [illegible] [illegible] figuraliter [illegible] hoc autem
probat per operationes anime sic [illegible] est [illegible] id quod primo
operatur aliud esse oportet sic dicam [illegible] anima [illegible]
[illegible] [illegible] anima [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] corporis [illegible] et corpore et
sanitate [illegible] primus sanitate [illegible] patet [illegible]
dicitur sanitate corporis [illegible] hoc procedit sic anima est
primum quo vivimus [illegible] [illegible] vegetativam quod [illegible]
[illegible] sensitivam et movemur [illegible] motivam et [illegible]
intellectivam et [illegible] [illegible] quod [illegible] non
[illegible] et [illegible] manifestato quo hoc quod [illegible] anima
esse actum corporis physici [illegible] non [illegible] ve-
getativo sensitivo et motivo [illegible] [illegible] intellectivum [illegible]
quo [illegible] quod id quod intelligitur sit esse corporis [illegible]
[illegible] ne aliquis dicat quod id quo intelligitur non dicit [illegible]
intellectum possibilem [illegible] ad manifesto [illegible] excludit patet
hoc quod dicit averroes in 3° de anima loquens de intellectu possibili
[illegible] dico autem intellectum quo opinatur et intelligit anima
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in 3° de anima [illegible] ad
[illegible] amplius [illegible] sub [illegible] de anima in [illegible]
ubi quod [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
quod fuit [illegible] de anima [illegible] anima in genere

diffinivissent incepit distinguere autem potentias dicens Quorum
potentie sunt vegetativum sensitivum appetitivum motivum secundum
locum et intellectivum Et quia intellectivum sive intellectus potest per id
quod postea subdit diffinitionem esse planam Aliud autem de ipso
ipsum intellectivum et intellectus potentia [illegible]
intellectus est non dicit quod est actus corporis [illegible] potentia dicit
intellectum [illegible] quod supposita diffinitio dicitur [illegible]
[illegible] per illud quod [illegible] quod est [illegible] ad
modo una utrique [illegible] dicit distinguere hec [illegible]
est [illegible] singulariter [illegible] Sicut [illegible]
[illegible] alia [illegible] quibus
[illegible] diffinitio dicitur supposita nunc plus de [illegible]
[illegible] in hoc [illegible] quod [illegible]
De ultimo [illegible] et intellectivum
[illegible] in [illegible] et [illegible] quod est
[illegible] ad modum [illegible] intellectivum
[illegible] de speculativo intellectu
alia [illegible] est reservat [illegible] usque ad [illegible]
[illegible] quod ideo
[illegible] quod de speculativo intellectu [illegible]
intellectus speculativus non est [illegible] nunc [illegible]
[illegible] in principio [illegible] intellectu [illegible]
dicens De parte autem anime qua cognoscit et sapit [illegible]
dicit quod hic dicit solum secundum quod intellectus [illegible]
[illegible] hic [illegible]
est [illegible] intellectum possibilem et agentem
Unde intellectum dicit [illegible] quod [illegible]
agentem et possibilem [illegible] manifeste distinguit in-
tellectum contra alias potentias [illegible] ergo [illegible]

tracta[n]da in nobilis diligentia et ordo in processu a[n]i[m]e Commentator libro
eum in capitulo 1° tractatus de intellectu quem in 2° relinquat
indeterminato cum intellectum. Duo autem sunt indeterminata relinquat
circa intellectum. Primo quidem utrum intellectus ab aliis partibus
anime separetur et re et subiecto an in loco. Quod quidem indeterminatum
dimisit cum dixit de intellectu autem et speculativa potentia
nondum adhuc manifestum est. Et hanc partem resumit primo
cum dicit: Sive separabili existente ab aliis partibus anime sive
non separabili secundum magnitudinem sed secundum rationem. Per quod enim
hic accipit separabile secundum magnitudinem per quod supra dixe-
rat secundum loco. Secundum indeterminatum relinquat de
differentia ad alias partes anime cum postmodum dixit
de speculativo autem intellectu alia ratio est et hoc simul
quesivit cum dicit: Considerandum quam habet differentiam et quomodo
intendit autem assignare quod potest stare cum utroque pre-
missorum sive sit separabile cum magnitudine seu loco
ab aliis partibus anime sive non quod ipse modo loquendo satis
indicat. Considerandum magis quam differentiam habet intellectus
ad alias partes anime sive sit separabilis ab eis in mag-
nitudine seu loco id est subiecto sive non sed secundum rationem tantum. Quod
manifestum est nam id quod intendit hanc differentiam ostendere quod
[illegible] sit a corpore separata secundum esse. Hic enim non posset
salvari cum utroque premissorum. Et intendit assignare
differentiam quibus ad modum comparandi. Unde subdit et quo-
modo quidem fiet ipsum intelligere. Sicut ergo ea quam communis a[nima]
accipi proportio usque huc manifestatum est quod ipse volunt
intellectum esse partem anime que est actus corporis physici.
Et quod ex [illegible] quorumlibet auctoritate ipse
accipere volunt intellectum accepisse quod intellectus

no sit aia q est actus corporis aut [illegible] aie. Deinde
dicit ex eius [illegible] quia [illegible] sensus
[illegible] inter sensum et intellectum in sensibus [illegible]
qr intellectus sit [illegible] et [illegible] qr ab eo differentes [illegible]
sensibile impressionem [illegible] sensibili [illegible] potest [illegible]
post [illegible] sensibilibus hoc [illegible] contingit [illegible]
[illegible] intelligere post [illegible] non potest aliud [illegible]
[illegible] ab intelligibili ut [illegible] intellectus [illegible]
excellentia intelligibili [illegible] sensus a sensibili [illegible] aut ad
hec [illegible] aut intelligere aliud [illegible]
sentire [illegible] hoc qr non sit [illegible] huius
[illegible] condicio non [illegible]
[illegible] manifesta [illegible]
[illegible] ut non [illegible]
et [illegible] alia [illegible] qr intelligit [illegible]
[illegible] in hoc quod differt a sensibus [illegible]
ostendit in quo sensus [illegible] qr [illegible] potest
[illegible] intelligere et qr [illegible]
[illegible] et qr non sit in actu [illegible]
[illegible] actu et ex hoc
[illegible] condicio [illegible] sensibilibus [illegible]
[illegible] intellectus [illegible] intelligere [illegible] hic [illegible] ad qr
[illegible] et aliorum antiquorum
qui posuerunt qr cognoscebant [illegible] cognitive ut puta
qr [illegible] cognosceret [illegible] aqua [illegible] terra [illegible]
ostendit hoc non esse [illegible] in [illegible] qr sensus non esse
actu [illegible] ea que sentit et hoc [illegible] de intellectu
[illegible] alia [illegible] inter sensum et intellectum qr sensus

non est cognoscitivus omnium sicut visus colorum tamen quidditatum sensi-
[illegible] intellectus autem simpliciter est omnium cognoscitivus
dicebat autem aliquid [illegible] quod cognoscit [illegible]
sive naturam omnium quod omnia quod ad hoc quod cognoscat omnia
necesse est quod principium eius esse incompositum. Et Anaxagoras
iam probavit de intellectu per similitudinem sensus quod non est actu
aliquid eorum quae cognoscit sed in potentia tamen. Concludit ergo [illegible] nec
est intellectus qui cognoscit omnia ex [illegible]
ponebat et [illegible] hoc inducit [illegible] Anaxagoras
hoc est intellectum [illegible] intellectum [illegible]
[illegible]. Sic ergo Anaxagoras dicebat illum intellectum immix-
tum esse ut imperaret movendo et segregando. Sic
nos possumus dicere de intellectu humano quod oportet eum
esse immixtum ad hoc quod cognoscat omnia. Et hoc pro-
bat per talem rationem, sequens litteram in qua [illegible] ap-
parens enim prohibebit extraneum et obstruet quod
potest manifestari exemplo in visu. Si enim esset aliquis
color intrinsecus pupillae, ille color intrinsecus prohibebat vi-
dere extraneum colorem, et quodammodo obstrueret oculum ne alia
videret. Similiter si aliqua natura [illegible] quam intellectus cognoscat,
puta terra vel aqua vel calidum vel frigidum vel aliquod aliud
huiusmodi esset intrinseca intellectui, illa natura intrinseca im-
pediret ipsum et quodammodo obstrueret ne alia cognos-
ceret. Quia ergo [illegible] cognoscit, concludit quod non contingit
ipsum habere aliquam naturam determinatam ex naturis sensibili-
bus quas cognoscit, sed hanc naturam solum habere quod sit possi-
bilis in potentia ad ea quae intelligit quantum est ex sua natura. Sed

actu illa dicit ea intelligit i actu sic sensus i actu sit
sensibile i actu ut sup in 2° de anima cum dicebat
quibus similiter ergo qui intellectus angeli [illegible] i actu
n[illegible] actu eorum quod e contrariis q aliquod intellectus sit
q e actu om[illegible] et q fecat mentem de dicto [illegible]
loquendo de intellectu [illegible] [illegible] credere
q de 1° intellectu [illegible] [illegible] modo
loquendo [illegible] dicit intellectus [illegible] ad intellectum
qui opinatur intelligit dicit [illegible] esse i actu &
quo [illegible] [illegible] q non [illegible] intellectus
q sit aliqua substantia separata [illegible] intellectus [illegible]
erat [illegible] dicit q [illegible] intellectus [illegible] q [illegible]
probavit sic q intellectus non [illegible] aliquam naturam
in actu [illegible] probavit quod sit [illegible] i cor
pe ut antiqui dixerunt [illegible] condic ex [illegible]
na sequitur unde [illegible] esse [illegible]
[illegible] sic probat [illegible] sup probavit sic q intellectus
non [illegible] aliquam naturam corporum et q sic q non
misceatur corpori q si misceretur corpori haberet aliquam
naturam corporis [illegible] qualis enim [illegible]
fiet [illegible] [illegible] organum aliquod sit sic sen
[illegible] sensus enim [illegible] organo [illegible] q[illegible]
animo ad suam [illegible] organum
[illegible] sensus [illegible] intelligere istud non
misceatur corpori q non [illegible] organum sic sensus [illegible] in
tellectus dicit non habeat organum [illegible] dictum quo
[illegible] qui [illegible] q anima [illegible] locus [illegible]
accipientes locum [illegible] [illegible] [illegible]

manifestum quod hec [illegible] species dicitur secundum quod non [illegible] tota anime sed intellective
solum. Sensitiva enim pars non recipit in se species sed in organo
non pars autem intellectiva non recipit in organo sed in se ipsa
Item hec pars est locus specierum quod sunt eas in actu sed in potentia
tantum. Ergo consequenter ostendit quod quemadmodum intellectum ex similitudine
sensus [illegible] secundum hoc [illegible] quod dicit partem intellectivam
esse impassibilem [illegible] ab aliis partibus ex ipsa
dissimilitudine sensus et intellectus ostendit ex dissimilitudine
Ostendit quod quanta sit quod non similiter se habet sensus et intellectus
per hoc quod sensus corrumpitur ab excellenti sensibili non
autem intellectus ab excellenti intelligibili. Et huius causam
assignat esse quia sensitivum non est sine corpore
sed intellectus separatus est. Hoc autem verbum maxime assu-
mitur ad ponendum fundamentum volentes per hoc dicere quod
intellectus non sit anime neque pars anime sed quedam substantia separata. Et dicunt
conclusionem eius quod [illegible] concludit. Sed ea
sic dicitur quod sensitivum non est sine corpore et intellectus separa-
tus sic super dictum [illegible] fiet qualis a [illegible] si
sit aliquod organum [illegible] et sic sensitivo tamen esse sic dicitur
Quod sensitivum non est sine corpore intellectus autem est separa-
tus quia sensus habet organum non autem intellectus. Tamen est
quod quibus dicamus aliquid ad dubitationem huius fuisse
eius firmata de intellectu possibili quod intellectus sit aliud
anime que est actus corporis. Ita tamen quod intellectus anime non habet
aliud organum corporeum sicut habent cetere potentie anime
Quomodo autem hoc esse possit quod anima sit forma corporis
et aliqua virtus anime non sit virtus corporis non difficile est in-
telligere si quis consideret in aliis rebus. Videmus enim

quod forma est in mixtis quae actus est corporis ex elementis
commixtis et non habet aliquam virtutem quae non sit virtus alicuius ele-
menti [illegible] competit [illegible] forme ex aliquo superiori principio sicut
ex corpore celesti sicut quod magnes habet virtutem attrahendi
ferrum et iaspis restringendi sanguinem et paulatim videmus formam
quod sunt forme nobiliores quod habent aliquas virtutes magis
ac magis superexcedentes materiam unde ultima forma [illegible]
anima humana habet virtutem totaliter superexcedentem materiam corporalem
scilicet intellectum. Sic ergo intellectus separatus est quia non est
virtus in corpore sed est virtus in anima. Anima autem est actus
corporis [illegible]. Dicimus quod anima in qua est intellectus sic
excedit materiam corporalem quod non habet esse in corpore sicut
intellectus quem omnes [illegible] possunt dicere non est actus
corporis. Nam enim anima est actus corporis mediantibus suis
potentiis [illegible] anima per se ipsam est actus corporis [illegible]
corpori esse [illegible] potentie sunt actus [illegible]
partium corporis perficientes potentias ipsarum ad aliquas
operationes. Sic ergo potentia quae est intellectus nullius
partis corporis est actus quia eius operatio non fit per organum
corporale. Et ne aliquis videatur quod hoc ex nova [illegible]
dicamus [illegible] [illegible] inducenda [illegible]
[illegible] [illegible] enim [illegible] phisicam [illegible] ad
[illegible] cognoscere [illegible] et quamvis est [illegible] enim
[illegible] phisica considerare [illegible] forma [illegible] subiectis
[illegible] quemadmodum medicum nervum et fabrum [illegible]
[illegible] usque ad aliquid [illegible] ad aliquid [illegible]
[illegible] enim [illegible] est [illegible] igitur
medicus considerat nervum igitur [illegible] ad sanitatem

...tus quod nervum medicus considerat. Et similiter faber aes propter
aliquid, et quod physicus consideret formam inquantum est in materia.
Quia enim forma corporis est intellectus. Similiter autem quia
naturalis etiam considerat formam inquantum est in materia. Terminus
ergo considerationis physicae de formis est in formis quae
sunt in materia quodammodo et alio modo non in materia. Hae enim formae
sunt proximae formis separatis et in materia. Unde Philosophus dicit
circa ultimum: est consideratio naturalis de formis quae sunt separa-
tae quidem secundum virtutem, in materia autem; hae sunt istae formae quae
dicuntur animae. Homo enim generat hominem et sol ex materia.
Forma ergo hominis est in materia et separata: in materia quidem
secundum esse quod dat corpori, sic enim est terminus generationis; se-
parata autem secundum virtutem quae est propria homini, scilicet secundum intel-
lectum. Ergo non est impossibile quod aliqua forma sit in materia et
aliqua eius virtus sit separata, sicut supra patet de intellectu.
Adhuc autem alii procedunt ad ostendendum idem, scilicet Averroem
fuisse quod intellectus non sit in anima nec potest dici quod uniatur
corpori ut forma. Dicit enim Averroes in pluribus locis intel-
lectum esse perpetuum et incorruptibilem, sicut patet in 2° de
anima ubi dicit: hoc solum separari contingit sicut perpetuum
a corruptibili; et in 1° eiusdem dicit quod intellectus videtur
esse quaedam substantia et non corrumpi; et in 3° eiusdem dicit de
patet autem hoc esse solum immortale et perpetuum. Ex quibus hic
verbis quidam non exponunt de intellectu possibili
sed de intellectu agente, ex quibus verbis apparet
quod Aristoteles voluit intellectum esse aliquid incorpora-
le. Verum autem quod materiale incorporale possit esse forma

corporis corporalis non enim est accidens forme sed per se
exigerent esse unum. Aliquin ergo materia forme fieret unum
per accidens. nichil autem potest esse sine eo quod est ei per se
ergo forma corporis non potest esse sine corpore. Si igitur corporis potest
corporalitas sequitur forma corporis corporalis esse per formam
separate a materia et forme coniuncti materia non [illegible]
ut probatur in primo methaphysice. Multo ergo magis [illegible]
forma nisi potest [illegible] in corpore nisi aut sine corpore
destructo ergo corpore [illegible] forma corporis vel tamen
potest ad [illegible] corporis. Si ergo intellectus est forma corporis [illegible]
ergo nature [illegible] quod intellectus sit corporalis. [illegible]
[illegible] movet [illegible] in corporibus [illegible]
[illegible] quod posuit animam esse formam posuit eam
esse corporalem. [illegible] posuerunt [illegible] hoc animam
[illegible] de corpore in corpus. [illegible] impossibile
[illegible] hoc anima [illegible] corporis [illegible] corporalis a quo
[illegible] ita
non [illegible]
ponunt animam intellectivam esse formam corporis quod tamen
ponunt eam esse incorporalem. In [illegible] eundem modum [illegible]
[illegible] quod forme non [illegible]
[illegible]
[illegible] forme [illegible]
[illegible]
[illegible] esse
[illegible]
[illegible] nichil [illegible] anima [illegible] non
[illegible] est fortasse [illegible]
[illegible] intellectus [illegible]

quod animam que est forma corporis contingit ad partem intellectivam
dicat nichil prohibere manere post corpus et sic anima corpus
non fuisse. Cum enim Aristoteles dixisset quod cause moventes
sunt ante materiam non autem cause formales, videtur [illegible] quod utrum aliqua
forma remaneat post materiam si utrum aliqua forma remaneat post
materiam sic dicatur quod nil prohibet de forma que est anima quantum ad
partem intellectivam. Quare anima magis secundum partem intellectivam
remaneat quam secundum alias potentias et quare magis anima intellectiva
quam alie forme. Videtur [illegible] secundum [illegible] quod forma
que est anima post corpus remaneat non tota sed intellectiva.
Respondendum [illegible] quare magis anima secundum partem intellectivam
post corpus remaneat quam alie partes et quam alie forme possunt
[illegible]. Cuius quidem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] enim in tertio de anima [illegible] enim separabilis quia non est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
videtur quare [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible]
[illegible] [illegible] separabilis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dubium esse
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] intellectivam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] agente [illegible] [illegible] apparet esse [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] esse separabilem [illegible] enim quod intelligatur
[illegible] tota intellectiva pars [illegible] [illegible] separabilis dicatur
quod non est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] appetit
dicatur enim in [illegible] de anima quod [illegible] [illegible] [illegible] aut
passionum [illegible] contingit [illegible] [illegible] separari. Si
[illegible] nullum est [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
Cuius quidem [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]

iq̄ntitad z enb go mo mtaūz queat/ opaz go pbc
gueat ee fforme go q illaz opacoz hnt sine gm
cacoe sue maē ipe no opant ft fm copor e qd
opatr p̄ pfecc̄ga sz Vnde huiq forme ipe ope ipe
[illegible] no sub/ ea ead aliud z Sic em caloz no
[illegible] caliditatem [illegible] calor no ep̄ē [illegible]
ft caliditas [illegible] calor [illegible] qd [illegible] z sic mo
[illegible] qr s accidentes [illegible] q sunt encia sed
ingl q sunt entie [illegible] vo e de formis subalibus
q n az generac̄e hnt [illegible] hnt fm q mac̄e maē [illegible]
cepto q in fforme sub pnam essendi [illegible]
go q h̄ opacoz fm alnq sue potes [illegible] aliqz
qunue sue mt̄e ipa e q h̄ ee n° e p esse copopite
[illegible] de [illegible] mag copopitud z p ee euis [illegible]
destructo composito destruitr illa fōa q e p esse
coposite sed aut opz q destruatr ad destructoz
coposite [illegible] ee coposite z [illegible] ipa est
q° illa fōa p [illegible] ee coposite [illegible]
p ee coposite Sic quib a [illegible] q [illegible]
opandi mpro de aia q intellige z amare z [illegible]
no sunt illig [illegible] i aie [illegible] fm q° [illegible]
qr et hec [illegible] n° meoza [illegible] no em
illiq erant [illegible] qd quadi destructu e pz [illegible]
p dictud Themistq hec exponendo [illegible] nunc
[illegible] magl quā dicere [illegible] qd modo em
[illegible] no differre [illegible]
destruuntr [illegible] no differre [illegible]
z sensq Vnde in toto c° capitulo loqtr de intellectu
sic dessp° [illegible] pz [illegible] intellectu esse

corpalez p(er) q(uo)nd(am) sensu q(uod) no(n) corrupit(ur) (et) ideo senectu
te. Un(de) (et) p(er) totam sub(stan)tiam loq(ui)t(ur) (et) q(uo)d studio p(ro)ced
i(n)terens semp(er) (con)iugere(n)t ea q(ue) s(un)t i(n)tellectu(m) (et) h(ab)ent q(ue) s(un)t
sensu q(uo)d p(ro)p(ri)e app(ar)et (et) ideo ex q(uo) [illegible]
Et eni(m) (est) qua(n)d(am) maxime gaudet (et) [illegible] i(n)telligere.
Et q(uo)d autem p(er)manet dicit(ur) [illegible] atq(ue) [illegible]
[illegible] Q(uo)d (h)uic resultat cui(us) [illegible]
actu(m) (con)tinuari no(n) p(otes)t [illegible] eius ob(iectu)m
q(uo)d (est) fa(n)tasma q(uo)d est i(n) org(an)o corp(or)ali n(isi) q(uo)d iste
actu(m) p(er) org(anu)m corp(or)ale [illegible]. Et q(uo)d ab(st)ract(um)
[illegible] q(ue) i(n)tellect(us) [illegible] no(n) i(n)telligi(tur) quo
[illegible] i(n)tellectuale(m) [illegible] a corpore se
paratus [illegible] q(uod) iste[illegible]
ne no(n) p(otes)t ad [illegible] in 3o [illegible]
a(n)i(m)a loq(ui)t(ur) dicit [illegible] sepa(ratus) [illegible]
quod s(oli)t p(ro)p(ri)e [illegible] est [illegible]
q(uod) aliu(m) modu(m) i(n)telligendi h(ab)ebit sep(ar)at(us) q(uam) [illegible]
[illegible] Un(de) no(n) [illegible] causa q(uam) [illegible]
in 3o de a(n)i(m)a [illegible] i(n)tellectus no(n) separat(us) [illegible] magin(e)
i(n)telligunt alia q(ue) separata [illegible] intellige(re)
q(uod) ali(qui)d [illegible] i(n)telligere separata [illegible] no(n) separatus
In [illegible] valet [illegible] q(uod) [illegible]
[illegible] i(n)tellectu(m) [illegible] separa
[illegible] separatus [illegible] separatu(m)
[illegible] actu(m) [illegible] separatu(m) [illegible]
[illegible] actu(m) corp(or)is [illegible]
huius a(r)t(is) [illegible] colligi [illegible]

in hiis libris quos patet eum scripsisse de substantiis separatis
Et hiis autem dicatur [illegible] me[illegible] quos etiam libros
vidimus nullo modo licet non [illegible] in lingua nostra translatos
De [illegible] [illegible] aut intellectus tamen
non est forma corporis

[illegible] hoc ergo patet quod [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] in
[illegible] per accidens non ex parte sua [illegible] ex parte corporis quod
[illegible] [illegible] et hoc est
[illegible] esse [illegible] in [illegible]
per aliud impedimentum [illegible] etiam patet
[illegible] [illegible] [illegible] quod potest
[illegible] non [illegible] differentia [illegible]
[illegible] est quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliud impedimentum [illegible]
[illegible] due [illegible] [illegible]
corporis licet [illegible] non [illegible] [illegible] in [illegible]
esse [illegible] ut [illegible] corporis licet [illegible] potest
actu [illegible] [illegible] actu [illegible] aliud
impedimentum [illegible] ad [illegible] [illegible]
assumatur [illegible] in libro de [illegible] [illegible]
intellectus [illegible] de foris advenientis [illegible]
Nulla [illegible] que est actus materie [illegible] de foris
[illegible] materie intellectus [illegible] corporis
[illegible] [illegible] corporibus [illegible]
ex elementis [illegible] intellectus [illegible] corporis
Quamvis non ab [illegible] ab elementis [illegible]

obviauit eciam cum h° zoltig qm se t q etia vegeta
tiui et sensitiui essent ab extrinseco qd est com̃ quereb p
apue p̃ sess vna scđa aie cuius potencie essent vege
tatiui sensitiui intellectiui cum intellectus sit ab extrinseco
sm oez hoc illud aut/ solucio ymyptu apparet sm
premissa ad eam d̃r q oib' for̃ educat' d̃ potencia
mae Copdendu est quid sit/ forez de po mae
educi Oz em q̃ n̄l aliud sit q̃ mar̃ pecise i pô
ad forma inchoa p̃habet sz educe mar̃ actuale
pecise inpon ad aliud intellectiuaz Vnde arest in
lib° d̃ generacione aialium dicit p̃mu quide to ipa
sunt oia vocata talia s formata sicut plante vital
generacionem aut/ palam q ẽt de sensibilia aia et d̃ intellec/
tiua oib' eam necẽm pô p̃us habere q actu et ex q
pô d̃r ad actu venire est ut tangi sm ea tres sit
mae p̃n quid etiaz queat pbe ee i actu iaz em
est expediz q alijs formis q̃ no sunt opacoz absq
corpore mae sicut pot ee actu ut magr' ipa sunt/ aliquo
corporali sunt et opacoes i corporales eorundes q q ipe
sunt esse sunt Vn sicut totu ee eaz e i corpore
ad mar̃ ita totu educi dicit' de pon mae Sed
aia intellectiua cum habeat/ opacoz sine corpe no ee
sunt solidz i corpore ad mar̃ Vn no sit dicet
q educat' d̃ ma sm magr' q a p̃nce extrinseco est
hoc/ ex q̃ dicit arest d̃ aplbs sicut magr' ipo intellectu
solu deforis advenire et diuinu ee solu t causa
assignat/ sub dens Nichil em ipius opacoi comunicat
corporalis opaco Minor aut vnde et abiecto

perfectius quod sit intellectiva anima esse formam corporis mixti com-
plexionati ex elementorum compositione cum natura ex elemen-
torum commixtione causetur. Dicendum est ad hoc immo ex prima
premissa videtur quod sicut anima recepta aliquo corpore visibile
participat et in medio conversatur elementorum ut dicitur de se-
nsu corruptibilitate et vitalitate convenienti ratio et talis dicitur
natura unde quidem in spermate consistit quod facit generata ex
spermate vocatum bene sicut dicitur neque ignis neque talis virtus
sed incepta est in spermate spumoso aereo et ipsum natura
proportionalis existens astrorum ordinationi sive compositione
ex elementorum non dicitur intellectivus sed non dicitur aliud vel per
dicitur ratio vero 3 obiectum quod sequitur vegetativum
et similem esse ab extrinseco non est ad propositum sed etiam per
ex his anima quod ipse homo intellectivum et quamquam propter
intellectus differat ab aliis per talem animam subiecto et ratio
ubi plus dicitur illa anima tamen sicut non debetur ... subiecto
subiecto sunt priorum est non aliquid ... quiescens sequitur
dicitur enim ... de anima quod aliter se habet et quod de
... enim ... in eo enim quod est ...
figura et quod ... sunt semper in eo enim quod est ...
sequentibus est ... in figura et ...
ut ... in tetragono quidem trigonus ...
sensitivo dicitur vegetativum sicut dicitur ... est intel-
lectivo dicitur ... esse quod
... quod ipse ... intellectivo ut trigonum
vegetativum et sensitivum sunt ... intellectivo ut trigonum
in tetragono et tetragonum in pentagono sicut dicitur
tetragonum quidem ... alia figura ... non
... in ipso sicut non ... aliter

ngltr continui e pt eius Sz a fine ao q est pse exene
sui seceptio Et pgtiget diuisas figuras a diuis
agentibz pducit tetragonu quu seceptiua tetragoni
exonis hiret alia causa pducte qz tetragonu sic
t bz alia spem Sz trigonu qd e in tetragono hiret
eand caz pducte Sic g vegetatiun qd e sece
ptiua sensitiui exonis alia spes dicez t alia causa
pductiuaz bz tam tn ea z pductiua sensitiui t vege
tatiui qd e in sensitiuo Sic g sic dicat qz vegeta
tiui t sensitiui qd inest itellectiuo e a causa extri
seca aliq e itellm nullu conueniens sequit Non
enim dignius est superior agentis extrinseci hiret potestate quam
bz efficiens agens inferioris t actiui aliq Vnde t
aia itellectiua ab exteriori agente bz tm virtutes
quas bz vegetatiua t sensitiua q sunt ab iterioribz
agentibz Sic g diligent considerantibus fere oibz viis
aiaz quod intellectus humano Dico apparet eius fuisse
hic sive qz aia huana sit actu corporis t qz est eius
forma pone sit intellectus possibilis
Argumentum 2m in quo e similis temeritas contra
eundem errorem
Vnc aut restat considerare qz alia pp potentia
de hoc ipso sensit et accepiat Primo via
temisti i comento de aia dicit intellectus iste que
dicat imponi magis eo quod gtd ptt qz agens Dico aut
non omnino aue si poli huane Et pro lum pot visui et
pt coloribz devenient actu qua visui fecit t actu

colores vera intellectus iste actu non solum ipsum intelligere actu
actu facit sed etiam potentia intelligibilia actu intelligibilia facit
quia sic constituitur et post pauca concludit. Aliqua ergo talis
anima ad materiam talis et intellectus factivus ad eum qui
omnia facere [illegible] unus est intelligere cum volumus [illegible]
eundem est ad materiam exterioris [illegible] decisum est et totum potentiam
intellectum qui est factivus. Nec per utrumque distrahitur [illegible]
et extraneus etiam non ab extrinseco [illegible] per totum
autem ipsum penetrare potest [illegible] autem qui sicut actu intel-
lectus potentia supponendus sit unus cum ipso. Et post pauca con-
cludit. Nos ergo sumus animae quae potentia intellectum animae quae actu
Sunt quidem ergo [illegible]
actu ad est [illegible] est esse [illegible] Aliud vero [illegible]
ego et in esse et ego quidem corporis intellectus [illegible]
et actu [illegible] ab esse [illegible] quod actu est [illegible] et quae
meditatur et quae [illegible] quidem intellectus corporis
[illegible] et actu [illegible] autem non quae potentia sed quae actu operari
[illegible] Et post pauca adhuc manifestans
[illegible] Dicit ergo aliud est esse [illegible] et aliud est [illegible] esse
[illegible] autem esse ab [illegible] [illegible] et aliud quidem
ego et [illegible] esse [illegible] ergo in ab [illegible] non [illegible]
a [illegible] enim [illegible] fantasia
[illegible] intellectum [illegible] quae potentia intellecta
[illegible] est [illegible] solo ergo factus est in esse. Et
[illegible] est factum [illegible]
post pauca subdit et [illegible] concessit
non [illegible] honorabilius [illegible] facit ipsum
[illegible] factivus intellectus. Et post pauca

ypbas quaerenda oportet dicit cum perdubitasset super verba commentatoris
quia magis esse hoc aut quod magis in eis aut perficiat naturam
etiam causa habens vanitates duo esse et esse aliquem simul vel
lectum celerem in causa fieri simul celerem in causa facere in causa
enim autem celerem intellectum et ante hunc quem quasi
partem honorabilissimam dicit propter pauca dicit esse eam
esse sicut hic sunt quia commentator quis putabat sed aut continue
esse ac esse intellectum actum aut non potest quod esse prae
dictum unus Themistii quod non solum intellectum possibilem esse sed
etiam agentem partem animae humanae esse dicit et aut
hoc sensisse et tantum quod hoc est talis est non esse causa
sensibilia ut quidam mendaciter sicut ex parte intellectus tua

Argumentum tertium in quo est [illegible] contra eundem errorem

Theofrasti quidem libros non vidisse ego vero
introducunt solum eorum quae sunt et alia sunt
dictas in aliis et dicta Theofrasti proponit de
intellectu possibili et de eo qui est actu [illegible] qui ipse sit
aut intellectus aut quomodo ab extrinsecus existens et tamen
suppositas ad omnibus et quae natura ipsius hoc quidem
enim nihil est secundum actu potentia autem omnia bene est
sic et sensus neque enim sic acceptum est ut nec
ipse ipse [illegible] enim sicut ut particularis quidem ipse
sit in materialibus et si a foris ut non ut abstractus ut
in prima generatione apprehendens perpetuum Sic ergo The
ofrastus [illegible] duo primo quidem quod intel
lectus possibilis sit ab extrinseco et tamen nobis connaturalis se
cundum quod sit natura intellectus possibilis Secundo primo

ad 2m qd e in pto quod uo non quod sic nl exponit
s sic sensit ad sep lia et ex hoc condicit sentencie
sme qstiol qd no intelligit sic ee ab exponto qi
aliud adiectiu accidentalit ul ppe precente s a ppa
qua ee sic gtmeb reprehendens nat Auicenna
Contra opinionem alex Sed ad alex intellectum
possibilez posuit ee formam corporis et ppe virtutis
gstitutam ita ul arbitrar possit via alex accepit
sicut via temistij ptez eius intellectum assumit ita
qd dixit alex intellectum possibilem no dc ee
qd preparatio que e in natura humana ad intellectum agentem
et ad intelligibilia hanc preparationem n dr intellectum qd
potentia intellectiua q e in aia ad intelligibilia
Et ideo dixit deb no ee stitute in corpe qr talis
pot nolle ee gtinu corporale et no ex ea tunc ut
Auicenna aspirat s qd nulla prepatio e stitut in corpe
Contra opinionem Auic circa eundem errorem
Et ut a greco ad arabes translatum fuerimo manifestum
qd Auic posuit intellectum stitute aie q e sbstantie
corpus de accidentem sic in suo lo de aia intellectum
actiuus su pcticis indiget corpe et virtutibus eee
pcalibus ad omnes actiones suas contemplatiuis aut
intellectus eget corpe et virtutibus suis s n c semper
n c omio sufficit enim p se sibi p seipm Nichil aut
horum est aia humana aia et q lz habeat virtutes et
sic potencia dclabuntur e substancia solitaria t p se
q lz aptitudinez ad actiones quarum q sunt q no

pficulis mq pistrumenta z p vsu eoz nllos Quedam
vo sut quibq quedam no sut nata qstmeta aliqo modo
Item ex pte sra dicit qp aia huana est pfecto pma
corporis naturalis instrumentalis Sz qp attribuitur erga actiones
electioes delibeacois et adiveme meditados z sm
qp qphendit vlia Sz nullus qp postea dicit z p
bat qp aia huana sm id qd z sbi ppm i. sm qm
itellectiua no e pfectio ad corpq ut forma n eyet
ut sbi pparet ergatm De opinioe Agazei
Deinde pscribenda sut verba agazelis sio dicentis
ad giryoos elemetorum sut plucorius z pfectorius
eqlitatis quamcuq poppt in pemiz pulchrius z
pulchrius tuc fiet ad apta pcipieda da
toe formaz forcaz pulchrior formis alijs q est
forma hois huius vo aie huane due sut vtutes vna
e opans et alta sciens que vocatur itellectiua ut ego
gnitabq pts z tu postea multis argumetis pbat qp
opacio intellectus no pt p organu corporale hoc
aut pmisimq no qa videbes v pcedente ex plurez
autoritatibus dictu extra: sz ut ostendatq qp no
solu latini quoq vi no lapuit sz etia greci et
arabes hoc senserit qp itellectus sit pte seu po
tencia alicuius aie que e corporis forma Vnd
miror ego quibus propoterat hic errorem sic as
supposuisse glosam mq forte qp minq voluit aude
reis propoterat vote sapere q auerroes aliezpal
q no tam fuit pypocius qua pue pypo Spiritualis
De argumento com auerroem

Dicentes quod ex ipsis aref [illegible] et aliorum sequitur ipsum quod
intellectus et per consequens anima que est forma corporis liget ipsa per consequens que
intellectus non sit aliquis organi actus quia nichil
ipsius corporalis [illegible] corporis ut [illegible] dicat
[illegible] quod anima hoc [illegible] [illegible] videtur quod
secundum doctrinam [illegible] quod actibus principiat actum co
[illegible] actu [illegible] intelligibilibus [illegible] duo
[illegible] intelligere primo hoc [illegible]
[illegible] possumus ea qua
[illegible] argumenta [illegible] est principium quo vi
[illegible] et quod [illegible] corporis [illegible]
[illegible] et [illegible] ea dicat esse [illegible]
[illegible] libri de anima [illegible]
[illegible] plures [illegible]
[illegible] ponit [illegible]
[illegible] primum
[illegible] habitu [illegible]
[illegible] appetit quod [illegible] ab hac
[illegible]
[illegible] singularibus intelligit [illegible] de intel
[illegible] in intellectu [illegible] de
[illegible] intellectum de aliis principio [illegible] quod nos
intellectum [illegible] autem intellectum
intelligimus [illegible] dicat [illegible] autem [illegible]
quod intelligit anima [illegible]
[illegible] quod intellectus [illegible]
forma [illegible] manifestum quod id quo
[illegible] est forma corporis hoc [illegible]

agit secundum quod actu est, aut autem unumquodque est actu per for-
mam. Unde oportet id quo primo aliquid agit esse for-
mam. Si autem dicatis quod principium huius actus qui est
intelligere quod nominamus intellectum non sit forma, oportet
te invenire modum quo actio illius principii sit actio
huius hominis. Quod diversimode quidam conati sunt dicere.
Quorum unus scilicet Averroys ponens principium huius intelli-
gendi quod dicitur intellectus possibilis non esse animam nec
partem anime nisi equivoce, sed potius quamdam substantiam
separatam, dixit quod intelligere illius substantie separate est intelli-
gere mei vel illius in quantum ille intellectus possibilis
michi vel tibi copulatur per fantasmata que sunt in me et
in te. Quod sic fieri dicebat: species enim intelli-
gibilis que fit unum cum intellectu possibili cum sit for-
ma et actus eius, habet duo subiecta: unum ipsa fantasmata,
aliud intellectum possibilem. Sic ergo intellectus
possibilis continuatur nobiscum per formam suam mediantibus
fantasmatibus, et sic dum intellectus possibilis intelligit,
hic homo intelligit. Quod autem hoc nichil sit patet tripliciter. Primo
quidem quia sic continuatio intellectus ad hominem non esset
secundum primam eius generationem, ut Theophrastus dicit et
Aristoteles innuit [illegible] naturalis [illegible]
racio de formis est ad formam secundum quam hoc
generatur [illegible]
naturalis generationis est. [illegible] secundum autem Aver-
roys intellectus non continuatur [illegible] secundum
generationem sed secundum operationem sensus [illegible] sentiendo

in actu z fantasia e mota a sensu factus fm actum
ut dr in 3o de aia [illegible] quod ista conveo non esse
aliud unu fm dulsa ... [illegible] eand quod species intelle
gitur fm quod in fantasmatibus est intellectum [illegible] in i
ntellectu aut pot e fm quod e intellecto i actu abstrac
ta a fantasma [illegible] Si gr species intelligitur non e sta
intellectus poss [illegible] fm quod e abstractus a fan
tasmatibus [illegible] quod [illegible] intelligere non continu
at [illegible] intellectui [illegible] ab eis est separatus
[illegible] quod intellectus possibilis continuatur fa
ntasmatibus [illegible] continuatur [illegible]
sufficit in [illegible] aliis autem continuatio non sufficit
ad continuationem actus [illegible] eadem actio
[illegible] quod est [illegible] non [illegible] hec aliquibus [illegible]
Non [illegible] intellectu possibili [illegible] continuatio
[illegible] est [illegible] hec hic hoc [illegible]
intelligat [illegible] quod [illegible] una et eadem species [illegible] esse
[illegible] intellectu [illegible] est [illegible] fantasmatibus
nec actum [illegible] copulatio [illegible] hoc quod
hic homo intelligit [illegible] eidem [illegible] in
telligibile ad intelligere [illegible] intellectum
aliquid intelligit [illegible] aliquid
[illegible] aliquid [illegible]
[illegible] in quo est color cuius species [illegible] in actu
[illegible] videt [illegible] [illegible] videt [illegible]
[illegible] est [illegible] species videt [illegible] aliis
[illegible] est [illegible] copulatio intellectus possibilis ad hoc

ꝛ quo sunt fantasmata quorum spēs sunt in intellectu
possibili qualis ē copulatio pariet in qua ē co
lor ad visum in quo ē spēs sui coloris Sicut ergo
paries non videt sed videtur eius color ita sequitur
quod hoc non intelligeret sed quod eius fantasmata intelli
gentur ab intellectu possibili impossibile ꝫ ergo saluari
quod hic homo intelligat secundum positionem Auer. Et ꝯ ideo (?) dicit
videtur non ꝯuenienter posse quod hic homo intelligat
secundum viam [illegible] [illegible] Dicitur autem [illegible] dicitur [illegible] di
cit quod intellectus vnitur corpori [illegible] motor et
in quantum ad corpus [illegible] intellectus [illegible] sicut nauta uti [illegible]
mouente et moto intelligit [illegible] [illegible] hominis
et eo operatio intellectus [illegible] huic homini sicut opera
tio oculi est videre attribuitur huic homini Quod vero
ratio autem ab eo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] singulare [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] intellectus qui ē motor au
tem motu [illegible] [illegible] ē corporis [illegible] [illegible] vege
tatiua et sensitiua aut sit [illegible] [illegible] [illegible]
Procedamus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] m [illegible]
me de [illegible] [illegible] omnium hominum [illegible] ed
q plures partes [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible]
[illegible] sed aliquis [illegible] [illegible] partes [illegible] [illegible] in eern
Sic in [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aliud a [illegible] [illegible] aliud quod [illegible] [illegible] informatio
ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non queritur [illegible]
[illegible] dubitationis [illegible] aut [illegible] ut [illegible] hoc quod
[illegible] illud [illegible] [illegible] et [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] actu non

adhuc dubitatio videbitur. Et si tu dicas quod
forma non est unum quod simpliciter sed unum quod aggregatione
motoris et mobilis sicut multa ...
... et sic forma et ens et ens sequitur quod forma
non sit actu ens et quod non sit in specie in genere et ultra quod
non sit aliqua actio quia actio non est ... entis. Unde
non dicitur quod intelligere naute sit intelligere ...
quod est nauta et navis sed quod nauta ... et similiter
intelligere non erit actus ... sed intellectus tamen
intellectus ... in ... est aliud
unum et ens actio ... Et si ... aliter
loquitur ... Et si tu dicas quod hoc modo
loquitur ... assumpta difficultas
... intellectus ... non invenimus
... intellectus ... et non ... dubitatio
... et est ... dicas
dicatur quod ... quod est ... sequitur secundum
animam vegetativam ... ut ... sequitur
... quod ... non ... in ... intel
lectum ... cum ... ex aliqua intel
lectione seu copulatione intellectus ... hic intel
lectus non ... ad ... movetur ad motum
Et secundum hoc actio intellectus que est intelligere ...
... quod in ... quod
... dicatur in ... quod
... aliqua opera ... actionem ... in eo quod fit ut
edificatio in edificato et generatio in generato similiter
autem in ... et totaliter motus in moto ... non

[illegible] aliud aliud opus sit actus in eis consistit
actio ut visio in vidente [illegible] speculatio specula-
te [illegible] quod intellectus possibilis [illegible] ut movens
mediante [illegible] ad hoc quod intelligere sit in ipso ut [illegible]
ipse intelligit quod intelligere est actus actio que est
in intellectu tantum Secundo patet solutio quod dicitur quod intel-
lectus non est actus corporis [illegible] intelligere [illegible]
potest esse alicuius actus [illegible] actus in-
tellectus quia intelligere non est in [illegible] sicut non
visio nisi in visu [illegible] non [illegible] potest esse alicuius nisi
illius cuius actus est visus [illegible] quia actio movetur [illegible] non
[illegible] aut [illegible] magis [illegible] actio
[illegible] habet [illegible]
[illegible] disponit [illegible]
[illegible] opera [illegible] intellectus
[illegible] intelligere [illegible] intelligere [illegible] actio
[illegible] in [illegible] sicut movere [illegible] intel-
[illegible] materia [illegible]
materia [illegible] in [illegible] actio in [illegible]
[illegible] actiones [illegible]
[illegible] edificare [illegible] in edificante [illegible]
[illegible] edificatio in [illegible] quod intelligere est actio
in altero [illegible] sicut movere [illegible] quod [illegible]
intelligere [illegible] intellectus [illegible] ut motor
[illegible] quod intellectus intelligit [illegible]
[illegible] quod [illegible] movet [illegible] intelligere [illegible]
movetur [illegible] tamen [illegible] quod actio movet [illegible]
[illegible] motu puta ad ipsum motum movet [illegible] quod

708

mot[illegible]

tida[illegible]

[illegible]

pncen[illegible]

semp[illegible]

vim ea[illegible]

Vel oppo[illegible]

[illegible]

dissimilis fac[illegible]

[illegible]

mo[illegible] sic actus

a mo[illegible] q[illegible] sic actu[illegible]

actu[illegible] fit eius p[illegible]

p calore [illegible] ea a[illegible]

moueat a[illegible] pelle[illegible]

[illegible] relacio ab [illegible]

pe[illegible] d[illegible]

penit[illegible] [illegible]

mp[illegible] q pt p[illegible]

sepa[illegible] [illegible] go[illegible]

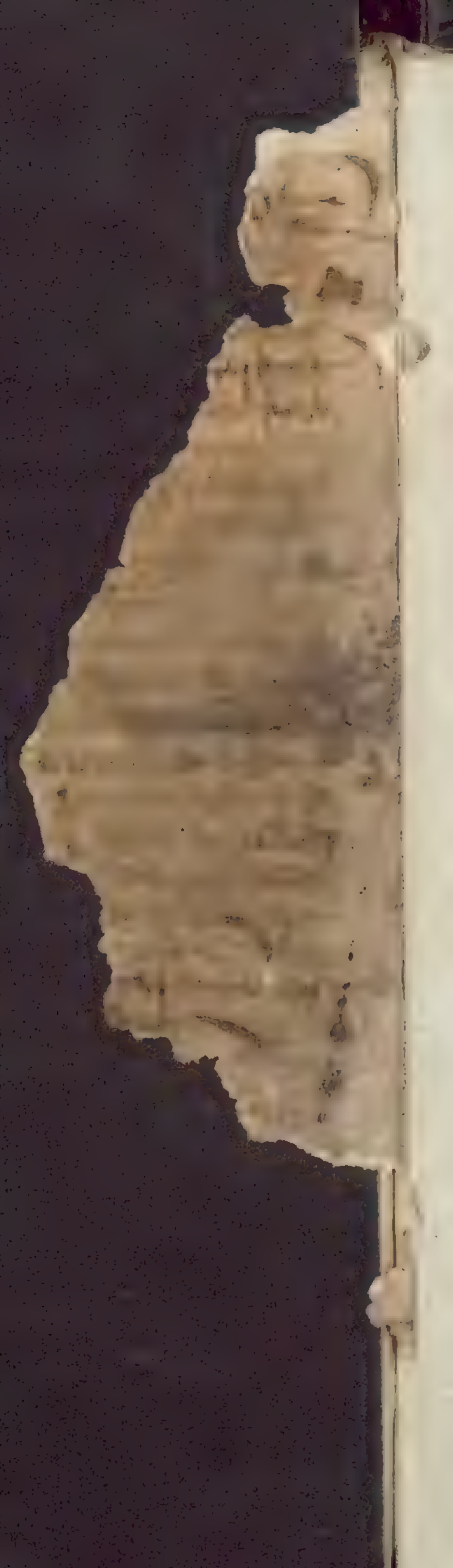
sole [illegible] adhuc[illegible]

[illegible] Co[illegible] pti [illegible]

Temp[illegible]

[illegible]

[illegible]

4

menne
cerūt na
munica
eius n
meū ut
ntes an
quinq
a audien
nuncia
ūi Q u
ncias
D eu
z ad se
tmet
nū que
iam d's
e d'ue
chi trib
sic

[illegible]
… dereliquit eum
… prehendite eum: quia non est qui eri
… e elongeris a me: deus meus in adiu
… torium meum respice. Confundantur et deficiant
… anime mee: operiantur confusione et
… runt mala mihi. Ego autem semper spe
… iam super omnem laudem tuam. Os me
… um annunciabit iustitiam tuam: tota die salu
… tuum. Quoniam non cognovi litteraturam introibo
… domini: domine memorabor iustitie tu
… s Docuisti me a iuventute mea
… nectam et senium: deus ne derelinquas
… me. Donec annunciem brachium tuum: generati
… ventura est. Potentiam tuam et iusti
… tiam tuam deus usque in altissima que fecisti magn
… quis similis tibi. Quantas ostendisti
… tribulationes multas et malas: et con
… me: et de abyssis terre iterum